

ទស្សនារដ្ឋ

ពេលវេលាអិច្ឆេទ ថ្វីជាន់

THE ECONOMICS TODAY

ថ្វីជាន់

www.etmcambodia.com

ផ្លូវទៅលេខ ៩ ផ្លូវទៅលេខ ១៩ តុលា ២០០៨

ចំណេះដោយរាជរដ្ឋប្រចាំថ្ងៃ ២ សម្រាប់អ្នកអាសយដ្ឋាន

ទូរសព្ទលេខ ០២៣ ៩៨៧ ៩៨៩ ភែម៉ោ ៥ ៥០០ រៀល

ការបង្កើតនគរបាល
និងការអនុវត្តន៍
និងការអនុវត្តន៍

IBC

បច្ចន្ទាលានអន្តោរជាតិ

INTERNATIONAL BOOK CENTER 國際書局

បណ្តាញការអន្តរជាតិបានធ្វើសំបុរមកទីកាំងចូល
ផ្លូវលេខ ១៩៤ E_០ មហាវិថីព្រះសីហនុ
(ជាប់ផ្លាស់រាជក្រឹតា)
ផែលបានបុរាណិទិកកាំងចាស់
ផ្លូវលេខ ៣៧ E_០ មហាវិថីព្រះសីហនុ

ជាំងូល និងចំណែកចាយ ជក់ដី ជក់រាយ សំគាល់រាយិយាល័យ សេវាក្រោះសិក្សា
សំគាល់អីឡូរ និងការអនុសាស្ត្រកីឡា

អស់យោនបី: ផ្លូវលេខ ១៩៤ E_០ មហាវិថីព្រះសីហនុ (ជាប់ផ្លាស់រាជក្រឹតា)

- Tel: 023 218 352, 222 822, - Fax: 023 721 368

អាស៊ាន ॲស્ટ્રેચីប៊ា ត៊ីអិចហ៊ុ ACLEDA Bank Plc. នាគារការដើម្បីលេខាកម្មរដ្ឋីទូរជីវិត

សេវាថ្វាក់បាយ-សង្គ់

- គណនីបរញ្ញិសំខែ
 - គណនីចរន្ត
 - គណនីបរញ្ញិមានកាលកំណត់
 - គណនីបរញ្ញិតាមព័ត៌មាន
 - គណនីបរញ្ញិសំខែផ្ទះដីលើង
 - គណនី Trust for real estate
 - គណនី Corporate Deposit
 - គណនី EURO Flex
 - គណនីមូលទិន្នន័យនិភ័យក្នុង
 - គណនីមូលទិន្នន័យនិភ័យអប៊ា
 - គណនីមូលទិន្នន័យការសួរភាព

សេវាថ្មីរបាយកំ:

- សេវាអ្នកទេញកំណើនប្រឡែស
 - សេវាអ្នកទេញកំរាប្រឡែស

(តាម SWIFT និងបីសភ្តីនៃ យុទ្ធសាស្ត្រ)

សរុបតាត់ចំនួនសាច់ព្យាក់ :

- សេវាមូលដ្ឋានបត្រសាក់ត្រាក់
 - សេវាទិញមូលដ្ឋានបត្របរាជៈ
 - សេវាគិញ-លក់មូលដ្ឋានបត្រនៃសមាជិក
 - សេវា Bank Draft
 - សេវាប្រមូលសាក់ត្រាក់
 - សេវាសម្រេចគណនឹមីអភិវឌ្ឍន៍
 - សេវាថ្នាតត្រាក់ត្រាក់ខ្លួនក្នុងត្រូវបាន
 - សេវាបើកត្រាក់រៀបរាយ
 - សេវាបញ្ចាមពិន្ទុផ្លូវ
 - សេវាបិទិនអនុញ្ញាតបិទិន
 - សេវាបូយុទ្ធប័ណ្ណបរាជៈ
 - សេវាបញ្ជីតាមរយៈប្រអប់សុវត្ថិភាព

សេវាបីរច្ចាប្រទាន់ណាយដីផ្លូវកម្ម

- សេវាលិខិតកម្មាន (L/C)
 - សេវាលិខិតបានបើកអនុគ្រោះកិច្ចសង្កែ
 - សេវាបិខិតបានបើកយាត់ទូរសព្ទប្រាក់

- សេវាលិខិតភាពាមើការនឹកជាត្បូង
 - សេវាលិខិតភាពាបុរាណប្រទាន
 - សេវាលិខិតភាពាមើការឡូចាច់
 - សេវាលិខិតភាពាមើការអេណ្ឌផ្លូវ
 - សេវា Documentary Collection

ចំណាំអស្សីរីជាជាមិត្តដីលូរបស់លោកអ្នក

សេវាប័ណ្ណអគ្គិស្សនក្រុមធនការ

- សេវាមកប្រាក់តាមមាត្រាសិទ្ធិអនីដីអីម
 - សេវាបញ្ចូលខិកប្រាក់ក្នុងមួយស្តី
 - សេវា VISA (Issuing & Acquiring)

សេវាសំណងទាំង...

WESTERN UNION | |
សេវាកម្មផ្លូវត្រាក់

အေကာင် မောင်လှ သိဒ္ဓန၏ ပုဂ္ဂိုလ်တုရောင် အောင်၏ မျှလွှာ
နှင့် ဘဏ္ဍာဏ္ဍာ ပြည်ထဲခွဲတောက်မှုနှင့် ကြီးကြောင်း ခြေခံခြင်း ဖြစ်၏ မျှလွှာ။

ថ្មីកម្រិតាកំណើនអភិវឌ្ឍន៍: (855)-23-994 444

ទស្សនាការបែងចែក: www.acledabank.com.kh

អ៊ីមែល: inquiry@acledabank.com.kh / acledabank@acledabank.com.kh

ប្រអប់សំបុត្រលេខ: 1149

ការិយាល័យសាខាមន្ត្រាតារ អេសីលីជា:

SWIFT Code : ACIBKHPG

ចំណាំ
12 ►

ប្រធែសដីលមកធ្វើការវិនិយោគជីវិត គិចិន និងរៀបចំការធម្មទវទិក
ប្រកាសចំណាំ ១០០០លានអ្នកស្តាប់រីស៊ូយ៉ាវារីអគ្គិសនីថ្លៅ២០០៧ ក្នុងប្រធែស
កម្ពុជា ។ កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យារាងប្រធែសទាំងពីរចំណាប់
ហើយនូវកិច្ចកម្ពុជាក៏បានស្ថាតមីនៅពេលការវិនិយោគចាមពលនៅថ្ងៃ
រាយការសារសំខាន់ចំពោះការផ្តល់នូវឱស៊ូយ៉ាមពលរអគ្គិសនីក្នុងប្រធែស និង
ទទួលប្រយោជន៍ដូចក្រប់ពីផ្ទាល់រាយសាល្តូ រមាយទាំងការពារទិកជីវិតថ្មីទៀត ដែល
ម្រៀន ។ និងដើមីនី និងតម្រូវការប្រើប្រាស់ក្នុងវីស៊ូយ៉ា....

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

- ## 06 ດົວລະການເຄີຍຫຼັງ

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ

- 08** ការបញ្ចូនិត្យដឹកជញ្ជូនការងាររវាងកម្ពុជាអាមេរិកការពីនគរូបៀន...

12 ចិននិងក្រុងពេលរដ្ឋបាលវិនិយោគវិស័យវារិអតិថិជននិងកម្ពុជា

14 របីឡាម្បកជ្រោមនានការឈើកទីកចន្ទ និងដួយប្រាម...

16 ក្រុមហ៊ុនសិលាមាមិចដីរោគឱ្យអ្នកប្រុករតនមណ្ឌលដំដើរកំ...

18 ផលិតទីកសដ្ឋីក ដើម្បីរកប្រាក់ចំណោម្បរមចំណោកជូយស្តី...

20 តរមវការទកទេកកែវនគរូបៀនសមាប់ការងើកជាន់

సుమిత్ర

- ## 22 ពិនិត្យបិច : គោលការណីសនិភាពយរអង់ង់ និងការ...

◀ ០៨ | ភាគចម្លាចិត្តុជិតិសជនការអំពេល ឥឡូវបានការដើរដើរទៅថ្ងៃនេះនៅពេល១០៧

- ## 24 គណបក្សហិនសុនបុច : បង្កើតអាជីវកម្មផ្តល់ឱ្យបានជ្រើន...

- ## 28 សវនកម្មពិសសរបស់សាលាក្តីខ្វរក្រហមអាជធ្មើឱ្យ...

- ### ៣០ លោកខ្សែសំដនអាជត្រូវតុលាការកោះហេវមកស្រ...

ଫିଲେବାଜାର

- ## 32 ຂົມໃໝ່ງບູລະ: ການບັນລີສະເໜັດມາສໍ່ແຜ້ຕ

- ### 33 ຂີກບົງຕະ: ສົລືງ: ມບໍວ່າກາຣເທະ: ແຮັດ

- ### 34 ឧបលីកទី ៥៤ នៃទិវាបុណ្យជករដ្ឋជាតិ

ତେଜିଶାଖାମନ୍ଦିର

- ៣៦** នៅពេលរាជស្សាបនាគ្នើវិចក្រឹងយោវិនិយោនីន និងបំពាក់...

- ៣៧** ផ្លូវលាយអ៊ពាសញាលាងអារក្រកំរបស់ទីក្រុងប៉ែកាំង

ហិរិនសិនបិច : តោនការណ៍
សិល្បីកាតយុអនុខ្លះ សិទារ
បញ្ហូបញ្ហូបាន

ពណ៌បក្សរាជាណិយមចូលសិនបុចដែលជាតណ្ឌណបក្សដៃគូនវិន
គណៈបក្សប្រជាដង់បុន្ថោនអណីត្តមកនេះនៅតំបន្ទាត់ដីនីមួយៗ និង
ទទួលការគាំទ្រពីសំណាក់ម្មាយស្អាតសម្រាប់ការបង់បញ្ជាផន្លៅផ្លាំ
៥០០ដៅខាងមុខ ហើយទៅបិជាតណ្ឌណបក្សនេះមិនបានទទួលលទ្ធផលឱ្យ
គួរការបង់បញ្ជាផន្លៅត្រូវបានបិភ្លាយយុទ្ធសាស្ត្រតែឡើង កន្លែងនៅថ្ងៃទី
នេះក៏ដោយ ។ គណៈបក្សនេះបានអំពារចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ក្នុងនៅថ្ងៃទី១
អាជីវកម្មកន្លែង ប្រជាបិយតាមណបក្សមកវិញ ។

៣៨ លោកស្រីមេហាវាគិត សុភាពុរាណត្រួតពិនិត្យការងារក្នុងរដ្ឋបាល

40 ប្រជាជនទេសលើពិភពលោកដាច់ម៉ោង៥០០លាននាក់កំពុង...

នគរបាស សិលនីជ្រើស

42 កម្រិតនាមជាបណ្ឌីកម្រិតផែលពម្យបរិស្ថទេតងប្រគល់...

សុខភាព សិរីអន្តរ

44 តើខ្លះដើម្បីមរបស់អក មានកិនបច្ចេ?

46 ការថ្លែរការព្រមទាំង

បច្ចេកវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រ

45 การប្រកត្រចំយនបញ្ហាដោយខនុងជាង...

- မန်မယလောအိကာ၏သုပ္ပနာတရာ့အိကာမှုဒ်CITIZEN၏။

ក្រសួងពេទ្យ

48 ពាណិជ្ជកម្ម

49 តារាងទិន្នន័យទិន្នន័យ

ຂໍ້ຕົວ
22 >

ទំន់
30

ଭୋକ ଶ୍ରୀତନ୍ତିବେଳ ମହାପ୍ରକ୍ଷତ
କୁଣ୍ଡଳାକାରଙ୍ଗାଃହୋତକଣ୍ଠ୍ୟପତ୍ରେତ୍
ତପ୍ତାତ୍ମିଭୋକ ଲୁଳିଲା?

ជាបន្ទុបន្ទាប់អ្នកតាមដានស្ថានភាពនេះដឹងហើរការអង្គដីនូវដំឡែង
វិសាលេពួក ក្នុងគុណភាករម្ភដា ដៃលើគេត្រូវលើចា ជាសាលាកីរកាត់ទោស
ខ្លួនក្រោម បានផ្តាញការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្សោះទៅលើការងារសាលា
កីឡេះ ក្រោយពីបានទទួលខ្លួនលោកស្រី ជាមិជីកសក៍កំពុលខ្លួនក្រោម
មកក្នុងរថយិប្បី និងយំខែបញ្ហាបែងចែកសាលាកីឡេះ ។ ពេល
នេះអីដែលត្រូវដឹងទូកជាបន្ទុទេត តើដីបែលរៀលលាងក...

រក្សាសិទ្ធិត្រប់យ៉ាង -ត្រានឹងផ្លូវការមានពុម្ពស្តីរាយនៅត្រូវបានចិត្តបាន បុជ្ជិត្តរាយ ពាមច្រេង និងមានមើលរាយដូចមែនឯង ផ្សេងៗ ដែលបិទច្បាប់ខ្លួន ឬស្ថាកម្មចម្លង ។ ល ។ និង ល ។ ដោយត្រូវការអនុញ្ញាតជាពាណិជ្ជការក្នុងការបង្ហាញ ឬស្ថាកម្មគឺស្ថិតិថ្មីនៅ ព្រឹម ។
ច្បាប់អនុញ្ញាតរាល់ក្រសួងព័ត៌មាននេះ ១០៥ ក្រក នៃថ្ងៃទី ២១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៧

៩ វិបីកាន់តែន ស្រីអ្វីកមួយជាត្រាយជា

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មសាធារណក្រឹត

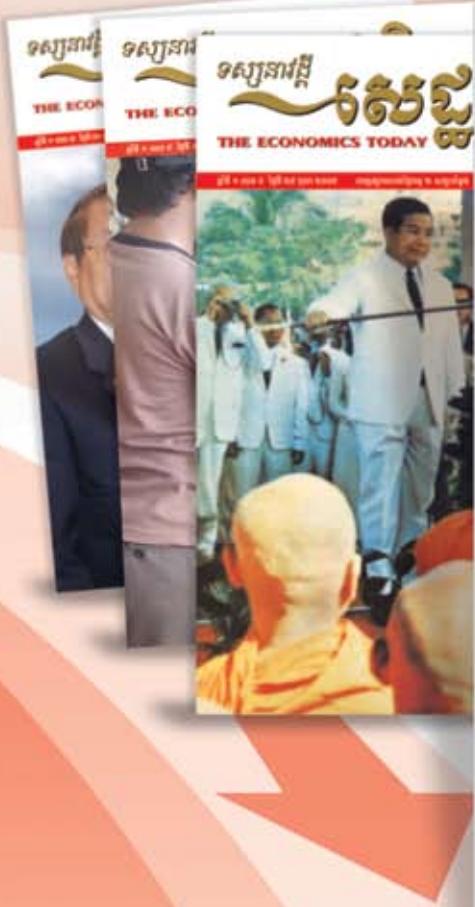
ចាប់តាំងពីថ្ងៃសម្រេចទី១៩ រហូតដល់ពាក់កណ្តាលបសតំបន់ទី២០
ប្រឡែសកម្មជា ស្ថិតនៅក្រោមអំណាចត្រួតព្រានបស់ផ្សេកអាណាពិតមនិយម
ពាកវាំងអស់រយៈណែលជិត១០០ឆ្នាំ (ក-ស ១៨៦៣ មេស់៩៩៧) ។ នៅសម្រាយ
នៅេះ ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនរាល់បានអស់នូវសិទ្ធិសិរីភាពត្រូវបែងប្រើប្រាស់
ម្នាស់ប្រឡែស ដើម្បីក្រុងការវារាំងរាយដំបូង ចាយការកុក មួលសត្វាតុ អ្នកខ្លះប្រើជាប៉ា
កំណើនការរាយ យោធា និងបង់ពេញតាមការរើបីកុំហែឡើយ ។

បច្ចាប់មកឡើត ព្រះអង្គពន្លាយាយទេវការព្រះប្រធៃណីបុន និងថែសុខីរភ័យគាំទ្រនករាជ្យលូប្រមេសកម្មជាបើយធមិចបំផុតព្រះអង្គយាយក្រឡូបំចូលមកខេត្តតាត់ដែល ដើម្បីរួបចំបងើករាងនឹងពេលវិភាគហានាក់ការក្រើង ហើយបើជំនួសអាដុមពេញពីប្រមេស ។ ដោយបើញ្ញើពិសកម្មភាពអំអាថ្មានរាង មានការប្រាកំប្រើពិសំណាក់ប្រជាសាស្ត្រ មក្ខាន់ការ និងឈ្មោះប្រជែងនាប្រើប្រាស់ដោយធមិត្តិភាពល្អការ បារាំងពន្លឺបុងិត្រប្រតេលចូរវិករាជ្យរីកម្មជាបញ្ញ ឬញ្ញើពីការប្រាកំប្រើប្រាស់ នៅពេលនៅប្រជាសាស្ត្រមានសេដ្ឋកិច្ចមុខមានសេដ្ឋកិច្ច អវវាំណាក់សៀវភៅ ហើយបានបុងិត្រប្រតេលចូរវិករាជ្យរីកម្មជាបញ្ញ ឬញ្ញើពីការប្រាកំប្រើប្រាស់ នៅពេលនៅប្រជាសាស្ត្រមានសេដ្ឋកិច្ចមុខមានសេដ្ឋកិច្ច

ទាំងពានកសាខវិមាននករាជ្យទុកជាមនុយវិធីយ៉ារហូតដល់ស្តីថ្លែ ។

ធនការជាមួយបច្ចុប្បន្ន-អន្តរជាតិនឹងបញ្ជាក់ថា នៅថ្ងៃទី
នីមួយៗ ២០០៣ បានមុននេះពីនិមួយៗនឹងប្រព័ន្ធទៅលើរាយការណាមួយចំ
ឆ្លាំនែរឡើងដែរ ដោយមានការយាយដិនអង្វែវិញ្ញុលួយមិនត្រូវបានក្រោម
ប្រមុខរាជ-ភ្នាក់ពិនាល ប្រធានរដ្ឋសារប្រជាធិបតេយ្យរាជក្រឹត់សរុប អ្នកតំណែងរាជរាជ្យអង្គ
ទួននានា នាសម្ព័ន្ធមុខម្លឺ និងប្រជាមិនរដ្ឋប្រចាំទីសិទ្ធិលួយយោងប្រើបង្រឿន
ក្នុងវា

ពីរ សារធីន

ప్రశ్న!

ENGLISH VERSION
COMING SOON

ទស្សនាផ្លូវការណ៍ដែលបានរៀបចំឡើង
ដោយជាតិភាគរបស់ខ្លួន និង
បានរៀបចំឡើងដោយជាតិភាគរបស់ខ្លួន និង
បានរៀបចំឡើងដោយជាតិភាគរបស់ខ្លួន និង
បានរៀបចំឡើងដោយជាតិភាគរបស់ខ្លួន និង

ទស្សនាករដើរបង្កើតកិច្ចថ្វីនេះ សូមជាបង្កើតមិត្តអ្នកអារមេត្តាប្រាប់ថា ទស្សនាករដើរបង្កើតកិច្ចថ្វីនេះជាការសារខ្លួន និងធ្វើការផ្ទាល់ខ្លួនប្រចាំថ្ងៃ និងការបង្កើតកិច្ចថ្វីនេះជាការសំគាល់របស់ខ្លួន មកជាការសំគាល់រួចរាល់ (ម៉ោង A3) នៅលេខប្រភាគ (លេខទី១០) ដែលនឹងបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ ដើម្បីធ្វើឱ្យបានអាជីវកម្ម សំណុំមនុស្ស និងការបង្កើតកិច្ចថ្វីនេះជាការសំគាល់របស់ខ្លួន និងបង្កើតកិច្ចថ្វីនេះ ធ្វើយ៉ាងណាយឱ្យមានតម្លៃសមរម្យ ។ ចំពោះខ្លួន និងប្រកែទិន្នន័យ និងនៅក្នុងក្រុងក្រោមប្រចាំថ្ងៃ ដែលបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ ។

នស្ថុភាពដីសេដកិច្ចថ្មីនេះ សម្រេចបង្កើតរឿងក្នុងពេលវេលាដែលបានបង្ហាញឡើងជាប្រចាំឆ្នាំ។

ការបច្ចេកទិន្នន័យជាការតំបន់ក្រសួង

ទេសចរណ៍នៃការបច្ចេកទិន្នន័យនៃក្រសួង

■ វិស័យអស្សាបកម្ពាត់ដែរកម្ពុជា បាន
កើនឡើងចំណួន ១២% សម្រាប់ការវាំថ្វាខោះ
ក្រោមប្រទេសនៅដើមឆ្នាំ២០០៨ និងពីរ
ឆ្នាំមក្ខំ២០១៦ ។ លើយោងទៅតាមការ
ស្រាវជ្រាវរបស់វិទ្យាល័យបេដ្ឋាកិច្ច នៃកម្ពុជា
បានបង្ហាញឱ្យយើរូច ចំណួលនៃការវាំថ្វា
និងឈាយនៅថ្ងៃដែល ពាណិជ្ជកម្មលាងនៅថ្ងៃខែឆ្នាំ
នេះ ។ លោក ធម្ម ស្រីក្រុងក្រសួង
ពាណិជ្ជកម្មបានបញ្ជាផ្ទៃទិន្នន័យកិច្ចនៅថ្ងៃខែឆ្នាំ
កញ្ញា ។ “ វិស័យអស្សាបកម្ពុជាកំពុងតែដើរកិច្ច
យ៉ាងសំខាន់ ពីរក្រោមវាមនុស្សដែរការងារឯុទ្ធន
និងអករបញ្ជាផ្ទៃទិន្នន័យបាន នៅថ្ងៃខែឆ្នាំ

ផលិតផលកាត់ដៃរីកម្មជា ” ។ បើមានបិជ្ជាយកសារ ការឲ្យតាមសិរីសំយុទ្ធសាស្ត្រហកម្មនេះ នានានឹងកំពងប្រយោមមុខចាំងនៅក្នុងស្រុក និងក្រោមប្រទេស ។

វិស់យកាត់ដែរ បានទាំងមុខគេសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រមាណភេទ ៩០% ត្រូវការទាំងលើពិធីផលចេញទៅលក់នៅក្រោមប្រទេសរបស់សកម្មជាន់ត្រូងឆ្នាំ ២០០៦ ។ លោកចម្លប្រសិទ្ធភី វណ្ណមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម បានមានប្រសាសនីថា “នៅក្នុងឆ្នាំនេះ កម្មជាន់ទូលាឯការ ត្រូវឱ្យការងារលើខេត្ត ក្នុងការទាំងសំរួលក្រប់បាត់ចេញទៅក្រោមប្រទេសប្រចាំឆ្នាំ” បង្កែារដែល ក្នុងពណ៌មាន

និងសម្បទូនេរី” ។ លោកវាំង ស្ថើអ្វីដ ប្រធាន
សមាគមនេរច្រកាត់ដៃរកម្មជាទានប្រាប់
ទស្សនាដើសដីកិច្ចថ្លែនេះថា “តាមការបុក
សរុបនៃការនាំចេញផលិតផលសម្រេចបំពាក់
និងរាយនកណ្តាប្រព័ន្ធឌើម្បីការគេរិះចុកថា និងមាន
ការកើនឡើង ” ។ ប៉ុន្តែ បើតាមការព្យាករណី
របសិទ្ធិរាយនេរដីកិច្ចកម្មជា (EIC) នៅក្នុង
ឆ្នាំ ២០០៧និង២០០៨ ថាការនាំចេញផលិត
ផលកាត់ដៃនៅកម្មជា គឺកើនឡើងឡើងលំ
ពាណាស់លាងដូលរាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ។ បើ
ប្រែបង្រៀនបន្ថែមឆ្នាំ ២០០៩ គឺបានត្រឹមថែ ១.៦ពាន់
លានដុល្លារ ។

ឧស្សាហកម្មភាគ់ដៃរបាយដើរត្បូងយ៉ាងសំខាន់
ក្នុងការផ្តល់ការងារឱ្យអ្នកដែលមានចំណោះដឹង
ពីចិត្តបន្ថែមទៅក្នុងប្រធេសកម្ពុជាតារិសេសយុវជន
យុវវគ្គី ។ កម្មករប្រមាណជាង ៣៣៧ ០០០
នាក់ ក្នុងនោះជាង ៥០% ជានវិរិបីយក្រកខេ
របស់ពួកគេបានដោកជាតិចំណោះដឹង ។ ម្មាយ
ចំណោះដឹងបញ្ជាផ្ទៃទៅឱ្យពួកម្មាយ ដែលរស់នៅ
ជនបច្ចុប្បន្ន និងម្មាយចំណោះដឹងទៅតែ គេចំណាយទៅ
លើការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ។ ប្រាក់ខេអប្បបរមា
របស់ពួកគេ គឺត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ចំនួន
៥០ដុល្លារ ដែលម៉ោងធ្វើការផ្តល់តាមរយៈ
ម៉ោងក្នុងមួយសប្តាហិរញ្ញវត្ថុ ។

ჟულიანის მუზეუმი

ឧស្សាហកម្មកាត់ដៃរបស់កម្ពុជាថ្វូវបាន
ទទួលស្ថាល់ភាពជាមួយស្សាហកម្មមានសុចរណី
ដោយអង្គភាពពលកម្មអន្តរជាតិ ដែលបោកាត់
ថា (ILO) ។ ហើយឡាយទៅតាមការសិក្សាឌី
របស់នគរាណពិភពលោក ម៉ែនឈឺស្អែងជាការងារ
ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ កម្ពុជាទទួលបានយកខណ្ឌ
ការងាររួចរាល់ប្រចេស វិវិតធមានចំចិន
និងបង្កើរដែល ។ ILO បានគ្រប់គ្រង់
កម្មវិធី “Better Factories Cambodia”

ផែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ដូច
ដល់អស្សរាបកម្មភាពជោរ ដើម្បីបង្កើតសិល្បៈជាតិ
ការងារ និងធ្វើឱ្យលក្ខណៈការងារមានការ
ប្រសិរីឡើង ។ ការងារនេះមានគុណភាពឱ្យបាន
សំខាន់ក្នុងការទាក់ទងអ្នកទិញនៅការតាមអារ៉ា
លិច និងការបញ្ចូនឡើងកម្ពុជាថែលបាននឹងរាជ
ល្អប្រសិរី ។

ເຫັນວ່າ ເກມບໍ່ແມ່ນ "ເບີຕານ Better"

កម្មការនឹងកាត់ដែរទៅកោងចក្ខុងរាជធានីភ្នំពេញ

Factories Cambodia អ្នករបញ្ជាញពីព្រៃដែននឹង
ភាពទំនួលយករាជធីព្រៃពីកម្មជានិងអ្នករបញ្ជាញពីព្រៃ
ដេរីនកម្រោគរាជធីព្រៃដែននឹងអ្នករបញ្ជាញពីព្រៃបំផុត” ។

បន្ទែកមិតិលើនេះទៅឡើង កម្ពុជាមាន
កម្មា ដំណឹងពាណិជ្ជកម្ម ចោរកបើប្រព័ន្ធបង្កើតនីង
ប្រធែសដិតខាង ។ ភ្នែកសារដែលស្តីអំពី
"ការវាំងចេញមិនដូចត្រា និងការបន្ទែកមិតិ" និង
វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច នៃកម្ពុជា (EIC) នានបង្ហាញ
ថា ប្រាក់ខែប្រចាំម៉ោងនៃខស្សាបកម្មភាពដែរ
កម្ពុជា គឺត្រូវបានបានស្ថានថា មានចំនួនតិចជាង
ចិន ០.២៩ដុល្លារ ដែលប្រាក់ខោនរបស់គេហើយ
ទៅដល់ ០.៦៨ដុល្លារ និង ០.៤៨ដុល្លារ ។ បើ
ប្រព័ន្ធបង្កើតកម្ពុជា និងនៅវេតណាមពេជ្ជការងារ
ពលកម្ម គឺមានតម្លៃដូចត្រា ភ្នែកស្តីអំពីរុញពេលពីរ-
បិន្ទុកក្នុងខេត្ត ។ ហើយទៅបិជាបានការ រាប់
បាក់ដូចជាតា តម្លៃពលកម្មនៅឡើងពេលកំកតប្រព័ន្ធប្រាក់ខែ
ការវិកិច្ចិនក្នុងអំឡុងពេលកំកតប្រព័ន្ធប្រាក់ខែ
របស់ពកគេនាល់ចិញ្ច ៗ ។

କରିଯାଇବୁଣ୍ଡେଇସ୍ତ୍ରୀଆରିଜନ୍ସନ୍ସର୍ବପର୍ମିଶନ୍
ପ୍ରେଷନ୍ସନ୍ୟାନ୍ତେବୁଣ୍ଡେଇସ୍ତ୍ରୀଆରିଜନ୍ସନ୍ସର୍ବପର୍ମିଶନ୍
ଦ୍ୱାରାପର୍ମିଶନ୍

បើទេនាបីជាការទាំងពីរនេះ គឺជាការដែលកាត់
ដែររបស់កម្មជាកើតឡើងក្នុងការជាមិត្តភក្តុង
រយៈពេលថ្វាមួយខែនេះក៏ដោយ កើតិសយនេះ
ត្រូវប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាមួយចំនួនដែរ ។ ជាក់
ស្ថិតការទៅណាយថ្វាមួលិតុនស់ ដីណើរការ
ប៉ានេត្រូវបែបទស្សាប់ការទាំងពីរនេះទេ ។
រយៈពេលយុរី និងការរោមកដល់ថ្វីនូវគូប្រជែងដៃ
មានសក្តានុពលដែលសុទ្ធដានរាំងខ្លួន និងក្នុង
ថ្វាមួយនេះ គឺជាការដែលអាចប្រកួតប្រជែងបាន
របស់ប្រទេសក្រីកម្មបាន ។

ភាគច្រើនកម្ពុជាករាត់ដៃរកម្មុជា ព្រះបាន
គេមិលយើពុថា មានកម្រិតអប់រំទាបនៅ
ខ្សោយ ដែលជាការកម្រិតនូវសមត្ថភាពក្នុងការ
ស្រួលបាយកន្លែងរច្ឆំណោះដឹងទីផ្សារនិងបច្ចេក
វិភាគសម្រាប់បង្ហាញនេះ ។ ហើយពីនេះឡើង
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រចេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
មួយនេះនៅទាំងផ្លូវបច្ចុប្បន្នក្នុងក្រប់ក្រាន់
នៅទីយើបិទ្ទោះបិជាមានការអភិវឌ្ឍន៍កើន

► ទ្វីរងច្បាទនេះក៏ដោយ ។ ចំណោកអនុវត្តផើកណានូវ
និងមាយពលវិញ គឺនៅថ្ងៃស្អិតក្នុងតម្លៃខស់ បើ
ប្រជុប្បជុប្បាមួយប្រទេសដិតខាងមុខដែា
វិវត្ថធមជាផើម ។

លោកវីទិនិស្ស សុខុមាភ ប្រធានសមាគម
រោងចក្រការណ៍ដែរនៅកម្ពុជា នានាមានប្រសាសន់
នៅក្នុងនៃទីការអ្នកទិន្នន័យ “នៅប្រទេសវិវេត
លាយ ការចំណាយលើថ្វីដឹកជីពុព្យុសមួយក្នុង^១
បំពេកក្រហែល ៣០០ដុល្លារអាមេរិកបុណ្ណោះ
ក្នុងមួយក្នុងគិត្ត ដោយចំណាយពេលមួយថ្វី
សម្រាប់ដឹកនាំការសិក្សាប់នៅថ្ងៃ ។ ចំណោក
នប្រទេសកម្ពុជានិញ្ញ ចំណាយលើការនាំថ្ងៃ
ថ្វីកើនដល់៣០០ទៅ៤០០ដុល្លារអាមេរិក
ក្នុងមួយក្នុងគិត្ត ហើយចំណាយពេលបីថ្វី” ។

ជាការកត់សម្បាល់របស់លោក ជា អុទិ
ប្រធានសហគិតសេវិកម្នករវ៉ែន្ត្រពះរាជាណាពាហិត
ចក្រកម្មជាតិពូលនឹងចោរ ការិយាជិបតេយ្យ
និងអំពើពុករល្អយបានដែលអីដូចមាន
ថែរបីរិយាជិបតេយ្យ និងយកតែដែរនៅ
កម្មជាតិ ។” ញូរប់មិនបានអនុវត្តឱ្យបានត្រួតត្រូវរំ
ជាតិសេស ការមិនទាន់អនុម័តញូរប់ប្រសាំង
អំពើពុករល្អយកិយនិងទំនុកបំផ្តុកប្រពិត្តិ
អំពើពុករល្អយកទេ ដែលបង្វិទ្ធភាពិរដ្ឋិគីប៊ែន់” ។

ព្រៃចំបួនសាធារណៈជាតិ

ក្រសួងមានិភាពអង្គការពេណិជ្ជកម្មពិភពលោក កម្ពុជា បានទាំងនៅរដ្ឋបាល ខ្លួនទៅការត្រួតពេន្យការងារមេរិកក្នុងអគ្គនាយកដី ដើម្បីបង្កើតជាតិភាពជាមួយប្រជាមាណី ទៅ ២០១៩ ទៅ ២០២៣ ។

យោងតាមការសិក្សាបេសិទ្ធិភាសានេដ្ឋកិច្ចកម្មជាកម្ពុជានឹងទទួលបានជូនប្រយោជន៍ជារថ្នីន ពីការអនុញ្ញាតនូវរបស់សហគមនាមីនិក ទាំងទៀតឱលើឱស្សាបកម្ពុកាត់ដែរជាល័យ និងសេដកិច្ចជាតិទាំងមេល ។

អត្ថបទមួយចំណុចនៃការរចនាលិខីសហគមន៍រឿង

	2005	2006		តម្លៃពលការរូបទឹនតិ សហគមនាអាមេរិក
		សេណាកិច្ចយោ តោយ	សេណាកិច្ចយោ រូបទឹន	
តម្លៃពលការឱ្យឱ្យកម្មកាត់ដោរ				
សម្រេចកំពាក់នាំចេញ (លានដុល្លារ)	2,221	2,418	3,044	+ 626
វន្ទិយោគ (លានដុល្លារ)	168	152	268	+116
ចំនួនការងារ (ពាន់នាក់)	270	295	372	+77
តម្លៃពលការឱ្យផែផិត				
កំណើនសេដ្ឋកិច្ច (%)	13.4%	6.0%	10.6%	+4.6%
ចំនួនការងារសរុប (ពាន់នាក់)	5,952	6,118	6,264	+ 146
ប្រភព: ការព្យាករណីបសិនិត្យការសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា				

ជាងនេះទៀត ការចូលជាសមាជិកភាព
របស់ប្រធែសង្ឃ័ំពណ៌ម នៅក្នុងអង្គការពាណិជ្ជ
កម្មពិភពលោកនាញា ដំឡើ ១០០នេះ បានភាយជា
គុប្រជែងខ្លាំងមួយទៀតនៅក្នុងថីជុរាបាត់
ដែរ ។ ប្រធែសង្ឃ័ំពណ៌ម ត្រូវបានគេមិន
យើត្រូចា មានចំនៅភាពនូល ទាំងបច្ចុប្បន្នដឹង
ការងារ និងហេដ្ឋារចនាសម្រេច ។

ເດືອກກົໍດີ ສູງເຊິ່ງ ຕານຜູ້ລົບບຣະສໜາຍສີ້
ຈຳ” ເຊິ່ງເງື່ອຕົມພາກ ກມ່ວຽກຄະຍາກບອດຕີກົາຜົນ
ປະຫາພາຜ້າໃໝ່ສູ່ມີກບີຍ ກມ່ວຽກຄະເຜີງກາ
ດູແກສ່ ບີຍຄະຍາກບໍາຫຼວງຮາສ່ມັ້ນດູ
ຜ້ານຍື່ນເທະານກຽກາຕໍ່ ກບຽກຄະຜົມຕ່າງ
ງຽກຄະຕື່ມະນຸ ໃຜົນເຜີງຂີ້ງຄະຜົມຕ່າງການ
ຕໍ່ມື້ເຫຼົາກຜ້ານການຜົມຕ່າງງຽກກົ່ງ “

ភាគនេះអាចបង្កើតឡើងបានដូចខាងក្រោម

ការលក់ផលិតផលស្ថាបាកមួយភាពដែរបន្ថែមទាំងអស់
កម្មជាន់នៅតែបន្ទាត់ឡើងគូរដាចិម្លោនេះ បើក្នុង
មិនអាចប្រើប្រាស់បង្កើតមួយចំណែន

នៅក្នុងតំបន់បានជាពិសេស ការលក់ផលិតផល
កាត់ដែរបស់ប្រទេសចិន និងវ្វ័យពណ៌ម ។
ខណៈដែលចំណូលពីវិស័យកាត់ដែរកម្ពុជាអើន
ឡើងទេ តែវ្វ័យពណ៌មអើនប្រាក់ចំណូល
ដល់មួយទេ និងវិស័យកាត់ដែរ ។ ហេតុផ្លូវនេះ
ហើយកម្ពុជា ត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីបង្កើត
ជនីមួយកម្រិតចំពោះអ្នកវិនិយោគទូទៅ និងជាតា
បាននូវការបញ្ចូនពិភពលោកអ្នកកម្មង់ ។

តាមកម្មវិធីភាពប្រៃសិរីថ្វីនៃរោងចក្រការដំឡើងនៅកម្ពុជា (Better Factories Cambodia) របស់អង្គការពលកម្មអន្តោជាតិបានដំឡើងមួយមានកិច្ចប្រមូលដ្ឋានពីសំណាក់សហគិត និងម្នាស់រោងចក្រដើម្បីពាយឱ្យកម្មវិធីនេះបានប្រព័ន្ធបានការដំឡើង។ ផ្លូវតាមកម្មវិធីនេះ អង្គការពលកម្មអន្តោជាតិមានគោលបំណងថ្មីថ្មីរឿងសំបាលការដំឡើងបស់ប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈការធានាបានស្ថិតជាការងារល្អ ហើយទទួលបានការបញ្ជីពិនិត្យពីសំណាក់អ្នកកម្មង់ទិន្នន័យ។

លោកម៉ា ចុរ៉ា អនុរដ្ឋលេខាភ្លេង^៤
ពាណិជ្ជកម្មបានឱ្យដឹងថា “ យើងនឹងធ្វើឯង^៥
ប្រសើរបំផត ដើម្បីកសាងទំនាកចិត្តអកវិ-

យោចទុន ហើយយើងនឹងបន្ទាត់សហប្រព័ន្ធដូចជាមួយអ្នករាយពេលកម្ពុជាតិ និងសហដីជាអ្នូមុំទៅក្នុងបន្ទាត់ ដើម្បីជួយព្យាយុទ្ធនិត្សយកតែដែរកម្ពុជាកេន្លែង និងបង្ហាញព្យាយុទ្ធបើពេញចិត្តក្នុងដោយកាទិត្យការកិច្ចការ និងយោចទុន ដើម្បីជួយព្យាយុទ្ធនិត្សយកវិនិយោគទុន ដូចដែលយើងយើងបានកិច្ចការ ប្រចេសយើងត្រូវដោះស្រាយជំនាញខ្លួន សហដី និងម្ចាស់កោះក្រោមតីប្រាក់បែករីករាយ និងសុវត្ថិភាពការងារដើម្បីកសាងចំណុកបិត្តអ្នកវិនិយោគ ។

លោកវីរ៉ែ ស្រីអេង ក៏មានតិចនិតសុទិ-
ធិនិយមថា “យើងនឹងព្យាយាយដើម្បីទទួលបារការ
អនុគ្រោះព្រៃនក្នុងទីផ្សារសហរដ្ឋអាមេរិក ។
ប្រសិនបើយើងអាចទទួលបានភាពអនុគ្រោះ
ពួក គឺយើងនឹងអាចប្រើប្រាស់ប្រជុំដែនដើត បុណ្យ
ជាយករាជការបំផែរបស់ប្រទេសវេរិនិយម ។
ហើយ យើងក៏ត្រូវដោះស្រាយនូវបញ្ហាកម្មសម្រាប់
ម៉ែនដោយខ្លួនជាដាច់មុនសិន” ។ លោកបញ្ជាក់
បន្ថែមថា “ការណុបបាំតីនូវរួចរាល់ក្នុងកម្មុទ្ធសង្គរប់
ការចំណាយអ្នកលាស ឈុយទីកន្លែង និងអំពើពុក
រួយ ជាកញ្ចាល់អំឡាយដើម្បីបង្កើនិយាយភាព” ។

សុខ សិទ្ធិការឃ និងឈុំន កុសល

ការទាំងរបស់ខ្លួន ក្នុងបណ្តាក់ទេវក្រប្រព័ន្ធសម្រាប់

ទំនប់មានវិវាទ នៅខេត្តយោងៗណាម ប្រពេលចិនដែលមានសមត្ថភាពលិកាណ ២ ដប់ មេភាក់ក់

ចិននិងប្រុកណាចិនិយតា និស់យករីអគ្គិសនីនៃកម្ពុជា

■ ប្រធែសដែលមកដើរការវិនិយោគជំនួយ គឺ ចិន និងអ្វីរពណ៌មួយដូចទីក្រុងប្រាក់ចំនួន ៩០០០លាន ដុល្លារក្នុងវិស័យវិវាទអគ្គិសនិត្យបាន ១០០៧ ក្នុង ប្រធែសកម្មជាតិ ។ កម្ពុជាតាមចុះហត្ថលេខាមើលិកថ្លែសន្យារវាងប្រធែសជាមុនពីរួចរាល់ ហើយ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏ បានស្អាតមនឹងចំពោះការ វិនិយោគចាយពលនោះថា វាយកនាល់សំខាន់ ចំពោះការវិនិយោគដូចវិស័យចាយពលអគ្គិសនិត្យក្នុង ប្រធែស និងទទួលប្រយោជន៍ដើរក្រប់ត្បូងចាប់ សារសម្រាប់ការពារទីការដីនៃចំមន្ទីរ ។

ផ្លូវដើមខ្ពស់ និងពារករបច្ចុប្បន្ននិស្សយ
អគ្គិសនីក្នុងកម្មដា តីជាខ្សែបសក្នុងយ៉ាងច្បៃនៃជ្រាវ
ថែរោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ហើយកម្រដារក្រុរការ
និងធានបន្ថែមក្នុងនិស្សយអគ្គិសនីជាមួយ ផ្លូវ
ដើមការនៃទីបាយ ។ នៅពេលដែលកម្រជាមាន

ហេង្ហារចនាសម្ពិន្ទត្រប់ក្រារសម្រាប់បង្កើត
ថាមពលនៅទៅ វាគ្វោរការវិនិយោគបន្ថែមដូច
និស្សយថាមពល ជាតិសេសជួយការវិអភិស័និ ។

បច្ចុប្បន្នក្រមហ៊ុនចិន និងរៀនពណ៌មាមបាន
វិនិយោគថាមពលវារីអតិសនិ ។ ដោយសារ
ថែមទាំងការ វិនិយោគទូទិនបរទេសលើបាននៅ
ភេជ្ជជាក់ចា វិនិយោគនិ និងចិយចុះជាពិសេស
អ្នកដែលរស់នៅតាមខេត្ត និងជនបច្ច ។

ផ្លូវដីមក្សានវិស័យចាមពលនិងត្រូវបាន
ការតំបនយជាតល់ជាប់ បន្ទាប់ពីយើងមានរោងចក្រ
វិវាទភិសនិ តែយើងមិនអាចដឹងថាតុតខ្លាប់
ដល់កម្រិតណាងនោះទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក់
ដោយតែម្នាមពលដូចជាមេរោគ ឡើងវិញ
ព្រោះឡាតាំង មានវិវាទភិសនិដឹលិតក្នុងបរិមាណ
ប្រចិន ។ លោកទទួល លាន អគ្គិសនីយកចាមពល

ខែក្រសួងឧស្សាហកម្មវិធី និងជាមពល បាន
និយាយថា នេះជាបើតកដីបុរីហើយដែលក្រុមហ៊ុន
ជ្រើនឈាម មានគម្រោងវិវាទទទួលខិត្ត

វារីអតិថិជនិកឯងប្រធោះកម្មដា ។ នៅថ្ងៃទី១៧
ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៣ អ្នកដលិត និងចែកចាយ
មានពលដៃបំផុតនៅក្រោរពណ៌មេដូរអតិថិជនិ
បានប្រកាសជាទូទៅ វការនូវថ្ងៃនេះនឹងយោត
៦០០លានដុល្លារ ដើម្បីសាន់សង្គមរបស់រាជរដ្ឋ
អតិថិជនិនៅតំបន់ពិរភួននៅសៀវភៅទី១ ដែល
មានបេរិញ្ញភាពដលិត៩០មេការវត្ថុ និងបេរិញ្ញ
ទី២ ដែលមានសម្រួលភាពដលិតបាន ៤៨០មេការ
វត្ថុ ក្នុងខេត្តរតនគិរី និងខេត្តក្រោចចាមទ្វេ
សៀវភៅ ។

រោងចក្រវាំងពីរនេះដលិតចាមពល

អាចបើប្រាយទានទាំងកម្ពុជា និងរៀនពណ៌ម ។
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្មវិវ និងថាមពល
បានចុះហត្ថលេខាព្រមប្រែងជាមួយក្រុមហ៊ុន
រៀនពណ៌មនៅថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៣ ។
ក្នុងកិច្ចព្រមប្រែងទាំងសងខាង ក្រុមហ៊ុនបាន
បញ្ជាប់ការសិក្សាបន្ទូននិងគិតផ្សាយរបស់វា និងការរៀនពណ៌មវាវិ
អគ្គិសនី ។

លោកទុន លាន បានបន្ថែមថា
វិវអគ្គិសនី និងតាំងពួកគេដោរពាម ហើយ
អ្និះលោកសែលអាមេរិកផ្តល់តាមតំបន់សាសន៍នៅ
ពេលដែលខ្សោយបញ្ហាបិនបានភ្លាប់ទៅក្នុងពេញ ។
ថ្មីពេកវិនិយោគបាក់ដូចជាពួលអត្ថប្រយោះ
ដីស៊ិនប៉ាងណាក់ដោយ តែគេមិនធ្វើជាក់ចា
ក្រប់ភ្លាញទូលាឯកដោយសង្ឃការណ៍រស់នៅក្នុងពេល
ទេតាំបន់កែវរទនអាមេរិកបាយដីពីរ

អគ្គិសនីនោះ ឬ បញ្ហានេះ លើក ទុន លាន
បានឯងឃាយថា រោងចក្រវិអគ្គិសនីនឹងដែល
តម្លៃពលជំប្បដាតលរដ្ឋ ដែលរស់នៅក្បែរ
នោះ និងតាមដងនេះ ព្រះរាជាណីកដីនៃនៅ
ហើយរដ្ឋាភិបាលត្រូវដោម្បីសប្រជាតលរដ្ឋនៅ
តំបន់នោះទៅតំបន់ផ្សេង ហើយការណ៍មេ្ត្រីស
នោះនឹងត្រូវទូទាត់ ឱ្យសមហេតុផលដែលអាថ
ទទួលយកបាន ។

ចិនជាមួយក្រឹតិយោគចំមួយដងដែរទៅក្នុង
ប្រទេសកម្មដាននៅឆ្នាំ ២០០៣ ។ ក្រុមហ៊ុន
ChinaYunnan Corporation for International
Techno-Economic Corporation និង Yunnan
Southeast-Asia Economy and Technology
Investment Industrial Co.,Ltd ឯកចែងកិច្ច
ព្រមទាំងជាមួយទីស្តីការពណ៌ខេត្តមន្ត្រីនៃ
ប្រទេសកម្មដាននៅថ្ងៃទី៩ កុម្ភ: ២០០៣ ដើម្បី
សង្កែវិភាគសិក្សាកម្រិតថាមពល ១២០មេក្រា
វាត់នៅស្ថិនអាត់ ក្នុងខេត្តកោះកុង និងបងើត
ខេបណាមកតិយិជុំដៃ ។

ចំនួនទីក្របាក់ ១៤០លានដុល្លារចំណាយ
លើការសាងសង់តម្រាងអគ្គិសនីនៅស្ថិន
អាត់និង ១៧លានដុល្លារទេរព្រមបាបការ
ពបណ្តាញទៅការអភិវឌ្ឍន៍ កំណែផ្ទាំង នៅជំនាញ
បាត់ដែបង បន្ទាយមានដឹយ និងលេខូរាប ។

រោងចក្រវាំរីអគ្គិសនិន្តិងផ្តល់ថាមពលប្រមាណ
ឡើងលានកទឹក្សវាតំមែក្រកុងមួយឆ្នាំ ។ ក្រុមហ៊ុន
កំពុងដើរការសិក្សាលើការសាងសង់ទំនប់វារី
អគ្គិសនិដូចនេះឡើងត្រូវខេត្តការកុង កំពង់សី
និន ពាក់ចាត់ ។ ប្រសិនបើទំនប់ទាំងនេះត្រូវ
បានសាងសង់រច រួមជាមួយវារីអគ្គិសនិន្តិនៃ
អាជីត និងផ្តល់ថាមពលសុបច្ចេក ធម៌
មេហាក្រុង ។

ប្រភពថាមពលទាំងនេះ ត្រូវបានគេរំពឹង
ថា អាជ្ញាយការតែបន្ថយតម្លៃដិតកម្មអគ្គិសនី
ការពារក្រោះថ្វាកៅកិច្ចកណ្ឌន់ ហើយនឹងឱ្យការការងារ
និងបង្កើនចំណូលពន្លឹង ។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតាន
បង្ហាញពីកិសនី មចំពោះការវិនិយោគដែល
និងផ្តល់នូវប្រភពថាមពលត្រានដែនកំណត់ និង
មានកំម្បូចាយ បុំន្ផែទោជាបោះឆ្នោតកំដោយ
លទ្ធផល គឺមិនទាន់ដឹងឡើយ ។ នៅក្នុងអំឡុង
ពេលនៃការសិក្សាដើតក្រោងទាំងនេះ លោក
សុខ តារា ដែលជាលោកខ្លួនប៉ុណ្ណោះប្រចាំខែត្រូវ
កោះកុង បានមានប្រសាសនីថា តក្រោងនេះនឹង
ជួយដល់ប្រជាជនក្នុងស្ថុកិច្ចទូលបាននូវអគ្គិ
សនីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ត្រូវប៉ះត្រាន និងជាសក្តាន
ពលមួយទៅក្នុងការិយាងការដែលត្រូវឱ្យ ។

សេត្ត រំហូតិថិ និងអាន សិចារ

ទំនប់ហេវិ ដែលមានទីតាំងនៅក្រោមការសរុបូណ្ឌ សហរដ្ឋអាមេរិក ដែលមានសមត្ថភាពជិតិតាន នៅលើលាន គិតិរាជការ

■ ប្រធែសកម្មជាត នៅមានភាពទេនៃខ្សោយ
ខាងដលិតផលិស្សរប្រហិសនី គឺជំងុំណាការពាណិជ្ជកម្ម ដោយរារ៉ាត់គោលនយោបាយ
និងការពុំពាររេវនុវត្តមានភាពខ្លះខាតនៅឡើយ ។
សូមឱ្យតែការបង្កើតក្រុមហ៊ុនបុកសិដ្ឋានចិត្តឈើម
សុទ្ធផុកស្រួលឱ្យដើរការសម្រាប់ផ្តើមផ្តើមអ្នក
ស្រួលក៏ពុំទៅនឹងបានលូដែរ ។ សម្រាប់ការិតិម
ធ្វើការក្នុង និងធ្វើការជំនួយមាន
ជួយភាគពាយព្យទៅប្រធែសកម្មជាត គោលងេតុត
យើត្រូច កសិដ្ឋានចិត្តឈើមធ្វើការក្នុង និងសាថ័
មានចំនួនតិចនៅឡើយ វិវិឌ្ឍការិតិមលក្ខណៈ
ត្រូសមានថ្មីនូវគ្រូសមិទ្ធិ បុំនែនការពាណិជ្ជកម្ម
ការត្រូវត្រូវយ៉ាងខ្សោយ ដោយបានសិក្សាដាច់
ធ្វើការទេសប៉ុណ្ណោតកំឱ្យការាំងធ្វើការជាមួយ ព្រោះ
ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ជល់ការិតិមធ្វើក សម្រាប់ដោះ
ស្រោយិតិមជីមិតិបច្ចាថែ ។

ហើតាមត្បូនេខនៅត្រីមាសទី៤ឆ្នាំ ២០០៧
របស់ការិយាល័យដីកម្ម និងបសុព្ភារាល់នៃ
មន្ទីរកសិកម្មខេត្តបាយកំពីជីវិ៍ថានា កសិដ្ឋាន
ចិត្តឱម្យដ្ឋីករុណ និងជ្រើសរើសពិចំន្លន់១០០០
ភ្នាល់ មានតែ១កំន្លែង ចំនួន៣០០ភ្នាល់មាន
២កំន្លែង លើស២០០ភ្នាល់មាន១កំន្លែង និង
ចំនួនជីវិ៍១០០ភ្នាល់មាន៤កំន្លែង ។ បញ្ជា
នេះ ខាងដំនាព្យាបានធ្វើការបំផុសប្រជាពលរដ្ឋ
និងទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគឱ្យមកចិត្តឱម្យដែរ
បុន្ថែន ជាលទ្ធផលមានចំនួនពិចំន្លន់ ។ ការ
ខ្សោចនេះនេះ ទំនួនបណ្តុះបណ្តាល ការចិត្តឱម្យ
ការចិត្តឱម្យ ការចំណាំដ្ឋានចំណើនីភាគការ ហើយតែ
តុងនៃយើរុណដ្ឋានជាតុយការកំប្លិនយសម្រាប់
កសិករនៅថ្ងៃយ៉ា ។ ហេតុនេះ បើកសិករបាន
បើកកសិដ្ឋានចិត្តឱម្យសត្វ ត្រូវប្រើប្រាយមធ្យម
និងដំគិត ដើម្បីការប្រចុំយប្រជាននឹងគ្រោះត្រាកំ
ខំណុំណាស់ ។

ភាសាខ្មែរទិន្នន័យប្រកបដ និងរោគនៃខ្លួន

លោក ហេង ឯន្តហោ ប្រធានមន្ត្រី
កសិកម្មខេត្តបន្ទាយមានដើយ នានបញ្ជាក់ថា
ខាងដំឡាតាំទានដំរុករាជិកឱ្យមសត្វ និងព្រៃក
ការងារទទួលសត្វកម្ម ដែលសហការជាមួយ

សេវាឌីប្រាក់ប្រចាំអាឦាស

មន្ទីរក្របខណ្ឌ ដើម្បីជួយដល់កសិករដឹងទូទៅមុន
សតវត្ថុតាមរដ្ឋិតនានារចហើយ ។

លោកខ្សែ ប្រការ ជាមួយសកសិទ្ធិន
អភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីរាជការពេញចិត្ត ស្ថុកអ្នរជ្រាវ
ដឹងទូទឹងបានជាការដឹងក្នុងរបរនេះបញ្ជាក់
ថា តាត់ប្រកបរបរនេះតាំងពីឆ្នាំ១៩៨៨ រហូត
មកដល់ពេលនេះ មានរយៈពេលជាង១០ឆ្នាំ
ហើយ ។ តាត់បានធ្វើការពង្រីកទីកន្លែងដើម្បី
ការងារផែនក្រោម ហើយដឹកកែវដល់១៧០ក្បាល
និងមានទូទឹងប្រាបីនីមួយាគារជាង១ ០០០ ០០០
ដុល្លារអាមេរិក ។

ឃុំនៅ ទោះជាយ៉ាងនេះគឺ លោកប្រកាស
បានផ្តល់ព័ត៌មានថា ពេលវេលាក្នុងការណាមីនិងដ្ឋាក
រូវរបស់គាត់ពីអាជីវកម្មជាបង្ហាញដែលទាំងឡាយ
ពីប្រចេះនៅថ្ងៃ និងរៀនពីរាយមទ្វីយ ។ ហេតុនេះ
បើមានការធ្វើរលូនិកម្រានការទាំងនេះគឺជាប្រកប

មួយប្រវាណរតិប្រធែសដិតខាងដោយគេចរោះ
មិនព្រមបង់ពន្លកនៅ៖ ការចិត្តឲ្យដ្ឋាកក្នុងស្រីក
របស់ភាគ់ ក៏ដូចជាប្រាសាទលរដ្ឋដែរម្មាស់ជា
ក្នុយនឹងមិនខាងនៅឯើរ ។

លោកហុត ឲ្យដី នាយកប្រតិបត្តិ
អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
បាននិយាយថា ដោយប្រើប្រាស់ជួយបរឡេស
មានស្ថានទូទៅពួកគ្មានឱ្យចាប់កម្ពុជា បានផ្តល់ជាតិ
ដើមទូទៅ ហើយអង្គការបានផ្តូរយកដើម្បីនេះប្រសិទ្ធភាព
ភាពសេវាកម្មដៃកសិតកម្ម និងបសុព្ភារាល
នៅជនបទ ចិត្តធម៌ជាលក្ខណៈត្រួសរ តែពេល
នេះអង្គការបានធ្វើនៅពេលយុទ្ធផ្សោះ គឺយុទ្ធផ្សោះដោយ
និងយុទ្ធផ្សោះ ស្រុកព្រះនៃព្រះព្រះ បុណ្ណារៈ ។
អង្គការបានចងការឲ្យប្រជាកសិករចិត្តធម៌ជាតិ
លក្ខណៈត្រួសរយោន់ទៅធ្វើ នាមដីរកម្មហើក
កសិត្តុរំពេម្យ ។

កសិផ្ទានចិត្តឈម្យត្រូវករុណនៅកំបន់ព័យបេត

ខេត្តកំពង់ចាម សាស្ត្រ និង ប្រជាពលរដ្ឋ និង ប្រជាជន និង ប្រជាធិបតេយ្យ

លោកពីនឹង វណ្ណាសេក អនុប្រធានមន្ទីរ
កសិកម្មខេត្តបន្ទាយមានដីយបានឱ្យដឹងថា
កន្លែងមកម្រូមានសមត្ថកិច្ចមួយចំនួនបានយុទ
ឃិតនឹងល្អបញ្ញើ ហើយបានការពិច្ឆេទសេកម្នុជាតា
ថ្វីតាមច្រករបៀនចុលមកប្រទេសកម្ពុជាតា
ដោយខុសឆ្បែប់ ។ ការណួចទាំងដូចជាលទេស បាន
ធ្វើឡើងនៅតាមច្រករបៀនជាត្រីស មានពេល
ថ្មី និងពេលយប់ ។ ដោយសារតែតែថ្មីសាធារណៈ
ជ្រើរដែលទាំងចុល នៅវាដោកជាប៉ុងសាទ់ជ្រើរក្នុង
ស្ថុភាពយោលរាយ ជាបោគគុណិតិឱ្យបែនពាល់ដល់របរ
ចិត្តិមជ្ជករបស់អករសាន ។

លោកវរណ្ណាសេក បានបញ្ជាក់ថា ជាបន្ទូល
បន្ទាប់ពេលវិច្ឆាក់រាយជាតិបាល ក្រសួងកសិកម្ម
ស្ថាបន្ទីបាក់ពីខ្លួន បានធ្វើការណោតាំ និងផ្តល់
ជ្រើយទូរិទានការទប់ស្ថាតការនាំសត្វរស់ចូល
ពីបរទេស ។ គុងនោះ មានបច្ចេកទេសខែ១៧បច្ចេកទេស
តិចទេសចុងវ៉ច្ចឹម៣ សិបាត ឆ្នាំ២០០១ ។ សេច
ក្តីណែនាំបស់ក្រសួងកសិកម្ម និងពិធីធានការ
សំដ្ឋានសាខាពេលមានគ្រោះធម្មជាតិ និងអនុ-
ក្រិកស្ថិតិការប្រប់ប្រងសត្វយាតដ្ឋាន និងការ
ត្រួតពិនិត្យ អនាម័យសត្វសាង ដលិតជាលសត្វ
និងករណីដីដីជីជ្រើកបង្ហាញរោគសញ្ញានៅលើ
ប្រជប់រោគ ប្រព័ន្ធដកជីម ។

ជនប៊ែងចានម៉ែនក្រសួងវិទ្យាគម្ពុជា ខេត្តបាត់ដំបូង

ចំណើកលោកលីម គុណវឌ្ឍន៍ ម្នាស់
សត្វយាតដ្ឋានជ្រកកនៅស្ថុកម្ពុជាបី បាន
និយាយថា ពុំមែនតែអ្នកចិត្តឱ្យការជាលក្ខណៈ
ត្រូវរាបីណារោទ ដែលជាបីបត្តិជំន៉ោពេល
មានជ្រកនៅពីរនេះខាងក្រោម ។ បីនេះ ត្រូវ
ធ្វើកំណើនឡើង គឺអាណ៉ាវកម្មិតព្រៃករស់នាថ់
និងម្នាស់សត្វយាតដ្ឋាន ដែលជាអាចប្រកួតប្រ
កែងកែងឡាតាំងបានទឹកបានទឹកបានទឹកបានទឹក ។

វាប្រហែលជាមិនខ្ពស់បែងក្ថុទ្វានពីស្ថាន
ភាពចិត្តមួយដែកទេទោនៅទេ ហើយការចិត្តមួយ

ជ្រើកនៅខេត្តបន្ទាយមានដឹង ព្រះការមិនីកទីក
ចិត្តពីរដ្ឋ និងការទេប់ស្ថាត់ទាំងជ្រើកសែលិបរទេស
ដោយខុសឆ្លាប់ ។ ឬសិលិទ្ធមេទ្រីត វណ្ណ និង
ឯកជនព្រះមានគោលការណ៍ថ្មានសំណាន់ចំពោះ
បញ្ហានេះ គឺទាំងការិតិមិជាលក្ខណៈ គ្រសារ
និងការធ្វើអាជីវកម្ម ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅជាប់ព្រំដែនតាម
បណ្តុះការខេត្តមួយចំនួនកំពុងជូនបារាំបានក្នុង
របរិទ្ទិកឱ្យករបស់ខ្លួន ដោយសារមានការ
លួចនាំជ្រើនក្នុងពីរវទេសចិនបង់ពន្លាមប្រក
របៀបឱ្យមួយចំនួន ។ ជ្រើនដែលលួចនាំជ្រើននៅខោះ
មានតែម្រួមធានាដានជ្រើនក្នុងស្រុកដើម្បីពិភាក្សាតំ
ជូនបានសគ្គយោងខ្លំង ហើយអ្នកខោះបានទៅបង់
របរនេះថាលើមទេវត្រូវតិចង ។

មានការកត់សម្ងាត់យើងឲ្យចាំ ការឲ្យចាំ
ដ្ឋាករស់តាមច្រករបៀវងពិប្រទេសថែ និងវីរ៉ែត
ណាម របស់ពួកគុណឲ្យមួយចំនួនតុចកន្លែងមក
បានហង្គដលលំបាកដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលបិត្តិម
ដ្ឋាកយ៉ាងខ្លះនៅ គិតិថ្នូរពិភាក្សាតំអស់ទិន្នន័យ
ការប្រកបបរបរបស់ខ្លួន ។ ដោយសារតមៗសាច់
ដ្ឋាកទាំងឡាយវាទោកដល់ហើយពិភាក្សាតំបានទៅបាន
បង់ការិត្តិមដ្ឋាកជាបណ្ឌិ៍ហើយ ។ ដ្ឋាកទាំង
នេះ ត្រូវបានពួកឲ្យចាប់ឡើងទៅលើមកលាក់នៅ
តាមបណ្តាណខ្លួន មួយចំនួនសម្រាប់ទីផ្សារទាំង
ហើយសាច់ដ្ឋាកនេះ វាអាមហង្គដលប់ពាល់
ដលសខាងក្រោមទៅវិញ ។

ຄື່ມ ສານໄກ

លោកខ្សែ ប្រការម្ចាស់កសិរីនៃអភិវឌ្ឍន៍ចិត្តធម្មជ្រកព័ត៌មានខ្លួន

ក្រុងប្រវត្តិសាស្ត្រជាប់ពីថ្ងៃនេះទីផ្សារអាមេរិក និងក្រុងករណីសាស្ត្រជាប់ពីថ្ងៃនេះទីផ្សារអាមេរិក និងក្រុងប្រវត្តិសាស្ត្រជាប់ពីថ្ងៃនេះទីផ្សារអាមេរិក

■ កម្មាល់តិចដែលកំណត់ស្ថាបភាពមួយប្រភេទ
ដែលខ្លះក្នុងការធ្វើលំនៅវគ្គធម្មាតុដើមឆលំរោង
ចក្ខុទម្មាស្ស សម្រាប់កែច្រើនឱ្យទោជាក្រោរាត
គ្រប់ប្រភេទ ។ កម្មាល់ត្រូវបានប្រជាពលរដ្ឋ
ខ្ញុះរដ្ឋិតារដោដុះតាំងពីដើមរហូតមកដល់
ទសវត្សរដ្ឋាភិបាល តែការដោដុះដែលកំណត់ស្ថាបភាពមាន
ការអាក់ខាន់ទៅវិញ្ញាបសិបន្ទាត់ដោយសារតែ
ស្រាមបានអូសបន្ទាយអស់ពេលដៃយុរ ។ បុំនែល
សព្វថ្មីដែលកំនេះ ត្រូវបានក្រុមហ៊ុនសិលាងិច
ដីព្យូទ័រកសិករដោដុះបង្ការដូលជុំស និងជួយរក
ទិន្នន័យទូទៅពីដី ។

ពួរបង្កើជាមួយនឹងដំណាក់កាលនោះ ទីផ្សារ
នៃជំនួយតាមលក្ខប្បាសក្នុងប្រទេសពុំទាន់មាន
ការវាំងច្បាស់ឡើងឡាតាំងប្រទេស និងទីផ្សារនៅក្នុង
ប្រទេសដីនេះបានធ្វើឱ្យការដាំងឃ៊ែណា
ក្នុងប្រទេសដីនេះតាត់បង់ ហើយប្រជាពលរដ្ឋ
យើងមួយចំនួនបានបំភេទថាលអស់ ។ បើក្នុងនៅ
ឆ្នាំ២០០៣ ខណៈពេលប្រទេសកម្មជាកំពង់
ធ្វើការអគ្គិវឌិនីសំរាប់កម្ពុជានឹងណើរ

ការណោនទៅមុខយ៉ាងរាប់របៀប និងមានការ
ធ្វើវិសិទ្ធផលនៃរបស់ក្រុមហ៊ុនដឹងទោះ ហាន
ធ្វើឱ្យក្រុមហ៊ុនសិលាងាមិច ចូលចិត្តមកប្រឡាត
នៅក្នុងវិស័យកសិ-ឧស្សាហកម្មដីលកំបង្គាល
និងជាតិណែនការមួយយ៉ាងពិតប្រាកដនៅពេល
អនាគតតិចខ្លះនៅលើទីកិច្ចមិនណែនកំហែ យុំ
អណ្តិភាគកំហែ ស្រុករតនមណ្ឌល ខេត្តបាត់ដំបង
ហើយក្រុមហ៊ុនមានកម្រោងបង្កើតរោងចក្រ
ឯក្រុមរាជរដ្ឋនៅឆ្នាំ ២០០៨ ។

ជំនាញកម្មប្រាស់ខ្លួនខ្លួន

កាលពិទសវត្ថុរំភ្លៀបំន័យ ដីណាំកប្បាស
ត្រូវបានប្រជាពលរដ្ឋយើងធ្វើការដំឡុងនេះ
ពីទីកដីស្មុករតនមណ្ឌលដែរ តែប្រាយមក
ដោយសារតំបន់នេះទូលាននូវសង្គមអូស
បន្ទាយអស់ពេលដឹងឃ្លា បន្ថែមទូលាននូវសង្គមអូស
ទៅបង់ដីណាំកប្បាសនេះថាលាយស្រីវ៉ាត់ទៅង
ស្រួល រម្យដឹងជាមួយនឹងនោះក្នុងប្រទេសតំបន់

រាជចក្រធ្វើការកំងកងដែនខោះ ប្រជាពលរដ្ឋបាន
ធ្វើការដំឡើងដែលការដៃឃុំទៅតី ក្រោពិដីណាំ
កម្មាលវិញ្ញុ ។

ថ្វីទេនេះ ក្រុមហ៊ុនសិលាងមិច បានចូលរួម
ធ្វើការទោរវិនិយោគទុន ឡើដើម្បីជាកំហែង
ក្នុងស្ថុភាពនៃមណ្ឌល ដែលជាប្រភេទជាកំ
កសិ - ឧស្សាហកម្ម ក្នុងគោលបំណងធ្វើការ
អភិវឌ្ឍនឹតិយខស្សាហកម្ម កំដែងផលិតផល
កប្បាលសារជាថ្មីនេះទៀត ។ ដើម្បីរមចិនិកកំ
កាត់បន្ទូយភាពព្រឹក ក្រុមការងារធ្វើរបស់ប្រជាក់
ពលរដ្ឋនៅក្នុងមូលដ្ឋាន ជាពិសេស គិតិយុទ្ធសាស្ត្រ
ក្រុមគ្រោះរបាយការណ៍ ដែលការតាំងរាយឡើងបើយ
នោះមានមុខរបច្ឆិត្តិ មជីវិតក្រុមគ្រោះរាយឡើងបើយ
ថ្មីអនាគត ។

បច្ចេកទេសជីថល៖ជីវិតបច្ចាថៃ

ការអភិវឌ្ឍដំណឹងរបស់ក្រមហួន
សិលាងមិចនេះ បាននាំយកពួជក្បាសប្រភេទ
ថ្មី តីA ១៦ មកពីបន្ទរិយាយការធ្វើការដោយការរៀបចំ
រឿងផ្លូវដីចំនួន១០០ហិកតា ដោយរូមបញ្ចប់ជាប្រព័ន្ធដែល
មួយកសិករដង និងក្រមត្រួសរបាយធិនកាត់
វេសាយដង ។

តាមប្រធានសន្ល័យរបស់លោកដូន ដ៏វិរាណ ពេល
លាងប្រជាពលរដ្ឋបានដាក់មិចបានឱ្យដឹងថា: ដែរការ
កម្មាធិការនេះ ត្រូវបានធ្វើការដោយនៅក្នុងខំ
មិចទៅ រហូតដល់ខំសិកា ឡើងបញ្ចប់ការ
ដោយ ។ ពេលធ្វើការដោយនៅរហូតដល់ធ្វើការ
ប្រមូលដល់កម្មាសមកវិញនៅ: គឺត្រូវបើ
ត្រាស់យោះពេលពីខំកន្លែះ ឡើងត្រូវប្រមូលដល់
គិតបាប់តាំងឱ្យចុងខំវិនិយោគរហូតដល់ពេកកណ្តាល
ខំតូច ឬចំពោះលក្ខណៈបច្ចេកទេសនៃការដោយត្រូវ
ការភ្លើងឱ្យបានលួយ និងបើកជានេរតូច ដោយ
ទុកចេន្ទនោះប្រើប្រាស់ដំឡើងត្រូវបានគិតមុនុយទៅ
គិតមុនុយទៅតួ.៨០៩៤៣.៩០៩៤៣ ។ ការអនុវត្តបច្ចេក
ទេសរបៀបនេះ ដើម្បីឱ្យដឹងការប្រមូលដល់
លាស់បានលួយ ជាពិសេសចាប់ពីពេលដោយ: បាន
១៣៨៩ច្បែក កសិករអាមេរិកប៉ែមប្រមូលដល់
បាន ក្នុងនោះដែរទិន្នន័យកម្មាសប្រមូលបាន
កង់១៦៧ការពាយៗ០០គិតទៅការម ។

លោក ដុំដី ជាន់ បានបន្ទាត់ព័ត៌មាន

ចំពោះពួកប្រាសប្រកែទ A១៩ អាមធ្វើការ
ដ៏ដុំ និងប្រមូលដល់បានមេដងក្នុងទំន្ម័រ ដោយ
យោងទៅតាមលក្ខណៈក្នុងធនធាន ដែលអំ
ណាយដល់ មានប្រភពទីកន្លែងការងារស្រាវជ្រែល
ស្រួលបានទៅតាមតម្លៃការ ។ ក្រោយពេល
ដែលកសិករយើងអាចប្រមូលដល់បានលើក
ទី១ នៅថ្ងៃខែវិចិត្តការ ហើយដល់ខេត្ត និងហើយ
រួចនៅដើមខេត្តក្នុង ។ ប្រសិនបើកសិករផ្តល់ទីក
គ្រប់ការ និងមានការវេចទាំង កប្បាសនឹងផ្តល់
ទិន្នន័យក្នុងទិន្នន័យការពាណិជ្ជកម្ម ០០២៥ ក្រោមដុំ
ដីណាក់កាលទី១ដែរ ។ ដោយទៀត ចំពោះ
ទិន្នន័យកប្បាសដែលកសិករយើងដំបានក្រុម
ហូនសិលាដាចិច ធានាទទួលទិញយកក្នុងទ
ិន្នន័យការ តម្លៃមិនមេរិក ដោយតុលិយ
ប្រជាកសិករព្រឹមបានរបស់ទេ ។

ជំនួយភាគច្បាសីមិនមែន ស្ថានរលេវនៅឆ្នាំ២០០៥

លោកស្រី ជានី បានបញ្ជាក់ថ្វេនមទ្រព្យតា
ថា: ក្រុមហ៊ុនសិលាងមិច នឹងធ្វើការដើម្បីង
រោងចក្រវិទ្យាចរណ៍ជាស្ថាពរនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨
ខាងមុខនេះ ។ ក្នុងនោះដែរ ក្រុមហ៊ុនសិលាង
មិច ត្រូវការពារមិត្តភកម្មភាពដៃដីដែលក្រោម
នៅលើដើម្បីជូនក្រុមហ៊ុនបិកតាមទេរង ដើម្បី

កសិករយោជន៍សាយកំពុងមិលចេទាំកប្បាសដែលដាក់ទូជូន្តីវិញកន្លែងស្ថិក

ឱ្យគ្រប់ទៅតាមច្បាស់ការរបស់រោងចក្រ ដែល
ដោយកុងនោះដ៏ដំណឹង បំផុសឱ្យមានការចូលរួមទិន្នន័យការងារក្នុងប្រជាពលរដ្ឋដោយ អង្គភាព
កងទែននិងប្រជាពលរដ្ឋដោយតាមតម្លៃបន្ទាត់ទាំងឡាយ ក្នុងខេត្តបាត់ដីបង ដើម្បីបង្កើតបិរាណក្នុងបាត់
ដើម្បីមកបានការរួមចំណែងដ៏រោងចក្រ ។ ដីហាន
ដីបងនៅត្រូវបានរំលែកចំណែងចំណែង ក្នុងបុរីនិលាដាមិថុនា
បាននិងកំពុងដីរោករវាងការសាងសង់យុទ្ធម៌
សម្រាប់ស្ថុ កដិលិតដិលកប្រាសក្នុងការកែចេញ
ដីដែរ ដែលមានទីតាំងនៅក្នុងស្រុកស្រុកតងមណ្ឌល
តែម្រាង ។ ក្នុងដីរោករអភិវឌ្ឍជាមុនការកំប្រាស់
នេះ ក្នុងបុរីនិលាដាមិថុនា បានបង្កើតក្នុងបាត់
ដីបង សម្រាប់កសិករ អង្គភាព
កងទែននិងក្រុមប្រជាពលរដ្ឋដ៏រោងចក្រ ដើម្បីឱ្យ
ពកគ្រប់ទៅតាមដីរោករនៅក្នុងអនាគត ។

ក្រុមហ៊ុនក្រោមធម្មជាតិ

ចំពោះដំណឹងការប្រាសីនេះ ត្រូវមាត្រាកំណែលឡាយ
គង់ រណី ភាយុផែផ្លា សំនេះនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ ព្រៃក
រពនមណ្ឌលអតិថិជនប្រជាពលរដ្ឋបានការប្រាសីនេះ ក្រោយ
បានការតំណាយបានមានប្រសាសន៍ថា ក្រោយ
ពីមានការតាំង និងការយកចិត្តទុកដាក់ត្រប់
ដែលយើងរបស់ក្រុមហ៊ុនសិលាងាមិច ដែល
បំផុសឱ្យមានការចូលរួមក្នុងការដារដុះដំណាក់
ការប្រាសីនេះ ក្រុមត្រូវសារបស់គាត់ក្នុងជាក្រុម
ត្រូវសារយកចិត្តសារដើម្បីតែដែរបានធ្វើការ
ដុះដំណាក់ការប្រាសីនេះទៅតាមក្រុមហ៊ុន

ធនធំនៃព្រៃនកប់សិបីកតា ។ ចំពោះការ
ដាំង់ទៅនៅក្នុងការបង្កើតរឹងរាល់ជាមួយ ធនធំនេះ
ត្រូវបានដំឡើងអស់ និងជាពាណិជ្ជកម្មការទិញយកដីលិត
ជលដែលដាំបានទ្រូវតែដោយមិនគិតការតាំង
ប្រឈមបានឡើងទេ ។ ក្នុងនោះក្រុមហ៊ុនបាន
បង្កើតសាខា និងសហគមន៍នៅក្នុងមួលដ្ឋានផ្ទាល់
សម្រាប់ធានាជាងល់សេវាការដ៏ដឹង និងការប្រមូល
ទិញទិញផ្សេងៗក្នុងការបង្កើតរឹងរាល់ទៅតាមតែម្រឹះ
ទិន្នន័យដែលក្រុមហ៊ុនបានប្រកាស ។

អូកស្រី ឥង វណ្ណី បានបន្ទាប់ខ្លួចទេរ៉ែតថា:
ចំពោះការដំឡើងដីកំហ្វាស ដែលក្រុមហ៊ុន
សិលាតាគមិចធានដឹកនាំ និងបំផុសឱ្យមានការ
ចូលរួមដំឡោះ បច្ចុប្បន្ននេះហាកំដួចមានការ
បាប់រារម្បុណុកិតិសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋជាប្រើប្រើ
នៅតាមមូលដ្ឋានមួយចំនួនគឺស្រុករាជធានីណាមួល ។
ហើយតាមការរាជ្យនៃប្រមាណទៅវិនិយោគដំឡើងដីកំ
ហ្វាសនេះ និងមានការកើនឡើងជាមនេះទៅ
ទេរ៉ែត ដែលកាលពីមុនពុកភាពនិយមចូលចិត្ត
ដំឡោព្រៃបាម សំណួរបាយ សំណួរសេវាំង
និងដំឡូងមី បានផ្តាល់ប្រមកប្រកបមុខរបង់
កាប្រាសិរី ជីនុសដំឡើងទេរ៉ែត ព្រះ
ដីកំហ្វាសងាយទទួលដើរ និងមិនស្រីទិបាក
ថែទាំនោះទេ ។ ហើយព័ត៌ម្នទីនិងសត្វិត
ថែដោយយាយឱ្យនោះ តីបើយិងមិនចាំបាច់ប្រើ
ប្រាស់ច្បាត់ពុលដែលមានជាតិគិមិនោះទេ តីប្រាន់
ថែប្រើស្តីការស្រោច្បាច់ដែកប្រាំទីក ហើយយក
ទៅបាត់ វាយកាយស្រួលនិងមិនចំណាយទុនប្រើប្រើ
គុងការថែទាំឡើយ ។

គិត្យសារពេន្ធ

ជំរឿនទីការបែង្ហាញ

**ជំពើរីករាជប្រាក់ថែរាងនមជាតិខាង
ខ្មែរក្នុង សិល្បៈអាសយដ្ឋាននឹងត្រួតពិនិត្យ**

■ ក្រុមហ៊ុន “បាការសួយា” គិតជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិភាពរូបតាមច្បាបស់អង្គការបាតារ ដែលជាថ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍មានមួលដ្ឋានទៅប្រពេទសិទ្ធិស ក្នុងការបំពេញការងារជាមួយស្រី និងកុមារ ដែលមានវិបត្តិថាប់តាំពីត្រូវ ១៩៩៤មក ។ ក្រុមហ៊ុននេះ បានផលិតទិន្នន័យណ៍ក្នុកដើម្បីរកប្រាកចំណោនឲ្យដឹងលើក្នុងសង្គម ដែលមានវិបត្តិធ្វើឱ្យក្នុងសង្គម ។ ក្រុមហ៊ុននេះ គិតជាសហគ្រាសមួយដែលបារែមិជល់សង្គមដោយបានឲ្យលើក្នុងការងារខ្លួន ដែលត្រូវរាយការណ៍បំពាន ឡាយៗបង់ចោល និងត្រួតពិនិត្យ ។ ប្រាកចំណោនឲ្យបានក្នុងក្រុមហ៊ុន ហាការសួយា និងត្រូវពេលបិមិជ្ជុលទៅក្នុងការមោង និងមិនមានចំណោនឲ្យដឹងលើក្នុងសង្គម ។

កញ្ញា យ៉ែម សីចា ជាមន្ត្រីដៃកំណត់
ទំនងនៃអង្គការ “ហាការ” នានានិយាយថា ប្រាក់
ចំណោត្តា ដែលបានមកពីការលក់ទីកសិរី កសិរី ក
របស់ក្រុមហុងហាការសូយ៉ា ត្រូវបានបង្កើលចូល
អង្គការហាការដើម្បីបង្កែចកជួយដល់សង្គម
ខ្លះ ដូចជាព្រឹកដែលត្រូវបានគេដូច្នោះរ វេលាក
បំពាន ឡើងបង់ចោល ព្រឹកដែលបង្កើលប្រចែនភាព
ក្រើក និងកុមារនគ្រោះជាដើម ។ មន្ត្រីអង្គការ
រូបនោះបន្ទាខ្សែតម្រូវការ បន្ទាន់ពីជួយដល់បញ្ហា

ទាំងនេះ ហើយអ្នករាយការមានតម្លៃថ្មី
ដើរដឹងទៅពីសរុបចំនួននេះ ដែលកំពុងផែប្រតិ
បតិការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីរួមចិំណោក
ជូយជំលោះម៉ោង ។

ជាក្រុមហ៊ុនដែបុង ហើយមានតែមួយគត់
នៅក្នុងប្រាសកម្មជាតិ “សូយ៉ា” ជាលិតករ
ដលិតទឹកសំណ្ងែងដែលមានខ្លាតដំ ជាមួយការ
ប្រើបង្រៀនកិឡា និងការវេចខ្សោចប៉ីទំនើប ដើម្បី
ធានាតុលាការពិនិត្យលើការងារអនុវត្តន៍ងនឹង
ដោយមិនចាំបាច់ដាក់ក្នុងនូវកកការឡើយ ។

ក្រោមតម្លៃ ២០០៣ ក្រុមហ៊ុនហាការស្សែរ
បានកើតឡើងពិសហគ្រាល់មិនត្រូវចុចមួយ
ដោយធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈជាភារឃុំក្នុងក្រុមហ៊ុន
ដែលមានតម្លៃ១.៣លានដុល្លារអាមេរិក និង
មានសមត្ថភាពផលិតបាន៩០.០០០ លីត្រក្នុង
មួយឆ្នាំ ។

ជំនិតជីវិតស៊ីណុក

ជំនួយដែលបានបង្កើតឡើងដោយប្រព័ន្ធផ្លូវការនៃក្រសួងពេទ្យករបស់ក្រមហ៍បុន្ណែនេះ

លោកស្រីន ណានិន

គ្រឹងដលិតកម្មទូទៅ នៃក្រុមហ៊ារការសួយបាន
បានឱ្យដឹងថា កាលពីឆ្នាំបច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ារសួយបាន
មានកម្មវិធីដលិតបានតែពី១ ០០០ ខេត្ត ៥០០
កេសប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយថ្ងៃ ។ តែតិចឡើរនេះ ការ
ដលិតមានការកែនឡើងច្បាស់ដែលត្រូវបាន ៣៦៧គតិក្នុងមួយ
ថ្ងៃក្រុមហ៊ារដលិតទីកសិល្បៈក្នុងបាន ១២០០កេស
ទៅ១៥០០កេស ដែលសរុបក្នុងមួយឆ្នាំ ដលិត
បានជាម៉ោង២៤មីន់កេស ។ លោកប្រធានក្រប់
គ្រឹងដលិតរូបនេះបញ្ជាក់ឡើតថា នឹងមិនដលិត
ឡើងជាមីនុយនេះបាន ក្នុងបិរិយាណេះ តែត្រូវ
ចំណាយសិល្បៈកសិល្បៈក្នុងបានចំនួន ១២ពេន្ទុក្នុងមួយថ្ងៃ
បានដឹងទៅ១២,០០០លាត ។

ហើយអាមការីដឹងរបស់លោក ណា
និន ត្បូងទីកសដំណូកមួយកេសមានខែកញ្ញប់
ហើយត្បូងមួយកញ្ញប់មានតម្លៃជាឌីល០០២៤៧ ។
លោក ណានិន បានបន្ថីដឹងឡើតថា ហាការ
សុយ៉ា មានផលិតផលប្រចាំខែ ត្បូងនៅ៖ ៣
ប្រចាំខែកំពុងប្រតិបត្តិការនៅលើទីផ្សារស្រុក

ខ្សែ ។ លោកបន្ទាន់ពីតាតា ទិន្នន័យដែលជាទូ
លាយជាមគ្គប្រជាពលរដ្ឋបាន ពីកសិក្សណ៍ល្អករបស់ ក្រុម
ហិរញ្ញសួយៗ មាននៅត្រូវបាន សេចក្តីថ្លែង កំពង់ផី
ហាត់ដីបង និង ក្រុងព្រះសីហនុ ។ លោកបញ្ជាក់
ថា ដើម្បីតាមលទ្ធផលរបស់ក្រុមហិរញ្ញ ហាការសួយៗ
មិនទាន់ត្រូវបាន ដោលកំពង់នៅក្រោមប្រទេសនៅ
ឡើយទេ បើដែល ក្រុមហិរញ្ញនឹងធ្វើការត្រូវបាន ដោល
គេអនាគត។

ចំណើនបែងចានិភ័យការពាណិជ្ជកម្ម

ជិតជាមួយកសដ្ឋក "សូយ៉ា" ត្រូវបាន
ទទួលស្ថាល់គុណភាពដោយរាយ នៅលើ អូ
៥០០១-៥០០០ ។ លោក ណារីន បាននិយាយ
ថា រាល់ការជិតទាំងអស់ តីក្រុមហ៊ុនបាន
ផ្តាស់ខាន់បំផុតលើបញ្ជាកុណភាព ពេលវិត
ធ្វើយើងឈរឱ្យជិតមានគុណភាពល្អជាមួន
វិនរសជាតិ កំមានការអភិវឌ្ឍជានិចំង់ ។

លោកស្រីន ណារិន បន្ទុចា ដើម្បី
ផលិតឱ្យមានគុណភាពស្របតាមស្ថង់ដាមអន្តរ
ជាតិ ក្រុមហ៊ុនត្រូវពង្រីកស្ថង់ដាមលិតកម្ម ស្ថង់
ជាកុណភាពផលិតផល និងគុណភាពផលិតផល
មនុស្ស ។ “ការផលិតពីរដៃដីបង យើងមាន

កម្មការនឹងកំណត់ដែលពិនិត្យកសិល្បៈក្នុងរោងចក្ខុង

ការលំបាកត្រីនដ្ឋីកប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យានៅនីមួយៗ
ស្របតាមអតិថជ្ជកម្មរបស់ពីរបុរាណិភាព
ប្រព័ន្ធប្រចាំឆ្នាំនៅខេត្តកែវ អតិថជ្ជកម្មនៃពីរបុរាណ
ដើម្បី និងអគ្គិជ្ជន ហើយយើងធ្វាប់ទឹកលោក
ហានីយលើកូណាការម៉ោងដែរ” លោក ណារីន
ឌាននិយាយយើងដោយ ។

ក្រុមហ៊ុនប្រឹប្សាឯធម៌អង់គ្លេស

បុគ្គលិកដែលពីកសលំណើកនៅត្បូងក្រម
បុន្ណោះហាការសូមយកមានចំនួនដែនឡាតាំ ហើយក្នុង
នោះ តាមនាក់ទូលិខុសត្រូវខាងផ្លូវកដលិត
ប្រាក់បេវរវត្សជាមួយម៉ោងដុល្លារក្នុងមួយខែ ។
លោក ណារីន បានឱ្យដឹងដែរថា មិនមែន
ត្រីមតែផ្តល់ប្រាក់ខែបុណ្យភាពទេ តើក្រុមបុន្ណាន
ផ្តល់ការបង្ហាញតែបរិស្ថាន ការដែលពីកសលំណើក
ដល់បុគ្គលិកប្រើបានស្ថិតម៉ាយ និង ក្នុងកំព្យាយ
ឱ្យធេនដែលតាមដៃរ ។

លោកប្រធានគ្រប់គ្រងផលិតទួទេទៅបាន
បង្ហាញពីដែរថា ព្រមបើនហាការសូមយកបានផ្តល់
ឱកាសការអារម្មណែលក្នុងខ្លួន ពីឈោះសង្ឃាត់សំខាន់ៗ
លើស្ថិតិដីមួយីផ្តល់ឱកាសឱ្យរកប្រាក់ចំណោញ
អភិវឌ្ឍន៍ខន្លែង ។

សេវាសេវាក្រុមគំនែញបានឈកតីរាជ

លោក ណារីន បរិច្ឆេទគំរូជាអតិថិជន

ទូទៅថាទាននិយាយថា “រយៈពេលពីរដំបូងយើង
អត់ទាត់ថានទម្រង់លក្ខាក់ចំណោញទេ តើយើងទីប
ធានតើជំណោញរបៀបពេលនៅខែ កើតឡើងទេ” ។
លោកបានបន្ថែមថា រាល់ប្រាក់ចំណោញបានមកពី
លក់សិតិផលទីកន្លែងណ៍ក្នុងគ្រឿវបែងចែកទៅឱ្យ
បាការ អីដឹងដី អីដឹងដី ដើម្បីដឹងដីប្រោះដៃខែង ដូច
ជាព្រឹក និងកម្មាធិសេលមានវិបត្តិនៅក្នុងសង្គម ។
លោកប្រាជានត្រូវបែងចែកទីផលិតវីយក្រុងរបៀបនេះ
បានបន្ថែមថា សូមឃើបាការ បានធ្វើការរួមចំណោក
ដូចយុទ្ធផ្សែនដែលប្រជាដុំកម្ពុជាយិជ្ជសំណែក
សេវាំនៅតាមតំបន់មយចំននដីជំរឿ ។

କେତେ ଟଙ୍କାରେ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ହେଉଛି ୨୦୦୯

លោក ណារីន បានប្រាប់ឡើតមិន
ទាន់មានគូលខច្បាស់លាស់ពីចំណូលនៃការ
លក់ទឹកសល្បុកនៅឡើយទេ ។ ប៉ុន្តែ អាម
ដីងិច្ច ដើរកលក់មានការកើនឡើងចេន% ហើ
ប្រើបង្កើបទនឹងផ្លូវតាម និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម^៣
ឡើងចេន% ។ លោកបញ្ជាក់បន្ថែមថា ក្រុម^៤
ហុនហាការស្តូហ្ម ឡើតមានការចំណូល
រយៈពេល ៣-៤ ខែ កន្លងមកនេះទេ ។

ធនក្រាមខេត្តកំណើនឱ្យតម្លៃប្រចាំខែត្រូវបាន
បានការស្ថិតុយ៉ាងធម៌ក

ភ្នាក់អារ៉ាដែលប្រចាំនៅប្រទេសស្តី ស
សប្រាប់ការប្រតិបត្តិការ និងការអភិវឌ្ឍរបស់
សាធិកកម្មបិរញ្ញវត្ថុអនុជាតិ ដែលមានភាពខ្សោយ
លើការថ្លែងប្រើឱតិសហគ្រាសក្នុងសង្គមដែល
បានឱ្យពិនិត្យការសង្គមដែលក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ចិយ្យ
មាននិរន្តរភាពសម្រាប់អ្នកក្រុមក្រុមដែលកំណុង
បន្ទាន់ឱ្យឯិជ្ជាគារដែលយុទ្ធសាស្ត្របានការសួរយ៉ា
ឱ្យមានភាពរួមចំណេះ និងការអភិវឌ្ឍ ។ ត្រប់
ប្រភេទនៃកែសង្គមទីកន្លែងណាក សុសុយ៉ាទាំង
អស់របស់ហាការសួរយ៉ាគឺត្រូវបានដលិតឡើង
ដោយដំណឹងក្នុងស្រុកត្រាប់ដព្វាដាតិសណ្តូក
សេវាដែលមានគណភាពល

សិន សាយ

ព្រមទាំង សាស្ត្រ

ការពេញនិយមលើការធ្វើដំណើរក់ដូចជាការដឹកសម្ងាត់ដែលបានបង្ហាញឡើងទៅប្រកបដោយភាពងាយស្មួល និងសុវត្ថិភាពពីសំណាក់ហ្មត្រដាក់ដីនិងអន្តរជាតិ នានាដើម្បីអ្នកប្រកបការងារផ្សេងៗ ជាតិសេស អ្នកក់ម៉ឺនុយុបបង្កើរការចាថ់អារម្មណ៍មករករាជដឹកនាំអ្នកក់តែទុកទុកវិញ ។ របស់នេះនានាដីយឱ្យសិប្បុរីមួនដើរទុកទុកមានការមានឈ្មោះយ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីបំពេញនិយមក្នុងការបស់អតិថិជន ។

■ បើយើងធ្វើដីណើរាមជាយក្រុងបុត្តាម
ហម្មានទូទៅយុទ្ធសាស្ត្រ យើងនឹងយើព្យប្រជាពលរដ្ឋ
ខ្លួនយុទ្ធសាស្ត្រនានរតីរូបកដើម្បី ដឹកជញ្ជូនក្រោរ
កំសុចជាសម្ងាត់: ផ្សេងៗពីកំនែនមួយទៅកំនែន
មួយឡើត ។ បើតុលាយានដីនេះបែបនេះមិនត្រូវបាន
មានវត្ថុមានបុព្ទិនិយមពីសំណាក់អ្នកទីក្រោង
ភ្នំពេញទៅឯ៉ា ។ បុរស៊ែយ ២៥ឆ្នាំ ឬទេ វណ្ណា
ដែលជាម្មាស់សិប្បកម្មលក់នឹងជួសិលទិន្នន័យ
វិរឿក និងវន្ទេះគ្រប់ប្រភេទតាមបណ្តាញផ្លូវ
២៧១គ្នាសងសង្កាត់ជ្រាវដើម្បីវា បាននិយាយថា
“អ្នកទីកំនើនរូបកដើម្បីប្រជាពលរដ្ឋ និងវន្ទេះ
ដែលបានខ្សោយជាបិត” ។

ក្រោយពីឱយិត្យយានដីនឹងដឹកជញ្ជូនអ្នកដែលរំលែកវាទាប់បានគេហោជាញទៅថ្ងៃចាប់ឡើង

មានវត្ថុមាននៅក្នុងគំបងទេសចរណ៍អង្គរពេល
ខេត្តសៀមរាបចម្លក ថ្វីកវិយក្រុងលួន រណ្ឌភាព
ដោយបានរៀបចំប្រព័ន្ធដឹងទិន្នន័យពីឥតកំមាន
គំនិតបើកការផលិតទុកទុកនៅក្នុងឆ្នាំ១០០២
ហើយឡាយបង្ការការពេញនូវការប្រើប្រាស់ដែលបាន^៤
ដើរការតាំងពីឆ្នាំ ២០០០មកនៅ៖ ។ ក្រោមពី
ការផលិតយាយជីវិត ដើរការប្រើប្រាស់ដើរការប្រាក់ តុក
តុក សិប្បាយកម្មលោក លួន រណ្ឌភាព ដែលិតធម្មជំរឿ
នវវរទេស និងវីរិះក តាមការរកម្រងពីអតិថិជន ។

កន្លែងមក យានដីនៃជីកអ្នកដឹកនាំរបស់
នេះត្រូវបានគេហោជាទូទៅថាថាពួកទុក បុម្ភត្តិ
កណ្ឌិច ។ បើដំឡើ បើតាមការរៀបចាប់ពីប្រជាន់
ការិយាល័យដីកណ្ឌិច នៃមនុស្សរសាងរណការ
និងជីកជាន់ លោក ជាបីនធី ថាពាក្យតែក

ពុកជាយានដឹងនៃមួយដែលត្រូវបានគេ ហៅនៅ
ក្នុងប្រទេសថែ នាក់ក្នុងប្រទេសកម្មជាវិញ្ញត្រូវ
បានគេហោចាប់មួយតុកដែលបី បុត្រិចក្រយោន ដែល
ប្រជាជនខ្លួនិយមហោចា “ទុកទុក” ។
យោនដឹងនៃដើរអ្នកដីណើរដែលធ្វើបានរហូតតាម
ដីផ្លូវសញ្ញាថ្មីនេះ គឺជាមួយតុកដែលបានដែលត្រូវបាន
គេធ្វើឡើងឱ្យមួយតុកដែលបី បុត្រិចក្រុក ដើម្បីឱ្យម្រាន
ភាពងាយស្រួលដល់អ្នកទិញយកទៅប្រើប្រាស់
ត្រោះពុកគេអាចយកមួយតុកទៅប្រើបានឡើង
ដោយត្រាត់តែដោះជូនខាងក្រោមបែង ។
ម្នាស់សិប្បកម្ម លួន រណ្ឌា បានឱ្យដឹងថា សញ្ញា
ថ្មីនេះ ការនេះលោកធ្វើភាពប្រើប្រាស់បំផុតជីមួយពុក
កដែលបានដែលខ្ពស់គ្មាននិងពីមួយតុកដែលបី ត្រង់ថា
វាភាយស្រួលសម្រាប់អ្នកយកទៅប្រើដោយមិន
ចាំបាច់ជាដែកដែលបានរបស់មួយ ។

ការងារជំនួយខ្លួន

ដើម្បីជិតបាននូវទុកទុកមួយគ្រឹះ វា
ត្រូវចំណាយពេលអស់ពីពាណិជ្ជកម្ម ដោយបើ
កម្លាំងកម្មករពី៩ ទៅ ១០នាក់ ដែលអ្នកខ្លះត្រូវ
បាត់ចំណាំ អ្នកខ្លះត្រូវធ្វើវារាជក ហើយអ្នកធ្វើឯង
ឡើតត្រូវដើម្បីឯងផុងឈរ ឬ ឯសត្វានេះដែលត្រូវ
បើរីក្សានេះមានដូចជាដែក ឈើ ឬបុល ឬក
(ឡាន) ចំណាំ និងក្រើងសុបជាជីវិះ ដែលសម្រាប់
សិរីវត្ថុដែលអស់ត្រូវបានកំចុះលិតក្រោប្រទេស ឬ
ក្រោពីនេះ ដើម្បីនូវប្រមាណជាន់១០ ០០០
ដុល្លារត្រូវបានលាក វណ្ណាត ចំណាយទៅឈើ
ឧបករណីថាចំណាយចំនួនដូចជាតា ម៉ាសុនកាត់
ដែក ម៉ាសុនជ្វារដែក ម៉ាសុនបាត់ចំណាំ ម៉ាសុននាយ
និងម៉ាសុនស្អាន ឬ ចំពោះពេរមិនដើម្បីក្រុងការ
ជិតទុកទុកក្នុងមួយគ្រឹះឯក លាក វណ្ណា
ត្រូវចំណាយអស់ប្រមាណជាតា ៨៤០ដុល្លារសម្រាប់
ខ្លាតគុម្ភ និងអស់៨៤០ដុល្លារ សម្រាប់ខ្លាត
មធ្យម និងខ្លាតទៅ ។

ដោយមានកម្មករប្រមាណជាមួននាក់
សិល្បៈកម្មផលិតវីម៉ក កំដុងជាដែលទុកទុក
របស់លោក វណ្ណា អាចផលិតទុកទុកបានពីថា
ឡាតាំងគ្រឹះនឹងក្នុងមួយខែ ហើយជាចំនួនដែល
សិល្បៈកម្មរបស់លោក វណ្ណា អាចលាទ់បានក្នុង
មួយខែអំពួរឯងពេលពីខែ ក្នុងលាស់ខែ តូលា ។

ក្រោពីរយៈពេលនេះ តាត់វាចលក់បានទៅពីចា
បុណ្ណគ្រឹងបុណ្យភាគក្នុងមួយខែ ។ ហើយប្រើបង្រៀប
ទេនិងបានដាក់មួនតម្លៃការទូកទុកមានការកើន
ឡើង ដោយសារកាលនោះសិប្បុរាណធម្មិតរណា
លក់បានទៅចា បុណ្ណគ្រឹងបុណ្យភាគនៅអំឡុងខែ
កញ្ញាលូលិខែតុលា ។ មាននឹងយុថា ចំនួននេះបាន
កើនឡើងប្រមាណជាមួយ ០% ។ សិប្បុរាណធម្មិត
មានទីតាំងនៅខាងក្រោមការិករាជក្រឹងបានជាមួយ
អនុរាជកិត្តិក្នុងពេញដោយប្បុរីទីតាំងដូចទូកទុក
ពីខែតុលាស្រីមាបមកក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ។ ចំណោក
សិប្បុរាណធម្មិតបានដោយការិករាជក្រឹងបានជាមួយ
ជំនួយរាជ អាជ ជិតទូកទុកបានពី១០ទៅ១៧គ្រឹងក្នុងមួយ
ខែ ជាមួយកម្មករចំនួននៅក្នុង ។ ជាពួកទៅ
សិប្បុរាណធម្មិតទូកទុកករបស់លោកអាភិបាល អាជ
លក់បានប្រមាណជាមួយគ្រឹងក្នុងមួយខែ ។

ពាក់ត្តិនឹងត្នូលេខសិប្បកម្មដលិតទុកទុក
ប្លុម្ភត្តុកដែលប្រជាធិបតេយ្យរាជរាជកម្ម វិនិង
ថាមពល លោកស្សែន សេងហ្សីត មិនបាន
បញ្ជាក់ពីចំនួនទីតាំងពិភពប្រាកដនៅទេ ដោយ
គ្រាន់តែលោកប្រាប់ឱ្យដឹងពីចំនួនឡើងទីតាំង
ធ្វើរូម៉ែក នេះ ធ្វើត្រូវឱ្យដែកជំថាទា មានជាន់
២០ទីតាំង ដែកកុងចំណោមទីតាំងទាំងនេះ។
រាជមានការដលិតនូវទុកទុក ។ បើនេះ បើតាម
ការឱ្យដឹងពីម្នាស់ សិប្បកម្មដលិតទុកទុក វូរូម៉ែក
និងនេះគ្រប់ប្រភេទ លោក លួន វណ្ណាតា
ចំនួនទីតាំងដលិតទុកទុកមានប្រហែលជាមួយប្រឈរ
ទីតាំងក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ។

ជំហើង សិរីនាសទ្វេ

ចំពោះទំហំនៃទុកទុកវិញ្ញានេះ លោករៀប្រាប់
បានបញ្ចាំថា ជាទូទៅទុកទុកមានពាមាតតិតិ

កម្មករកំណើងរៀបចំដែនឡាតខ្លួនក្នុង

ខ្លាតតុច ដែលមានទឹងប្រវិន ០.៩០ម៉ែត្រ
បណ្តុយប្រវិន ១.៨០ម៉ែត្រ ខ្លាតមធ្យមដែល
មានទឹងប្រវិន ០.៩៥ម៉ែត្រ ឬបណ្តុយប្រវិន
១.៩៥ម៉ែត្រ និងខ្លាតដំដែលមានទឹងប្រវិន
១.០៥ម៉ែត្រ ឬបណ្តុយប្រវិន ១.៦០ម៉ែត្រ ។
ឯងចំណោកតម្លៃនៅទីនីមួយៗនិងទីនេះ រាជីន
ខុសត្រាប់ន្ទាន់ទេ គឺចំពោះខ្លាតតុច រាយការតម្លៃ
៥៣០ដុល្លារ ឯងចំពោះខ្លាតមធ្យមនិងខ្លាតដំ
រាយការតម្លៃដុល្លារ គឺចំនួន៥៣០ដុល្លារដាយម្ចាស់
សិប្បកម្ម ឬនេះ រណា ពន្យល់ថា ខ្លាតទាំងពីរនេះ
មិនមានអ្នីខុសត្រាប់បំនោះទេ ។ ជាពិសេសទៅ
ឡ្វៀតនោះ តម្លៃនៃទូកទុកម្មយកាមេយានដែល
ជាងហេះ១០០ដុល្លារ ប្រសិនបើអាតិថិជនកម្មងិរ
ធ្វើបន្ថែមដើម្បីបង្កើនសោក្តុភាព ។ បើនេះ
អាតិថិជនជាតីកញ្ចប់ទិញយកទូកទុកខ្លាតតុច
ទៅប្រើប្រាស់ជាងខ្លាតមធ្យមនិងខ្លាតដំ ដោយ
លោក រណា បានញាក់បោតុលិថា រាយការ
ស្រួលក្នុងការអូស ។ តម្លៃនៃការលក់ចេញនេះ
គឺមិនខុសត្រាប់ន្ទាន់ពីសិប្បកម្មដើម្បីទូកទុក
របស់លោក នាយ ថែរាណ ។

មន្ទីរដាក់និងអគ្គិភ័យមន្ទីរដាក់រដ្ឋបាល
បូលិសជាមើល អ្នកធ្វើការក្រុមហ៊ុនកដននានា
និងអ្នករត់ម៉ឺត្តុខ្ពស់ ព្រវិបាលលោក វណ្ណាបញ្ចប់
ជាជាមីដិចនិនរបស់កាត់ បុន្ថែតាតំបានអេ
រាយជា អគ្គិចនិនជាមន្ទីរដាក់ បុន្ថែករត់ម៉ឺត្តុ
ខ្ពស់ឡើងជាអគ្គិចនិនទិញប្រើប្រាស់ជាន់តែ បុន្ថែតែ
បើតាមការរួមឱ្យដឹងពីម្នាល់សិប្បកម្មយាយ ចំនួន
ជាក់ អគ្គិភ័យករត់ម៉ឺត្តុខ្ពស់ជាជាមីដិចនិនដែលប្រើប្រាស់
ទិញទេកទេកពីកំនែតាត់ ។

ការប្រាក់យុទ្ធបន្ថែមនៃជុកជុរ

ដោយផ្តល់ឱ្យនូវសុវត្ថិភាពនឹងភាពនាយក
ស្រួលដល់អ្នកធ្វើដើរណាទិសសេហ្មវិទសចរ
ជាតិ និងអនុរាជាតិ ក៏ដូចជាការធ្វើកសម្រាប់
ដៃខ្លួន ទីកន្លែកត្រូវបានម្ចាស់សិប្បកម្ម លួន
រំណាយអេងថា មានការពេញនិយមនាគោល
បច្ចបន្ត ។

អតិថិជនមួយរបស់លោកវណ្ណាកំដល់
គិបតែជាសម្រាប់មុខរបរពីអ្នករត់មួយខ្លួនបាត់ពី
ឆ្នាំ៩៨៩៨ លោកអេរិក ខ័នបានទិន្នន័យទៅក្នុងក្រសួង

មួយព្រៃសដើម្បីជីកក្សវិធីដែលការ ដោយលោក
យល់ថា រាជរដ្ឋបាលត្រូវក្របាត់ចំណុល
បានច្រើនជាងការព័ត៌ម្នុខុប ។ ដោយនាយករា
អនុគមនីនឹងពុម្ពភាពកិច្ចិយាយពីចំណុលបានមក
ពីការពេទ្យក្នុង ហើយបុរសីយណ៍ផ្លូវការ លោក
អ៊ូត នឹងបានអេរងចា "ខ្លួនឯងរាជរដ្ឋការ
ចំណុលបានច្រើនជាងការព័ត៌ម្នុខុប ហើយទៅជា
ខ្លួនឯងទានចាប់ផ្តើមរាជនៅថ្មីយក់ដោយ" ។

អតិថិជនករតែម្នាក់ចុងមួយរូបធ្វើនឡើងទៅតែ
លោក ហម សារីន បានគ្រប់ពីការលំបាត
គ្នា ឯករាជប្រាក់ដែលនឹងការរត់ម្នាក់ចុង ដោយ
តាត់អាមេរិកចំណូលជាមធ្យមបានវ៉ាត ៥ ០០០
រៀលបុំណុំដែលគ្រប់ចុងមួយថ្ងៃ គិតិមិនទាន់ប្រកបពាត់
ឡើងដើរដែលសំខាន់ ឬ បុំនុំ ក្រោយពីតាត់បាន
បុំរបរមកជាម្នាករតែទុកទុកបានប្រហែល
ជាថេខមក ដោយការចំបីងបំប្លែងសំងរក
ក្រោយពីកំនើនមួយឡើកកំនើនមួយ តាត់អាមេរិក
ចំណូលបានប្រមាណជាមេរួម ២០ ០០០ រៀល
គ្រប់ចុងមួយថ្ងៃដោយភាគរាជធ្លើមិនទាន់គិតឡើង
ឡើងសំខាន់ ឬ

របុពមកទល់នឹងពេលនេះមិនទាន់មាន
គ្មាលខាតចំនួនប៉ុមុកជំនួយដែលត្រូវបានប្រជាផល
ខ្លះវា តែបោច្ចាប់ក្នុងក្រឡាយទេ ។ ហេក
ជាបុន្ណោះដែលជាប្រជាន៍ការិយាល័យដីក
ដោយនឹងមីនីសាធារណការ និងដីកដោយបាន
បញ្ចាក់ថា ខាងការិយាល័យរបស់លោកការុនធ្វើ
សំណើឡើងការក្រោមឱ្យសារណការ និងដីក
ដោយដើម្បីសំរួលូកប្រើប្រាស់ប៉ុមុកជំនួយមក
ចុះបញ្ជីធ្វើសាកល់ខ្លះដែរ ។ បុន្ថែមកទល់ពេល
នេះខាងលោកការុនធ្វើបានទឹន្ននករដើម្បីយកតប
ណាមួយឡើងត្រូវឃើយទេ ។

ជាមួយនឹងការតាំងទីសំណាក់អ្នកធ្វើ
ដែលរាជនគ្គិតមិត្តភក្តុងការលើកទិញទុកទុក
ភ្លាយជាចិត្តក្នុងការរកប្រាក់ចំណូល ។
ទាំងនេះក៏បានជួយឱ្យមាស់សិប្បកម្មលួន វណ្ណា
បានទទួលឱ្យបាក់ចំណូលប្រសើរជាងកាល
ដែលតាត់ប្រកបអាជីវកម្មលក់ព្រៃនឹងសំណង
បុំន្តែ លោកកិច្ចបានបាត់ពីថ្ងៃហិតប្រាក់
មខបរិបែបនេះទៅថ្ងៃអាសាគតនោះទីយៈ ។

ស្ថិតិសុវត្ថិភាព : តាមការរៀបនូវការយុទ្ធសាស្ត្រ
និងការបង្រៀបច្បែមជាតិធ្វើឱ្យបានក្រុមក្រសួងសេដ្ឋកោះមុខទេរក

គណបក្សរាជីយមហាផ្ទៃនសុខិច ដែលជាកណ្តាបក្សដើម្បីធ្វើឱ្យកណ្តាបក្សប្រជាពលិម្ងេទ្វានរាជត្តិមកនេះទៅតែបង្ហាញពីជំឡើង និងទទួលបានការគាំទ្រពីសំណាក់ម្មាស់ថ្វាតសម្រាប់ការពេទោះថ្វាតនៅថ្ងៃទី២០០៨ខែមុន ។ បើទេនេះបីជាកណ្តាបក្សនេះមិនបានទទួលលក្ខណៈជាលូកដ្ឋានការពេទោះថ្វាតត្រូវមប្រើក្នុងយុំ-សង្កាត់នៅថ្ងៃទី២០០៧ កន្លែងនៅថ្ងៃទី១៩នេះក៏ដោយ ។ គណបក្សនេះបានអាមេរោគ កំណែនម្រងនៃទោរពិភពលេខនៃអាជីវកម្មប្រជាប្រើប្រាស់កណ្តាបក្សមកវិញ ។ គណបក្សប្ទុនសុខិចជាកណ្តាបក្សហត្ថលេខ នៅក្នុងសិទ្ធិសិទ្ធិក្រុងពីរសក្ខុងការសំនួរកសត្វិភាពនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ហេតុផ្លូវចេះហើយ ថ្ងៃក្នុងដីកន្លែងបានរបស់គណបក្សនេះ បញ្ហាក់ថា នឹងបន្ថែមស្ថិកសក្ខិភាពយុរអ៊ីនដល់ប្រទេសកម្ពុជា ។

ຕណបក្សយោបាយទាំងអស់ មាននឹង:
ដីកន្លែងប្រពេលរៀងចាយ និងមានយុទ្ធសាស្ត្រ
ខសដែលកត្តាថែតាមគោលនយោបាយដីកន្លែង
ប្រពេលរបស់តណបក្សនិមួយទៅ ។ ដោយទៀតក្នុង
តណបក្សប្រើប្រាស់សុវត្ថិភាពឱ្យខ្សោយ ។ និងសង្គ័ែ
ដីកន្លែងប្រើប្រាស់សុវត្ថិភាពឱ្យខ្សោយ ។ ជាបន្ទាន់
និងសង្គ័ែដែលត្រូវការការពារ ។ យ៉ាងណាមិត្ត លោកកែវ

ຖុន្យរស្សីប្រជាន់គណបក្សបូន្មិនសុធមុខ ដែលទើប
តែការអំពីការងារប្រជាន់គណបក្សមួយផ្លូវការនេះ
បញ្ចាក់ថា បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ក្រុមដឹកនាំម៉ាសីនីន្ទៃច
មក គណបក្សបានធ្វើកំណែច្រមដែលមិនមែនមួយចំនួន
ដោយសេសស់ណុំសំខាន់ គឺការចុះថ្វិះសកម្មភាព
នៅតាមមួយច្អាតនរបស់មានិកសមានិកបាបក្ស
ទាំងអស់ ។ នេះជាសារីភាពបញ្ជាក់អំពីការធ្វើ
ទំនាក់ទំនងរវាងគណបក្សជាមួយពួកគាត់ ដែល
ជាម្មាស់ឆ្លោតធ្វើបានក្នុងការប្រជាពលរដ្ឋយ៉ាង
ដឹងពីគោលដៅហាគោលនយោបាយរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ

គោរពការណើសន្តិតាពយុទ្ធនេះថ្វី
ជីវិកាប្រចាំប្រចាំឆ្នាំខាងក្រោម
និងនាមប្រចាំឆ្នាំនៃក្រុងក្រុង

គណបក្សនយោបាយមួយទៅក្នុងបច្ចុប្បន្នការពារនិងការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ។ គណបក្សណា ក៏ដូចគណបក្សណាមានអំរាគអំពីគោលដៅរាយការណ៍ហាជាតិផុងទៀត ។ ហើយនឹងទៅដឹងថាដោយាមួយណានេះក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលការនៃរបបលទ្ធផ្លែជាចិត្តហេតុយុ គឺប្រជាពលរដ្ឋជាអ្នកសម្រេចដែលវិស់គណបក្សណាមួយនិងការពារនិងការប្រទេសតាមការពិនិត្យមិនត្រូវគោលនយោបាយ និងសកម្មភាពរបស់គណបក្ស

ទាំងអស់ ។ សម្រាប់គណបក្សបុន្ណោះសិលបុចដែល
ជាតិរាយបក្សមានវិរាយចំណាស់ក្រាស់ក្រោតផ្លូវដែរ
នៅ៖ នៅវិនាទីជាកំពើគោលដៅបារបញ្ជូប
បញ្ជូមជាតិ និងការរក្សាសន្តិភាពចាត់ជាតាល
ការណើរួញឱ្យគណបក្សនេះសង្ឃឹតនយោបាយ
តម្លៃទេរ៉ែត ។ លោកកែវ កុន្លែស្សី បាននឡូល
យ៉ាងដូចខ្លះថា គណបក្ស ហូទិសសិលបុច សុខិត្ត
ធ្វើធមិកម្មចូលរួមនិងគណបក្សីទេទៀតនៅ៖
ហើយរបាយការណ៍មួយចំនួនយ៉ាង
ថា ជាតិរាយបក្សរាយការណ៍ដោយ ។ លោកបីន្ទូម
ថា ប្រសិនបើកន្លែងមកគណបក្សសិលបុច
មិនបានគឺតក្យរីការបញ្ជូមជាតិសន្តិភាពយុទ្ធម៌
អីដឹងរបស់ប្រទេសជាតិទេនោះ ស្ថានភាព
នយោបាយរបស់ប្រទេសកំមិនរាជដោះស្រាយ
បានទេ ។ យើងចេច្ចៃវានកុងីប្រទេសជាតិមួយ
មានឯកជាមិលឃ្មានទាស់ទេនៅក្នុងបោកបាក់ត្រា ត្រាន
ពេលស្រាកក្រសាន់នោះ ។

ដូចត្រានេះដែរ សមាជិកគណបក្សមួយ
ចំនួនបានបញ្ជាក់អំពីសុវត្ថធម្ម៌រួមចាត់ា ការធ្វើ
ជ្រាវជាតិជាកោលការណើងមាំ និងយុវអ៊ែង
របស់គណបក្សតាមពីកកើតឡើងដូច្នេះ ដោយ
អតិថតនៅមហាក្សត្រ ។

អតិថជនមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍សងម
និងជាមួកវិភាគគរាប់ លោកស្រីជានា វណ្ណាត

បានលើកឡើងចាន់ទីមនឹងគោលដៅហរបដ្ឋម
បង្ក្រុមជាតិ ត្រូវការលេខសេវនេះ គណបក្សូហ្មុន
សុទ្ធបុច្ច្រួវតែធ្វើតារាយកចិត្តទុកជាក់ចុះ
សាកស្អែសុខទូកប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមមូលដ្ឋាន
ឱ្យបានព្រឹន ។ ណោយប្រើបានហ្មត្តមថា ការ
អនុវត្តរបស់ហ្មត្តសិនបុច្ច ជាតុកិនគណបក្សការអំណាចនៅមានចំណុចខ្សោយមួយចំនួនដោ
មិនសូវបានសំឡូនមតិយោបល់ផ្សេងទទួល
និងគណបក្សការអំណាចនិងហាក់ដូចជា មិន
បានបង្ហាញឱ្យបានឡើងទូទាត់វិនិ ដែលត្រួតពេញពីការ
ទិនខំប្រើប្រាស់ខ្លួន ។

ថ្វីងបញ្ញាកំលើការលើកទ្វីងខាងលើ
សមាជិកណាបករួចរាល់សុវត្ថិភាពឱ្យបិច្ចយច្ចននាន
ឱ្យដឹងថា ថាប់តាំងពីកំណែទម្រង់ក្បួនឯងការ
ផ្តាស់ប្តូរថ្នាក់ដឹងទៅរួមមក តណបករួបានអនុវត្ត
ការងារជាមួយនេះតាមមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ។

តំណាងរាល្តូមណ្ឌលកំពង់ចាមលោក
ម៉ៅញ្ជាសាដែមនានប្រសាសនីថាការងារសំខាន់
នៃដែលកំពុងអនុវត្តន៍ គឺការចុះផ្ទុក ប្រជាពលរដ្ឋ
ជួយដោះស្រាយពិទិន្ទុកលំបាករបស់ពួកគេ និង
មួយច្បៈត គឺការកែវគមនាគិក សមាគិក
ហក្សីឱ្យបានធ្វើនៅ ។ ស្របតាមនេះដែរ ឯលោក
ខ្សោយ សន តំណាងរាល្តូមណ្ឌលកំពង់ចាម
នានប្រសាសនីប្រហាកំប្រើបាលតាមចាំ បច្ចុប្បន្ន

នេះសមាជិករបស់បរិញ្ញាណចុះទៅក្រោកទីន
ប្រជាពលរដ្ឋបានធ្វើនាំពេលមុនទៅ ។ ទៅង់
ធ្លាក់ដើរកនាំសមាជិកសមាជិកបរិញ្ញា
សង្គមស្ថិតិយចំនួនមានដែន្នីថា គណបរិញ្ញា
នេះនឹងអាចទាក់ទាញប្រជាបិយភាពមកវិញ
បាន ។

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ପାଠ କୁଣ୍ଡଳୀ

តណបក្បរាជានិយមហិរញ្ញសិនបុចជាកេរ-
មរតករបស់អតិថតព្រះមហាក្សត្រសម្រាប់ព្រះ
បានទេរាត្ហា សិរីបានដឹងលាងបង្កើតឡើងតាមការ
នៅដើមឆ្នាំ ១៩៨៧ក្នុងបុព្វបេតុការពារូរណា
ភាពិកដី ឯករាជ្យភាព សុខសន្តិភាព និងការ
បង្រៀមបង្រៀមជាតិ ។ តណបក្បរនេះត្រូវគេមើល
យើងឲ្យអំពីថែរដីនៃរដ្ឋមានបស់ខ្លួនប្រកាសខ្លាប់នូវ
រាជានិយមទេរាជានិយមជាកេរិនមកនេះ ។
ផងកាត់ជិតណបក្បរាជានិយមជាកេរិនមកនេះ ។

លោកកែវ ពុទ្ធរសី ប្រធានគណបក្សហូឡិន
សិនបុចអេមាថា យើងនៅតោរក្សាយុទ្ធលួរវាជាតា
និយមភាព្យូយដឹងមុនពុំ វិនិលោកខ្សោរ សន
សមាជិកសភាមណូលកណ្តាលបានលើកខ្សោឃ
ជាតណ្ឌបក្សរាជាណិយមមួយនេះនៅតែផ្តល់តិច
សង្កិមដល់ប្រជាពលរដ្ឋជននិង ។

ជ្វួយទេស្ថាកស្រីជា វណ្ណាតបានគុស
បញ្ចាក់ថា ប្រសិនបើតណបក្សូនសុនិចបិច
ប្រកាសដែលរាជធានីយមពិត្យការ តិតណបក្សូ
នេះត្រូវធ្វើយ៉ាងមេចពាដ្ឋីនរាជធានីយមឱ្យបាន
ខំការ ។

សមាជិកសមាជិកអគ្គនាយករដ្ឋប្រចាំឆ្នាំនៃសាធារណជនកម្ពុជាក្នុងក្រសួងបច្ចេកទេស

តាំងបក្សិនសុវត្ថិច :

បណ្តឹងការណីរកម្មកុទែទាវីរាងនរៀន និងព្រៃក មុខដ្ឋានកន្លែងទុប់ទុបាយកុងកម្រិតអគ្គនាយក

តើគណបក្សបុនសិលបុចមានយុទ្ធសាស្ត្រីខេែវដើម្បីអភិវឌ្ឍ
វិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ?

កែវ ពុទ្ធសាស្ត្រ៖ តណបកម្មបញ្ជីនសិលិចបុច្ចាវិលយើពួកគ្នានភាពចំពោះ
មុខបង្គុប្បន្ទីការដ្ឋាយដោះស្រាយ និងសម្រាលជីវភាពរៀលនៃវេរបស់ប្រជាប
ពលរដ្ឋភ្នំពីរការបង្កើតឱ្យមានអាជីវកម្មតូចចាប់ខ្លួនឡើង និងការពាណិជ្ជកិ
ណនីឱ្យបានទូលំទូលាយ ដោយយកអត្ថាព្យាបាបបំផុត ។ មាននៅម៉ៅថា
ដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមាននិគាស និងលទ្ធភាពបង្កើតអាជីវកម្មខ្លាតតូច
ដោយឯងងង្ហាមៗ មិនចាំបាច់ ត្រូវពីនឹងដែកលើវិវិឌ្ឍយោគទូទៅនៃបរទេសទាំង
ស្រួល ។ មិនត្រូវមែនបុណ្យការ អាជីវកម្មខ្លាតតូចទីកនានអាមេរិកយុបង្កើត
ទិន្នន័យរាយការងារនៅក្នុងស្ថុកម្មនៃដែរ ពេលគឺប្រជាពលរដ្ឋជាប់ចំពោះ
បំពេញការងារនៅតាមតំបន់ខេត្ត-ក្រុងដែលគេរស់នៅបាន ។ សម្រាប់
ការពាណិជ្ជកម្មលង្វាត់នីមួយៗ និងត្រូវបានទូលំទូលាយដោយយកអត្ថាព្យាបាប ដើម្បី
ធ្វើជាកំចាយឲ្យទូលាយនៅនេះ មិនត្រូវមែនបុណ្យការ អាជីវកម្មខ្លាតតូច
កែវដើម្បីនឹងប្រើប្រាស់បុណ្យការ ដែលមិនមែនប្រើប្រាស់បុណ្យការឡើង និងការ
មួយកម្រិតឡើតប្រើប្រាស់ដើម្បីដោះស្រាយដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមុខទាំង
ទាំងឡាយ ។ "ស្ថិតិថិកបិទក្រាសមានកម្រិតទាំង ទីកិច្ចិត្យបង្កើតឱ្យយោគប្រុ
អាជីវកម្មខ្លាតតូច បង្កើតឱ្យយោគប្រើប្រាស់បុណ្យការនៅតាមនោះដែរ" ។

ដើម្បីសម្រេចយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើនេះ តើមានទារការអនុវត្ត
ដែបណាគេះ ?

ចុះអីទេដោយបស្ថុគិចម្បាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍រូបរាងដាតិ ?

កែវ តុខ្លសិ៍: អំពើពាករលួយ ពីជាមួយបសគុងបំផុតមិនចាំបាច់ក្នុងការ

កើតិសំយាស់ដូចម្នាក់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវពិនិត្យការលើកត្រា
ធម្មនៃខែ៖ ?

កៅវ ពុទ្ធនសី: ចំណុចខាងដូរយាយសេដ្ឋកិច្ចមានវិស័យរោងចក្រភាព
ដែរ នេសចរណ៍ និងកសិកម្ម ។ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាយើងមានរោង
ចក្រភាពថ្មីនៃការរោងចក្រ ដែលបាននិនកំពុងផ្តល់ការងារឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ
ខ្លួនជាថ្មីនឹងនាក់ ជាតិសេសប្រជាពលរដ្ឋក្រុងក្រោដលាស់នៅតាមទីជន
បទមួយចំឡួនឱ្យគ្រប់ប្រជាការងារនៅក្នុងវិស័យនេះ ។ ដើម្បីអំណោយដល់
ជាថ្មីនឹងហិរញ្ញា និងវិស័យនេសចរណ៍ គឺជាសក្តានុពលយុវអំឡុងម្នាយ
ដែលកម្មជាមាន និងអារម្មណាពាយកដល់ណែនាយនៃប្រជុំ ។

ເຖິງພູ້ສາມາດໃຫຍ່ວິທີການພະນັກງານໄດ້ແລ້ວ ເຖິງພູ້ທີ່ມີຄວາມຮັບຮັດໃຫຍ່ວິທີການພະນັກງານໄດ້ແລ້ວ ທີ່ມີຄວາມຮັບຮັດໃຫຍ່ວິທີການພະນັກງານໄດ້ແລ້ວ

យុទ្ធសាស្ត្រចត្តការណាបស់រដ្ឋាភិបាលនៅវាមាយតិចមួនអនុវត្តបាន
ជលវិធីមានបច្ចុប្បន្នលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាតិ បុគ្គលេខាដែមានចំណុចខ្លះខាត
មួយចំនួនដែលយុទ្ធសាស្ត្រចត្តការណាមួនបានអនុវត្តឱ្យបានប្រសិទ្ធភាព។
គណបក្សបញ្ជីសុចិចមានផ្ទាល់ខ្លួនដើម្បីការកែប្រែត្រូវត្រូវបានមួយចំនួន។
គឺទេ ជាព្យាកំបង់សេដ្ឋកិច្ចឱ្យបានបច្ចុប្បន្នកំនើន និងវិភាគ៖ជាលិរិះដែលទាន់
និងតាំងនៅក្នុងក្រុងឱ្យបានបច្ចុប្បន្ន ។ មួយវិញ្ញាន់ប្រឡែសកម្មធម្មាតា ហាក់ជួច
ជាតុទាន់អាមេរិកដើម្បីដោយខ្លួនឯងក្នុងវិស័យកាត់ដែរ ព្រះមាត្រក
វិនិយោគទូទៅភាគបច្ចុប្បន្ន គឺមកពីក្រោប្រឡែស ដែលបញ្ចាន់វាតា
កម្មរាយក្នុងការរំបែងចិត្តប្រចាំឆ្នាំ ពាណិជ្ជកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម និងទាន់មាន
ប្រសិទ្ធភាព។

ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា ដែលសម្រាប់ពិភពលោក

YUBASE SYNTHETIC

ZIC
BEAT THE HEAT

ការងារជាមួយក្រុមហ៊ុន
Luck Intertrade

No. 87A, St. 271, S. Toumnoupterk, K. Chamkarmon, Phnom Penh
Tel: (855) 23 210 136 Fax: (855) 23 210 139 E-mail: contact@luckintertrade.com
Website: www.skzic.com

MONUMENT TOYS

ឱ្យ! នាំចូល ដំបូងគេបង្ហស់នូវសំវារៈកូមារ ដែលជាតី
ដើរឱសជំលូសំរាប់បុគ្គលិការបស់លោកអ្នក, ផ្តល់ជូន
នូវភាពសង្កាយរឹករាយនិងបង្កើនភាពឆ្លាតវិវាទ។

បីទីលំនៅ : 7.30 am - 9.00 pm

ផ្លូវលេខ១៩៩៩, មហាវិថីភ្នំពេញ,
ក្រុងក្រោះ, ប្រាស់រាជការក្រុងតាម

ទូរសព្ទ: (+855 23) 217 617

ទូរសារ: (+855 23) 217 618

អ៊ីមែល: info@monument-books.com

ពេលវេលា: www.monument-books.com

**Monument
Books**

ເຜີຍງົກາກຫຼື້ຈູາສ

ເຜີຍງົກໍນະນັບ

ເຜີຍງົກສຸຮັດກາກກຸນກາເບີກຍ

ເຜີຍງົກາກລູສສ້າກ

ຄູ່ຂາວຕາ

ສິແຈ

ເສດຖານທີ

ຂາວຄືຂາວຕະຫຼາດເຫັນເຫຼືອ

1. 166 Bis ພທກໄມ້ປະເທດກູ້ມ ກາຕ່ປຸງຜົນເກີ້ນສູບສູນພົດກົດ
2. 754 EO ພທກໄມ້ປະເທດກູ້ມ ກາຕ່ປຸງຜົນເກີ້ນສູບສາດາສອງຍຸກ
3. 164 EO ພທກໄມ້ປະເທດກູ້ມ ກົງມຸລຜູກກິມຄຣ
4. ກູ້ມູກເຊີ້ມືບສູງຢີ້ມາ ຜ້າຕໍ່ເຕີບ
5. 214 ພທກໄມ້ປະເທດກູ້ມ ອາດເຜີ້ນຜູກກຸຽບສູງ
6. 59 ພທກໄມ້ປະເທດກູ້ມ ກາຕ່ປຸງຜົນເກີ້ນສູບຜູ້ປົກກິໂງ
7. 12A ວິເຊີສີ່ກູ້າ ອາດເຜີ້ນສາດາ 10 ມກກ ເອກຸ່ນເງົງມກບ

ON SALE!

ISSUE 1

Cambodia's Weekly Business Magazine

Volume 1, Number 1

Economics Today

www.etmcambodia.com

- Gasoline price ...
- ACLEDA's net profit up 66% in first 9 months
- Can foreign aid
- Long Chhin affair: A tv ...

**Van Sou Ieng,
Chairman of GMAC:**
**"Cambodia
Can be Better
than Vietnam, if..."**

Princess Norodom Vacheâhra:
*"If the members of the Royal family
want to be respected..."*

Prince Sisowath Sirirath:
*"Members of the Royal family
& citizens have the same rights..."*

INTERVIEWS...

November 12, 2007

សារព័ត៌មានអ្នកបង្កើតនិងអ្នកបង្កើតរបស់ខ្លួន និងអ្នកបង្កើតរបស់ខ្លួន និងអ្នកបង្កើតរបស់ខ្លួន

និត្យមនុស្សការអំពារទានរកដីឡូយប់ឡូមសម្រាប់
បន្ទុជំណើរទេមួយ ក្នុងនិស់ដោក្នុងរកយុត្តិធម៌
ធ្វើប្រជាការឆ្លងដីតែលាងទាក់ ដែលត្រូវបាន
សម្រាប់ទេក្នុងរបបកម្មជាប្រជាធិបតេយ្យទេ។
អ្នកដឹកច្ចោះនិងបានឆ្លងកម្មជាពុលាការរកមួយជា ដែល
គេហោថា (សាលាក្តីភាគតំខោសខ្លួរក្រហម)
បានចេញរបាយការណ៍សវនកម្មពិស់សម្បូរ
ទេខាងកាតិកមួយជា ដើម្បីជាការបញ្ចប់ឡូរការ
ពិចារណា និងការសង្ឃ័យផ្សេងៗគ្នា ដែលអាច
ទាំងប៉ុប៉ែបានដែលជំណើរការក្នុងការផ្តល់រក
យុត្តិធម៌ ។

■ ■ ■ យោងទៅតាមលទ្ធផលសវនកម្មជាការណា
អង្គភេទ ដែលមានចំនួនអេដទៃ គីបុរាណបង្ហាញ
នូវភាពមិនប្រក្រពីនៅក្បែងរាយឬមួយចំនួនទៅកំ
ងកើនការធ្វើសិសបុគ្គលិក ការផ្តល់ប្រាកំខែ
ខ្លស់មិនសមមឹងត្បាទិករាយការ និងរឿងមិនប្រ
ក្រពីធ្វើឱ្យឡើងទៅតែ ឬ លទ្ធផលនេះហាកំបង្ហាញ
ឱ្យយើងទៅ ដីលើការរបស់សាធារណកិច្ចនៃជាតិ
មិនអាចថ្លែងរកយុត្តិធមិជ្រុនដននេគ្រោះបាន
នោះទេ ឬ ជាមួយត្រូវនេះដ៏ខ្សោយ អង្គការសង្គម
ស្ថិវិល កំបានលើកឡើងដែរទា ការរកយើង
សវនកម្មនេះ អាចធ្វើឱ្យត្រូវការបញ្ចប់ចុះនូវគុណភាព
ការរាយការទី ឱ្យមានភាពយើតប៉ានិងលំដើរការ
ការ និងធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដកសេចក្តីទុកចិត្ត
មួយចំនួន ឬ ក្រាយពីចេញលទ្ធផលសវនកម្ម
នេះទេ អ្នកតាមដានរឿងសាធារណកិច្ចនៃរក្សាម
មានការរោចចារម្មជាមុនអំពីដីលើការរស់នៅ
រកយុត្តិធមិ ។

មានវីរិះនិងប្រភពតិចនៅក្នុងរាយការណ៍សំនួនកម្មពិសេសនៅទី១ តាមសេចក្តីប្រកាសពីមានរបស់សាធារណក្តីខ្លួនក្រហមបានបង្ហាញថា លទ្ធផលសំនួនកម្មពិសេសនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអង្គភាព UNDP រួមជាមួយនឹងការធ្វើឱ្យបានភាគតិចកម្មជា ឬ បុំនួយដោយការធ្វើឱ្យសំនួនកម្មនេះ មិនត្រូវបានធ្វើឡើងជាសារធារណ៍ ភាគតិចនៃកម្មជាដែនសាធារណក្តីខ្លួនក្រហមហាក់សំឡែងនូវការមិនពេញចិត្ត ហើយកម្មជាសារមេចតនាទាច់បង្ហាញរាយការណ៍នេះជាសារធារណ៍ ឬ លទ្ធផលនៃសំនួនកម្មពិសេសនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាំងពីថ្ងៃទី៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ បុំនួយនិងត្រូវបានទម្រយកឱ្យបង្ហាញសារធារណ៍នោះឡើយ ដោយរក្សាបានសម្រាត់រហូតមកដល់ពេលនេះទីបំពេញចិត្ត ឬ ជាមនុស្សទេ អីដែលគូរឱ្យចាប់អារម្មណីខ្លួនឯងដោយការណ៍សំនួនកម្មពិសេស

ដែលអង្គការ UNDP បានធ្វើនៅភេទបានប្រចាំថ្ងៃ ជា ជាន់កសាងដែងក្នុងទេរិច្ឆ័យ បុំណែនធមីរាជាយ ជារឿងផ្សេង ។
ដោយនៅក្នុងរឿងមិនប្រគតិទាំងអស់ ខាងលើ មានភាពស្អែកស្អាតរវិនអន្តាយពេក “សេដ្ឋកិច្ចក្រោមនៃ” សូមមិនធ្វើការចុះផ្សាយឱ្យ បានលិត្តនៅទេ ដោយដកស្របយកតែចំណួច គោលប៊ូណាបេរិកមកចិត្ត ។

អ្នកបង្កើតរបស់ខ្លួន

រូមានទៅ-ការត្រួតពិនិត្យមិនមិនត្រឹម^ច
ត្រូវ បុមិនាមនបសិទ្ធិភាព និងការធ្វើសប្បែបស
តាមរយៈក្រុមហ៊ុនប្រជាធិបតេយ្យ-ក្រុមហ៊ុនប្រជាធិបតេយ្យ
ខ្លស់សម្រាប់មន្ត្រីសាធារណក្រុងក្រសួង ។ ៣-
បុគ្គលិក ដែលជូនមានការងារមិនមានលក្ខណៈ
សម្រាប់ប្រជាធិបតេយ្យតាមតម្លៃការការងារ ។

Report No. RCM0172
Issue Date: 4 June 2007

SPECIAL AUDIT

AUDIT OF HUMAN RESOURCES
MANAGEMENT AT THE

EXTRAORDINARY CHAMBERS IN
THE COURTS OF CAMBODIA
(ECCC)

៤- លក្ខខណ្ឌនៃការធ្វើយតបមានកម្រិតទាំង
ចំពោះសេចក្តីប្រាកាសសេដ្ឋកករងរ ។ ៥-
មិនអាចធ្វើវិញជាតម្លៃការជាក់ពាក្យសំ ដែល
ត្រូវបានទទួល ។ ៦- ការចេញបញ្ជីឈ្មោះរបស់
ហេតុដន និងការធ្វើសម្បាលសំហេតុដន ធ្វើឡើង
ដោយមិនសម្រាងលើកហាយឱ្យបានត្រួតព្រមត្រូវ ។
៧- មានការមិនចុះសម្រួលនឹងគ្មានការធ្វើស
និសយកហេតុដន ។ ៨- មានភាពកម្ម្យាយនៅ
ក្នុងដំណឹកការរាយការដែលការងារ ។ ៩- មិន
បង្ហាញពីរយុទ្ធសាស្ត្រមិចចំពោះចំនួនលើសកំណត់ក្នុង
កម្រិតរកមនុស្សឱ្យធ្វើការសម្រាប់ថីការផ្តាំ
២០០៣ ។ សម្រាប់រកណិត ១០- បានបង្ហាញថា
បុគ្គលិកអនុរាជាតិ មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធ និងដំណឹក
ការរៀបចំចាត់ថែងត្នោតឱ្យការងាររបស់បុគ្គលិក
ទេ និងករណិត ១១-ការងារកម្រិតលក្ខខណ្ឌ
បញ្ជីឈ្មោះបុគ្គលិកមួយចំនួនក្នុងចំណោម
បគ្គលិកចំនួនឈឺដនក ។

បេអ្នគិតជំនាញក្នុងព្រៃសនៅ

ក្នុងជាមុនភ័យតាមច្បាស់

លទ្ធផលនៃរាយការណ៍សវនកម្មពិសេស
នៅក្រោមប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្ន ១១ករណី
កំពង់បង្ហាញអំពីចំណាត់ថ្នាក់ និងចំនួនបុគ្គលិក
ដែលត្រូវបានផ្តល់ បុរាណិសនិសជនខែរ ។
លក្ខណៈសម្រាតិរបស់បុគ្គលិក ត្រូវបានបំបែកចំ
ជាបីចំណាត់ថ្នាក់ ហើយសម្រាប់បេក្ខណ៍នៅក្នុង
ក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទី១ ដែលត្រូវបានទទួលយក

លោក វឌ្ឍន៍ សម្បត្តិ អូរកនា ពាក្យសាធារណការតែងទេសខ្លួនត្របម

នៅក្នុងចំណោតថ្មីទៅនាក់ ១ បេរុជនៃនៅក្នុង
ចំណាត់ថ្នាក់ទិន្នន័យ មានចំនួន២៤លាននាក់ និងបេរុជ
ដែលនៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទិន្នន័យចំនួន៩០លាននាក់ ។

ដីធ្លេ ចំនួនសរុបទៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទាំង
បីនេះយើព្យាគ្មាន មានហេតុជនចំនួន៤០នាក់ ដែល
បានទទួលយកសម្រាប់គ្រារាន់តូទារទីទេតាម
ប៊ស្ទិនធមួយ។ នៃការងារដើរក្នុងរបស់សាធារណកិច្ចខ្លួន
ក្រោម ។ ចំនួននេះ គឺសម្រាប់តូនាក់ ដែលបាន
ធ្វើឡាយមកពេល ធិសវនកម្មពិសេសនេះ ។

ត្រូវបញ្ជាក់ថា អង្គការ UNDP មានតួនាទី
គ្រែពិនិត្យមិនបានប្រើប្រាស់ជីវិកដាច់ដំឡើយ
អនុវត្តជាតិ ដែលត្រូវផ្តល់ខ្លួនទៅភាគីកម្មជាតិ
សម្រាប់ចំណាយទៅលើប្រាក់ខេបតុលិកសារ
ហាតិខ្លួនរក្សាម ។ បន្ទាប់ពីមានការឈរឃ្ល័យ
ពីសំណាក់អង្គការ Open Society Justice
Innitiative(OSJI) ថា សាធារណខ្លួនរក្សាមមាន
រឿងមិនប្រក្រពិទាក់ទិន្នន័យការង្រឿននិងប្រើប្រាស់ប្រុគ
ិកនោះ UNDP ក៏មានធ្វើការគ្រែពិនិត្យទៅ
លើការប្រើប្រាស់ជីវិក ដែលត្រូវចំណាយ
សម្រាប់ប្រុគិកខ្លួន ។ ជាមួយនឹងការគ្រែពិនិត្យនេះ ក្រុមសរវនការបានរកបាយឲ្យរឿងមិនប្រក្រពិទាក់ទិន្នន័យការង្រឿននិងប្រើប្រាស់ប្រុគិក ដូចការមនុស្សលិលសង្ឃឹមនោះដែល ដែល
រឿងទាំងនោះ គឺអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបរាប់
នៅចំណោមខាងលើនោះខែ៖ ។

លោកដន សារយ ប្រធានអង្គការសិទ្ធិ
មនុស្សរាជបុត្រ ដែលអង្គការនេះមានគម្រោង
ធីការនារាជាកំទេននឹងសាលាកូវាត់ចោលខ្មែរ
ក្របាមនោះ ឬនិងសាលាកូវាត់ចោលខ្មែរ នាថ
ក្រោងសាលាកូវាត់នេះនឹងត្រូវការត្រួយចារម្ព នាថ
អនុវត្តជាតិ ។ ដោយសារពេត្តការណ៍នឹងរឿងមិន
ប្រភេទ តាមរយៈការបញ្ជាផ្ទៃសវនកម្មពិសេស
នេះ ពីរោចេះ វាកីជានវិញដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់
ដល់កិត្តិយស ក៏ដូចជាដីលើការរបស់សាលាកូវា
ខ្មែរក្របាមដងដំរោះ ។ ដោយចងចុះមិនមានការ
ទទួលខុសត្រូវ និងមិនមានគុណភាពទាំងភាគី
កម្ពុជានឹង UNDP នោះ លោកបានបញ្ជាក់ថា
ភាគីទាំងពីរត្រូវទទួលខុសត្រូវដែលត្រួយ
UNDP ដែលជាអ្នកត្រួតពិនិត្យមិនការប្រើ
ប្រាស់ថីការខ្លះនោះ គូរតែត្រួតពិនិត្យមិនការប្រើ
ភាគីកម្ពុជាណិញបានដិតដល់ដី បើមានការ
សង្គមយុទ្ធម៌នោះ ។

ការរក្សាទុករបាយការណ៍សវនកម្មពិសេស
ដែលបានធ្វើអស់រយៈពេល ៥-៦ ខែ ហើយ
បុន្ញនេះទីនេះចំណែកតាមនេះ លោកធ្វើដ៏ចា
ករបង្កើចិនជ្រាមចំណែកវនកម្មនេះដោយសារ
តែមិនចង់ឱ្យមានបញ្ហា បុមិនចង់ឱ្យមានការ
មិនទុកចិត្តមានការិសាលាក្តី ត្រូវបើការណា
សាលាក្តីមានរឿងមិនប្រកតិនៅមានជាតិ និង
អនរជាតិគេលឹងមានជានី ។

កញ្ចາសង ធានី នាយិកប្រតិបត្តិមជ្ឈ
មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍សង្គម កំពុងយល់ស្របថា
សេវកម្មនេះ និងរាជប៊ែនាល់ដល់ដោយការ
របស់សាធារណកិច្ចដែរ ។ ព្រៀងមិនប្រកតិ
ទាំងឡាយដែលកិត្តមានបំបាត់នេះ ធ្វើឱ្យអ្នក
តាមដានដែលការនៃសាធារណកិច្ចខ្សោយបាម
មានការប្រយុទ្ធមួចចំពោះអ្នក ដែលគេពីងុកថា
តុលាការនេះវាទ់ស្ថិស្រកយុទ្ធតិចិ ជូនជននៃ
ក្រោះបាននោះ ។ ទេដែលយ៉ាងណា កញ្ចាមាន
ប្រសាសន៍ថា ព្រៀងវារ៉ានេះមិនធ្វើឱ្យមានការវាង
ស្ថេដល់ដោយការរបស់សាធារណកិច្ចទេ ។ បើទែន
រាជដោះធម៌បានបង្ហិញមាននៅអ្នកមានបច្ចេកទេច
ដូចជាអានភាពយើតយ៉ាវ ការអស់ដឹង និងការ
ធាតុកំចែននឹងកណ្តាលការងារ ។

ការរក្សាទុកដំណើរសវនកម្មសម្ងាត់យូរ
ទម្រាំវែតបានចេញជាសារធានៗនេះ លោក
ភាគ សម្បត្តិ អ្នកនា ពាក្យសាលាកីតាតំឡេង
ខ្មែរប្រហែល ហាក់អីចជាមានចេតនាចំពោះ
ថា សហប្រជាធាតិធ្វើមកបើភាគីកម្ពុជា មិន
សម្រេចឲ្យលើវគ្គបានមួយ ។ ជាការនេះឱ្យ
តប លោកភាគ សម្បត្តិ មានប្រសាសនីថា
“ ខាងសប្តប្រជាធាតិ គេចង់ចងដើរឃើមបាន
ជាកែមិនចង់បញ្ចូរបាយណីសវនកម្មនេះ ។
គឺរក្សាទុកបាយការណីសវនកម្មនេះ គឺដើម្បី
ចិនីគីរីបើឯង ” ។

ເຕັກຕານອະການຜົນ
ເງື່ອງກີໂທແຜຣະ ທີ່ມີເສັນພົມຄູ່ເຫຼືອງກຳນົດ
ຜູ້ຮ່ວມມືດີການສາມາດກີ່ຂອງ ປະເທດໄທ
ເຊື່ອ ຕີເປົ້າຕຸຫາກວຽກທາງເທັກທີ່ມີການມະກຳລົດ
ຜິດກໍການແກຣະເບີຍ ທີ່ມີກາຜົນເສັນພົມຄູ່ເຫຼືອງ
ທາງເຖິງຢູ່ ।

លោកខ្សែសំដីនាមត្រូវគុណការ កៅះ ហើមកសុចេរពិយបន្ទាប់ពីលោកនូវជា?

ជាបន្ទូបន្ទាប់អ្នកតាមដានស្ថានភាពទៅដំណើរការអង្គភីជំនួយជម្រើនិមួយា ក្នុងគ្មានភាព ដែលគេស្អាត់ថា ជាសាលាក្តីកាត់ទោសខ្លួនក្រោម នានាដោះការយកចិត្ត ទុកដាក់យ៉ាងខ្លួនទៅបើករងារសាលាក្តីនេះ ក្រោយពីបានទាំងខ្លួនលោកឡើន ជាមិនកនែកកំពុលខ្លួនក្រោមមកស្អួចមិន និងយុទ្ធមលបណ្តុះអាសន្ននៅក្នុងសាលាក្តី នោះ ។ ពេលនេះអើដែលគេរីនុកជាបន្ទូរៗ តិចិល់ពេលវរលាលើកខ្លះ សំតន្យាមួយកែពិយ ដែលត្រូវក្នុងគាររក្សារោងក្នុងការរក្សារោង ។

■ ■ ■ គេបានដាក់ការសង្គមយេស៊ីវត្ថេ១០០%
ថា តុលាការនឹងបង្កើរទិសដោជន៍ផ្លូវលោក
ខ្សោយ សំណើ អតិថប្បមុខដួនរបបកម្មជាប្រជាជិបបេពយុវដែលជាមេខ្លះរក្សាបាយកំពុល
ដើម្បីនាំខ្លួនភាត់មកស្ថាប់ដើម្បី ។

នៅក្នុងកិច្ចសមាសនឹមួយជាមួយវិទ្យា
សម្រេចសហរដ្ឋភាគមិនិក លោកខេវ់ សំណើ
បានរដ្ឋិភពអតិថិជាបានដើម្បីរបស់ខ្លួនរបស់ខ្លួន
ក្របម ហើយការវេចឆ្លងរបស់លោក ហាកំដូចជា
មានការសោរស្តាយជាពាណ់ពេកដែលទាំងទីនីមួយៗ
មានរបបកម្ពស់ជាប្រជាធិបតេយ្យការបែងចាញ់

ប្រជាជនជិតឃុំលាងនកាក់ ។ នៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យ
នៅេះ លោកបានរៀបរាប់ពីការផ្តល់មួលលំមគិត
យោបល់មិនមិនមិនមិនមិនមិនមិនមិនមិនមិនមិន
ពីក្រុងភ្លៀពពេញ ដែលការធ្វើបែបនេះដឹងទូកខិរ
ប្រជាជននៅវានៅការអិចិម៉ែន ។ បើនេះការផ្តល់លំ
យោបល់ទាំងឡាយមិនមានប្រសិទ្ធភាពឡើយ ។
មិនតែបុណ្យការ លោកបានរួមកិច្ចដែរ ពី
សេដ្ឋកិច្ចផ្ទាក់ងុំ ហើយទាំងត្រូវសារលាក និង
ប្រជាជនឡើទេ ត្រូវដឹងការអត់យោបល់ដឹងត្រូវ ។
ទេបីមានការចានប្រាក់ និងជាក់ការ
សង្គមយោលិរុបតាត ពីក្រប់មួលផ្ទាក់ខ្លួនការដឹក

នាំឱ្យមានការកាប់សម្ងាត់ប្រជាជនយោងរហូតដល់
កំដោយ ឬ បុំណែនក្រាមបៀវបាត់ នៅពេទអេង
ថា តាតិចនិជប់ពេកកំពួលរោងនៅក្នុងការស្វាប់
ប្រជាជនយោងគ្រឹះនៅខេត្តកំពួល ។

បន្ទាប់ពីធ្វើកិច្ចសម្រាយវិនិយោគនឹងចប់
វិញ្ញុនោះបានធ្វើអត្ថាជិប្បាយជូនឲ្យរឿងលោក
ខ្សែ សំដី ដែលបានត្រូវមេដារិពិរុប
សុទ្ធដែលឱ្យដើម្បីរង់ចាំការពារកិច្ចតាត់ ។
ព្រៃបនោលិយាយអំពីលោក ខ្សែ សំដី
ត្រូវមេដារិបច្ចេះ ការធ្វើអត្ថាជិប្បាយ
នោះមាននូយហាកំដួងជាបានដឹងដឹងដើរថា
លោកខ្សែ សំដី គឺជាមិកសំកំណូលទី២
ដែលនឹងត្រូវតុលាការរការបោះកសិរិចមិយ
បន្ទាប់ពីលោកទី៣ ជាតិ ។ ការធ្វើអត្ថាជិប្បាយ
របស់វិញ្ញុនោះថា លោកខ្សែ សំដី នឹង
ត្រូវតុលាការនៅខ្លួនកសិរិចមិយ គឺយោងទៅ
លើការស្រង់សម្រួលសំរាប់លោកខ្សែ សំដី កាល
ពីដើមខែតុលាការនៅទៅនេះ ដែលលោកបាន
អេកានថា លោកបានត្រូវមិនជាបារិសចប់
ដើម្បីធ្វើបំភីនៅតុលាការ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ
លោកកំបានត្រូវមេដារិដើម្បីបានពិរុបបុរិច
ជាប្រចាំ ដើម្បីការពារខ្ពស់ ។

ជាមួយនឹងការធ្វើអត្ថាចិប្បាយនេះ លោក
ភាគ សម្បត្តិ អ្នកទាំងសាលាត្សីខ្ពស់ក្រោម
បានផ្តើមបាទថា ការលើកឡើងទាំងអស់នេះ
គឺជាការដើរលើវិនជាញុណាការដែលជាអ្នក
ច្បាប់ចេញឱសត្រូវនៃសាលាត្សីខ្ពស់ក្រោម ។
លោកបានថ្លែងថា “ពួកគេធ្វើនេះ តាមរបៀប
យោតន្រប ហើយធ្វើជាអ្នកការតំកិដីនូវសុណាការ
ការ ។ តែធ្វើបីបាន គឺចង់អីរាល់ដែរកិច្ចល
ងារប៉ា គេចង់បង្កើតកម្រោមការពេរមួយខ្ពស់ក្រោម
ទាំងនេះ” ។

លោកបានបង្ហាញពីភាពមិនច្បាស់លាស់
ឡើយទាំងនឹងការនាំខ្លួនលោកខ្សោយ សំដី ។
លោកបានមានប្រសាស់ថា វីដីនាំខ្លួនអ្នក
ណាមួយ គឺជារឿងរបស់តុលាការមិនមានអ្នក
ណាមួយទៅណាត់ដីនូនទៀត ។ សម្រាប់ពេល
នេះ លោកកំមិនទាន់ដីងច្បាស់ថា អ្នកណានឹង
ត្រូវដែលតុលាការនាំខ្លួននៅនៅដែរ ។ បើនេះ
បើអ្នកណាមួយទៅដីសរុបរកមេដារីដីមួយ
ត្រូវមានពារនោះគឺជាសិទ្ធិរបស់គេ ព្រោះ

បុគ្គលស្របតាមកម្មាធិធីពេលណាក់បាន
តាមពេទ្យការ ។

លោកខ្សែព័ត៌មាន ស៊ិន ស៊ិន យកដៃបានឯកសារអនុញ្ញាត

ទំនងដួចជាជីវិត ខ្លួនខ្លួនតុលាការ
ការកសិរិយាល័យបាន បន្ទាប់ពីលោកខ្សែព័ត៌មាន ដោ
នោះ លោកខ្សែព័ត៌មាន កំណត់ថ្វីតិចដើរ គឺលោកសាយ ឬ ដោល
ជាអ្នកឆ្លាប់ដីលើម្នាក់ ។ តូរបញ្ជាក់ថា លោក
ខ្សែព័ត៌មាន មានមេដារីម្នាក់ហើយ គឺលោក
Jacques Verges ដោលដារីម្នាក់បាន ជីវិតមេដារីកនាំដែលត្រូវ
បានចេញថា ពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លួនតិចកម្មសង្គម និង
ប្រសាំងមនុស្សជាតិ ដូចជាមេដារីកនាំអ្នកកំណើក លោក
ប្រធានាតិបាតិ សាងមាយ ឬ ស៊ិន ស៊ិន លោកប្រធានា
ឯកសារអនុញ្ញាត មិនមេដារីម្នាក់ ។

លោកបណ្តិតលោកសាយ ឬ បានត្រូវម្នាក់ជា
ស្រីការពារលោកខ្សែព័ត៌មាន សំដី
ព្រោះបើតាមការអនុសាសន៍ ឬ ស៊ិន
គឺលោកខ្សែព័ត៌មាន ប្រធានាតិបាតិ សាងមាយ ឬ ស៊ិន
មេដារីការមេដ្ឋានត្រូវបានបន្ទាប់
ពីលោកខ្សែព័ត៌មាន ដោយ ឬ មេន បុយ្យាលេនានោះ លោក
សាយ ឬ មិនបានដឹងឡាសំរឿននេះទេ ។
លោកកំណើនបញ្ជាក់ដីដែរថា សុម្រោះតើលោក
ខ្សែព័ត៌មាន ស្ថាល់កំណើនបានដឹងខ្ពស់ថា តុលាការ
នាំខ្លួនកាត់នៅពេលណាកំណើន ។ ដោយមាន
ប្រសាសន៍ជារបៀបអ្នកឆ្លាប់លោកសាយ ឬ បាន
បន្ទាប់ដីដែរថា ខ្លួនដឹងថាគាត់ ត្រូវតុលាការ
ចេញពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកខ្សែព័ត៌មាន ហើយកំណើនដឹងថា
កាត់មានមេដារីកនាំអ្នកខ្សែព័ត៌មាន ។

លោកសាយ ឬ ជាបណ្តិតឆ្លាប់មកពី
ប្រទេសបាន លោកប្រើបានគេទទួលល្អាល់ថា
ជាអ្នកមានចំណោះដឹង និងបទពិសោធន៍ជោក
ឆ្លាប់ជ្រើន ។ បច្ចុប្បន្នលោកមានតួនាទិជាបុ
គ្មានមិនប្រើប្រាស់ក្រុមហ៊ុនមេដារីការណ៍
និងជាប្រជាជនគោលនយោបាយ ឬ ចំណោះ
ដីគ្រប់លោកដីដែលជាមេដារីកនាំជាតិបាន
ឈ្មោះ Jacques Verges គឺជាមេដារីម្នាក់
ឈ្មោះប្រើបាយ ២០ ឆ្នាំមករើបិយនិងឆ្លាប់ការ
ពារសំណុំវិញ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបទខ្លួនតិច
នៅលើពិភពលោក ។ តួនាទិជាមេដារីដីជូន
ដីលស្សុទៀតជាអ្នកខ្លាំង លោកសាយ ឬ កំ
ណើនការពារជាប់ចេញណាម្នាក់បានមេដ្ឋាន
ទៅលើពិភពលោក ។

បន្ទាប់ពីលោកសាយ ឬ បង្ហាញផ្លូវការ ។

រកមេដារីម្នាក់ លោកខ្សែព័ត៌មាន សំដី
លោកសុក សំអ្វីន នាយកប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធមួក
ឆ្លាប់ការពារសិទ្ធិកម្មជាពិពណ៌នេះបើតាមការ
អនុសាសន៍ដី កាលពីឆ្នាំ២០០០ លោក
ខ្សែព័ត៌មាន បានមករកលោកអិរិយុយធិម៉ោន
សម្រាប់ការដីដែរ ។ បុង្គ់ លោកមិនទាន់សម្រេច
ិត្តិថា ត្រូវទទួលយកពាមសំណើរបស់កាត់ទេ
ពីព្រោះកាលនោះ សាងម្រីកិច្ចនាន់កំពើមិន
ធ្លើឡើយ ។ ជាអ្នកឆ្លាប់លោកសុក សំអ្វីន
បានរួមិកសម្រីម្នាក់ខ្សែព័ត៌មាន សំដី
បានរួមិកសម្រីម្នាក់ខ្សែព័ត៌មាន សំអ្វីន
បានរួមិកសម្រីម្នាក់ខ្សែព័ត៌មាន សំដី ។

ការសាងសង់ ។ ដូច្នេះ លោកខ្សែព័ត៌មាន សំដី
ត្រូវបានគេមិនយើពុំថា បានត្រូវមេដារីការ
របស្សុទៀតចំណាយទូទៅជាស្រែសម្រាប់បាន
នៅពេលដែលកាត់កំពុងមានឈ្មោះសិតក្នុង
បញ្ជី ដែលត្រូវមិនអង្គត និងមេដារីការ
ដោយសាងម្រីកិច្ចនាន់ ។

លោកខ្សែព័ត៌មាន មិន គ្មានចេញពាល់មិនមែនជាភាសាលេខ្លួនទេ?

នៅពេលដែលកាត់កំណើនសំដី នោះ លោក
សាយ ឬ ស៊ិន ដារីការពារកិច្ចនាត់នៅ
លោកខ្សែព័ត៌មាន សំដី នាយកមិនទាន់សម្រាប់លើស្សុ
ដែលត្រូវគេចេញពាល់នេះទេ ។ លោកខ្សែព័ត៌មាន
និងការទាក់ទងត្រូវបានរួមិនិងការប្រើប្រាស់
សំដី ។

ស្រីការពារត្រូវបានបន្ទាប់ពីលោកសាយ ឬ បានមានប្រសាសន៍
ហាក់ជូនជាមិនដឹងអ្នកឈាល់តែសោរបំពេទការ
ចេញប្រកាស់លោកខ្សែព័ត៌មាន សំដី នោះ ដោយ
លោកមានប្រសាសន៍បើយើង លោកមិនដឹង
ថា លោកខ្សែព័ត៌មាន និងត្រូវបានចេញប្រកាស់
ប្រកាស់តាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកឈាល់ ។

លោកខ្សែព័ត៌មាន ត្រូវបានដឹងការដាប់ប្រមុខ
រដ្ឋនៃរហបក្សុជាប្រជាធិបតេយ្យកាលពី ខែ
មេសា ឆ្នាំ៩៨៧៦ ដល់ខែកកា ឆ្នាំ ៩៨៧៤ ។
បុង្គ់ រាល់សកម្មភាពសម្រាប់អ្នកឈាល់នោះ លោក
នៅតែបានដឹងការទទួលខុសត្រូវពីការដឹងការ
របស់លោក ។ តុលាការខ្លួនប្រើប្រាស់ត្រូវបាន
បើកសវនការលើកិច្ចិយនៅត្រូវទិន្នន័យ ១៨ និង ២០
ខែវិចិការ ឆ្នាំ១៩០៣ ខាងមុខនេះលើបណ្តុះ
សុំនៅក្រោមឱ្យរបស់ខ្លួន ។ បើតាមសេចក្តី
សម្រេចរបស់សាងម្រីនេះ ការបើកសវនការ
កាត់ទោសដឹងទៅលើជនសង្កែរពីថ្ងៃកាត់
បុណ្ណាង គឺមេដារីកនាំកំពុង និងអ្នកទទួលខុស
ត្រូវជាមុនសំខាន់សំខាន់ ។

មាស សុខណា

ឧម៌ប្រុន៖ការបន្ថែម សម្រាប់មានសំគាល់

ការងារបន្ទីសមេដម្នាស់ ដំណាក់កាលមនុច្ចោះព្រោត !

អង្គការខុមទំប្រឈរកំពុងដីរញ្ជត្តិ យ៉ាងណាយឱ្យម្នាស់ផ្លាតមាន
សម្រេចឱ្យបានប្រើបានជីវាកំកាលមុនការបានផ្លាត ជាពិសេសនៅពេល
ជិតចំបែកអាណាព្យូរបស់ខ្មែរឯុទ្ធល និង ពេលខាប់ផ្លូវការបានផ្លាត គឺ ម្នាស់
ផ្លាតត្រូវមានសម្រេចឱ្យបានប្រើបានជិតត្រូវចំពោត្តូប់នៅថែមចង់ចាយឱ្យត្រូវ
ហើរបញ្ចូលមិត្តភកជំរឿន ឬកិត្តរោគប្រាយមុខ និងធ្វើការសំណួលពារ
ដៃឃុំនៅតាមនឹងការប្រើបានរៀបចំជាថីការាសារជារណៈនៅតាម
សម្រេចឱ្យអង្គការខុមទំប្រឈរបានរៀបចំជាថីការាសារជារណៈ នៅតាម
ក្នុងឱ្យបំស្តីកៅឡូ ព្រមទាំងការរៀបចំជាកម្មវិធីដែកពិភាក្សាតាមរលក
ជាតិការាសជីវិតដែលការបានផ្លាត ។

ក្រោមពីការងារនេះ តើអ្នករាមុខប្រជាពលកំពុងអនុវត្តការងារ
នីមួយៗដោយខ្សោយ ?

ទន្លេមនឹងការរៀបចំវិធីការ យើងកំពានរៀបចំការងារអប់រំអ្នកបោះឆ្នោតដើម្បីឱ្យត្រូវកែត យល់ដឹងអំពីជំនួយការងារបោះឆ្នោតថា តើមានជំនួយការយ៉ាងដូចមេដែល និងគិតគេកច្ចាប់ល្អបោះឆ្នោតឱ្យបានគ្រប់ទ្វាត ។ មួយវិញ្ញាមេរោគ យើងកំពុងពាណិជ្ជកសិបអង្គត ឃ្លាហំមើលដឹងរាក់កាលអនុវត្តក្នុងថ្មីនឹងក្រោយថ្មីបោះឆ្នោត ជាពិសេសយើងកំពុងថ្មីការងារ ឃ្លាហំមើលការសម្ងាត់បញ្ចីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ដែលយើងបានថ្មីការសង្គែតបានចំនួន ១៦៧បុរី យើងទៅពិនិត្យមើលសម្រង់បញ្ចីឈ្មោះនៅថ្ងៃដើម្បីជាបានក្រោមការងារ ។

ចុះតាមរយៈការសិក្សាបង្កើត និងក្រុកពិនិត្យមិនដោយការសមាគតបាតីយោះអកដោះញ្ញាត តើអីនេះការ ខម្លំព្រហសនលូវជីថាន

ជុចមេចដោរ ?

ប្រព័ន្ធឌែលការស្របតាមឈ្មោះយកមកលើបនេះ យើងចាត់ក្រមប្រើក្រាស
យុទ្ធសាស្ត្រជាការគ្រែពិនិត្យឱ្យបានពិតប្រាកដទេ ប្រជាពលរដ្ឋមានឈ្មោះ
បកអំពេលទេ ។

ពីខ្លួនដែលមានការងាររាជរដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីចូលរួម
ទៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យដែលការងារនៃរាជរដ្ឋមន្ត្រី និងក្រសួង

យើងគ្រែមពាណិជ្ជការនារដ្ឋសង្គមតែលទ្ធផលបានអភិវឌ្ឍន៍
ឡើន នៅពេលរាប់សន្តិភ័ណ្ឌតចប់ ព្រះម៉ាកនុងមក មានការយើតប្រាក
ប្រើបីយោយើងនឹងធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធបច្ចុកទេសខ្សែសំដើរ ដើម្បីប្រមូលលទ្ធផល
ទំនាក់ទំនង និងធ្វើការគណនាកូលិះប្រើប្រាក់មានកំហុសប្រើបាយ។

កើសម្រាប់អាណត្តិនេះ ខ្ញុំហើយលាត្រីមដាក់អ្នកសរុបតារាងណា
ការណើវត្ថុ៖ ផ្សាយកចំទួនប៉ូន្មាន ?

ផ្សារនេះខ្ញុំមិនប្រាប់គ្រែមជាក់អ្នកសង្គតការណីថា ចិនប្រាមាណ
ជ័យនាក់។

និកប្រុង: សិល្បៈ អចំពារធាន់ឆ្នាត

ទន្លឹមនិងដំណើរការពោះខ្មែរខិតចូលមកដល់ខាងមុខនេះ
តើអ្នករានិភ័យបិចកំពងដើរសកម្មភាពអីខែ ?

កើសកម្មភាពមួយណា ដែលលោកគឺតាមទេសសិទ្ធិភាពជាន់
គេសម្រាប់ការងារអប់រំកួចជាការផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការ
ពោះឆ្នោត? មូលហេតុអី?

ខ្ញុំយកចំណាំ ការសេដ្ឋកិច្ចិលួយ៖អប់រំទាក់ទងនឹងការប្រាក់ប្រាក់តីមានប្រសិទ្ធភាពប្រើបាយដោយ ពីព្រះថា ប្រជាពលរដ្ឋអាមេរិកបានដោយ ត្រូវការពេទ្យ ។ អីដែលសំខាន់នៅថា ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅផែនបទ ប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបង្ហាញការតំបន់របស់ខ្លួន តាត់ប្រហែលជាផើយចោរ បុពិបាក ជាដាយការបោកពួកគេមកធ្វើសិល្បៈ ។ នៅក្នុងនាក់សេដ្ឋកិច្ចិលួយ និកបុរិច នានាសេវតបាបាយសារពីមានទាក់ទងនឹងការប្រាក់ប្រាក់ តីយើងអាមេរិកបានដោយចំណាត់ថ្នាក់ ប្រជាពលរដ្ឋអាមេរិកសិល្បៈសំខែការណ៍ដល់ទេ

៣ ០០០នាក់រាយការណ៍ដើម្បីអង្គភាព បើច្បាប់បានជូននិងការវិញ្ញាបន
តិចមពី ២០០-៣០០នាក់ប៉ាណេអេ ។

ការសំម្រោងនៅទីតាំងដូចជាជីវិត ឈើក លោនបានការ និយាយ អាមេរិក និងភាគកំប្លែង ហើយរាល់ការសំម្រោងថា យើងមានរៀបចំជាសំណុរាយដើម្បីរាយការណ៍ដើម្បី តារារាយតែម្រាំពីការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងជាការលើកទីកចិត ។

តើម្នាក់នេះ និកហីចបាន រៀបចំកម្មវិធីធមូខ្មែរ ទាំងនេះនឹងដោរការមនុស្សបានទេព្យាយក ?

មួយវិញ្ញុទៅតែនាក់នឹងប្រព័ន្ធមេដ្ឋានការងារខេត្តបណ្តាញ

សម្រាប់រយៈពេល មុនថ្ងៃទោះឆ្នាំ យើងត្រូវមរៀបចំអ្នកសង្គតារាយ៉ែទោះឆ្នាំ ចំនួន ៩០០០នាក់នៅតាមយុទ្ធសាស្ត្រ នាទី យុ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យមិនពិតម្ពាតៗ ក្នុងដំណឹងការរបោះឆ្នាំនានា ៩០០ដាអមិ ។

សុមាល

ឧបនគរិត្យវិទ្យា នៃសាសនា

ភាគទី១ ក្រសួងពេទ្យ

នៅថ្ងៃទាំងដែល ព្រះបានទទួលជាបន្ទុកចុង
ហត្ថលេខាយូរត្រមួយទីនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលបានរាយការណ៍
ព្រាណមកដើរក្នុងប្រព័ន្ធ ។ ដោយសារនេះ
សម្រាប់នាមប្រព័ន្ធឌឹកមួយជាមានការរួម្រានបាន
ពិសេសការគ្រប់គ្រងដីអាមេរិកក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយ
ការយុទ្ធសាស្ត្ររាយការណ៍ដីអាមេរិកបានរាយការណ៍
គឺក្នុងបំណងដើម្បីការពារទីកន្លែងដីក្នុងប្រព័ន្ធដែល

ធនាគារនានាតិច្បាប់សង្គរ ។ ដោយបាកំងមិលបើពុំ
ពិសាការតុលបរស់កម្ពុជា ដៃលសម្បូរវរទេដោយ
ធនាគារដម្លឺជាតិភ័ពតគណន៍នោះនៅឆ្នាំ ១៩៨៤
បាកំងបានប្រើកម្មបាកំងយោរាយ ដោយបាប់បង្កើ
ព្រះនាមពេញមួយឱ្យខ្សោះហត្ថលេខាដើម្បីឱ្យបាកំង
ជាកំនើមត្រួតត្រាតាមអនិគមមកលើកម្ពុជា ។
ការដាក់អាណាពិគមនេះបាកំងបានជាកំប្រើដឹង
នៅតាមបណ្តា ខេត្ត-ក្រោង ដើម្បីពិនិត្យ និង
ដឹកនាំលើវិស័យទាំងអស់ ។
បាកំងធ្វើការគារបាបសង្គត់ មកលើប្រជាធិបតេយ្យ

រាស្ត្រខ្មែរ ដោយយកទួនុប្រជាពលរដ្ឋ និងពន្លឹម
លើដីត្រានការលើកទេស ដែលធ្វើឱ្យប្រជាពល
រដ្ឋខ្មែរដូចក្នុងលំហាត់វេទនានាមួយ ។ ដូនសេស្ថា
ជាតិខ្មែរជាប្រជាជាតិ បានក្រោកឡើងនិងបែងពិនិម
គ្រួយព្រាតរបស់បាតំជាបន្ទូលបន្ទាប់ ។ ឆ្នាំ៩៨៤៧
បាតំបន្ទាប់ពីពេលពារ៉ា ព្រះពាណិជ្ជកម្ម សិហនុ
ធ្វើជាព្រះមហាក្សត្រ ហើយក្នុងឆ្នាំបន្ទូលបន្ទាប់
អ្នកតស្សែស្ថាជាតិបានប្រយុទ្ធប្រសាំង និង
អាណាពនិតមនិយមបាតំ ។

ព្រះរាជបច្ចុប្បន្ន

ព្រះរាជបុណ្ឌិយកិច្ចទាមទារនករដ្ឋរបស់
ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ ដើម្បីជាតិមាតុក្រឹម
និងប្រជាពលរដ្ឋខ្លួន ឡើងបានបុជាអស់កម្មា
កាយពល និងព្រះបញ្ញាបញ្ញាបាយៗនៃក្រុវ៉ាក្រា
ធ្វើការតស្សី ទាមទារនករដ្ឋរួមឱ្យកម្ពុជាបង្ហាញ
ពីអាមេរិកធម្មាបានំ។

នៅថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូការ ឆ្នាំ៩៨៤ តាម
រយៈសន្តិសញ្ញា បាកំងបានទទួលស្អាលជាផ្ទៃវិ
ច្ឆាប់នូវវិកាបុរាណសម្រេចក្នុងជាតិ ។ ដោ
គាលការណ៍តាមផ្ទុវិញ្ញាប់និភព្វនេះទទួល
បានទំនើស បុន្ថែតាតុពិតមិនទៀតទទួលបានពេញ
លេញនៅថ្ងៃ គឺនៅខ្លួនឯសិបជាប្រើប្រាស់ទៀត
ដូចជាអធិបតេយ្យខាងក្រុងគិតិចិ បួលិស អំណាច
បញ្ហាយោច្ចាតា ការទួត ការប្រុង និងការបាយ
ធនប៉ត្រ ។ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ
៩៨៤២ ព្រះមហាក្សត្រព្រៃន្យរាយឃើញនឹងវិក
ដល់ប្រជាពលរដ្ឋប្រចាំថ្ងៃ “ ព្រះអង្គភីនិងរឿងធម៌
យកឯកការជួយបានប្រុងប្រឹងរយៈបាយបិត្តាយ៉ាង
យុរហំជុំ ” ។ នៅថ្ងៃទី៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ៩៨៣
ប្រចាំបានចាកចេញពីមាតុកុមិនៅការនៃប្រទេស
បាកំង ដើម្បីទាមទារនិភព្វនិប្រមុខដី
បាកំង ។ បន្ទាប់មកព្រះបាន និភព្វនិប្រមុខ សិបុន
បានចាកចេញពីប្រទេសបាកំងនៅថ្ងៃទី១១ ខែ
មេសា ឆ្នាំ៩៨៣ ដោយសារការលាក់លើវិម
របស់រាជរដ្ឋាភិបាលបាកំង ប្រចាំបានបន្ទាន់រឿង
នៅការនៃប្រទេសការណ៍ជាតិ និងសហរដ្ឋអាមេ
រិក ។ នៅថ្ងៃទី៩ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យចូលរាយការ
យោសនាការ ដើម្បីឱ្យការជួយបានបាកំងត្រូវខ្ពស់
ពេញពិតាបាកចិត្តមួលបានធ្វើឲ្យបាកំងយល់
ព្រមធ្វើការចរចារ ដោយជាល់ជាមួយតំណាង

របស់ព្រះមហាក្សត្រ តិំលោកខេះទ នុត និង
លោក សម សាតី ។ ព្រះអង្គយាយចូលគាំទង
នៅតំបន់ស្អដៃ មានខេត្តសៀវភៅមាត្រាតំបន់
និងកំពង់ផ្លូវ ដើម្បីបង្កើតកងកម្មដីរួមនៅ
ភ្នំពេញ នានធ្វើឱ្យការដួងដេឡីងឡូឡូម៉ែត្រលើ
នៅថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៨៧មានការ
ចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៃនដូរអំណាច
គុណការ បុលិស នៅចុងបញ្ញប់នៅថ្ងៃទី១៧
ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៨៣ បានប្រគល់អធិប
តេយ្យខាងយោចា ការទួត និងគុណការឱ្យ
កម្ពុជាផេញលេញ ។ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា
ឆ្នាំ១៩៨៣ ព្រះករុណាប្រព័ន្ធដែលបាន
នៅភ្នំពេញ ស្ម័គនាយាយចូលមក
ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញវិញ ។ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា
ឆ្នាំ១៩៨៣ មុនសន្តិសិទ្ធិក្រោងបញ្ជីណារ នានធ្វើ
ពិធីមួយនៅមូខព្រះបរមាណរំង់ ដែលរដ្ឋិក
ចំពោះការងារចិយនៃអំណាចរបស់បារាំងពី
ប្រទេសកម្ពុជា ។ លោកឧត្តមសេនិយ៍ ឲ្យដំ
ភ្នាក់ នានប្រគល់យកឱ្យមហ៌ក្រុវិកនូវអំណាច
បញ្ញការខ្លួនច្នាយប្រព័ន្ធ ។

କୃତ୍ୟାନ୍ତରୀକରଣ ପିଲାଇଟ୍

បន្ទាប់ពីបានដឹងរាជរដ្ឋបាល និងក្រសួងពេទ្យបិវីជ្ជរណី នៅ
ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០២៣ នាមបញ្ជាក់ថា ក្រសួងពេទ្យបិវីជ្ជរណី

ទិន្នន័យសំបាលនៃវិមានធនការជាមុន ពេលរៀបចំពីធីបណ្តុខបលើកទី៥

ធនបិកទំព័រប្រព័ន្ធសាស្ត្រិតិសម្បថ្មី គឺសម្រាប់សង្គមភាព្យាល់
និយម ដែលដឹកនាំដោយ ព្រះអង្គភ្លាម ។
អំឡុងពេលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអាមេរការវិក
ចម្រើនីមួយៗ ត្រូវបានអនុវត្ត ដាកិសេសក្នុង
ទម្រង់ត្រូវក្នុងខែ ១០ ដែលកម្ពុជាអាមេរការវិកចម្រើន
ដានប្រទេសនានា នៅតំបន់ភាសុភាគគ្រឿង ។
ក្រោមការដឹកនាំបានសម្រេច សិហនុវិន
ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសដែលយកវិស័យ
កសិកម្ពុជាចម្បៃ ហើយភាព្យាល់ប្រទេសដែល
ទាំងពីរជាលើកដែលកសិកម្ពុជាដានគេម្ខយនៅ
ក្នុងតំបន់ ។ ព្រះអង្គភ្លាមយកចិត្តទុកដាក់លើ
វិស័យអប់រំ ដើម្បីកសាងផែនធានមនុស្សដើរ

អភិវឌ្ឍប្រធែល ។ តួនាទីយេស៊ូមានក្រុង
និយមនេះ មត្តិភាគការមានប្រាក់ខេត្តបំព្រោះ
ការចាយរាយថែមទាំងមានលទ្ធភាពផ្តល់ជូនដៃ
គ្រូសារដែលដែរឡើតិចជំនួយ ។

ជាសុខប្រាន់ និងកស់ ក្នុងបិទ្ទោ

ការប្រព័ន្ធបុណ្យសកម្មជាតិ គិតប្រព័ន្ធនេះមានរយៈពេលពាន់ច្បាស់ គិតថ្លែងទី៩០ និង១១
ខែវិច្ឆិកានេះ ។ នៅរៀលាម៉ោងដៅព្រឹក ព្រះក្រុណាសម្រេច បរមទាថ់ នៃភ្នំពេជ្រិន
យាន់មកអូតក្រើងដំឃិទធនេះការពិញ្ញាណភ្នំពេ ចំពោះបុរុសខ្លួនដែលពានឯជាតិវិធី
មានទារនៃករង់ជាតិជូនមាតុក្រឹម ។ ដើម្បីអបអរកម្មវិធីបុណ្យសកម្មជាតិគណៈកម្មាធិការ
បានរៀបចំកិច្ចាច្បាស់ការប្រព័ន្ធនេះពេលម៉ោង៧ពេល០០ និងទី១១ និងទី១២ និងទី១៣
នៅរៀលាម៉ោង១៦:៣០នាទីល្ងាច ព្រះក្រុណាសម្រេចព្រះបរមទាថ់នៃភ្នំពេជ្រិនមាន
មកពន្លេតែក្រើងដំឃិទធដីយ៉ាងមួយនាទី និងមួយនាទី ក្នុងពីរពាន់ក្រើងដំឃិទធដីយ៉ាង
ពីរពាន់ក្នុងពីរពាន់ក្រើងដំឃិទធដីយ៉ាងមួយនាទី និងមួយនាទី ក្នុងពីរពាន់ក្រើងដំឃិទធដីយ៉ាង

លោក មិន យើន ជាអនុប្រធានចិត្តថ្មីអត្ថលេខាដីការគណៈកម្មាធិការរៀបចំ
បុណ្យជាតិ-អន្តរជាតិ ពានបញ្ញាកំចា ចំពោះការអុកភ្លើងដំយែះ គិចង់រួចរាល់យុវជន
យុទ្ធសាស្ត្រ ផែលជាបុរុសយើង ផែលបានបុជាចិវិតដើម្បីកករង្វាត់ ។ លោក មិន យើន
បានមានប្រសាសន់ចាំ: ការរៀបចំបុណ្យកករង្វាត់នេះ គិត្រូវបានរៀនរាល់ឆ្លាំ
ហើយឆ្លាំនេះមានការរៀបចំមួយចំនួនមួយដែរ បុន្តែមានការខុសប្រើកបត្តិច ពីរោចះទីបន្ទះ
បានដូសជូលវិមាននករង្វាត់ដើម្បីត្រូវបានដឹងដឹរ និងដើម្បីមកជាការបញ្ចូនិភ័យ ។ លោកបន្ទុងមាន
ព្រមទាំងក្រុមក្រុមនៃយោងមកអុកភ្លើងដំយែះ និងលែងប្រាបជានិមិត្តរបស់រាជការ និងសេវាការ ។

នៅជុំវិញ្ញូរិយាឈុទ្ធខកកង្វៀមានទីកន្លែងដែលអមឡើងដោយក្រឹងជាប្រើប្រាស់
ប្រជាពលរដ្ឋដែលត្រួតពិនិត្យការធានការចាប់អារម្មណ៍ជាទុកដាក់សារភណ្ឌភាពដែល
ប្រសិន្តិភាពនៃការកំណត់ទីតាំងនៃការប្រើប្រាស់បុណ្យជាតិនិងអនុវត្តន៍ការងារ
នៅក្នុងប្រជាជាតិ គឺជាប្រជាជាតិដែលបានបង្ហាញថាអ្នករាជការនិងប្រជាជាតិ
និងការងារនៃប្រជាជាតិ និងការងារនៃប្រជាជាតិ និងការងារនៃប្រជាជាតិ និងការងារនៃប្រជាជាតិ

ពេក្តីតាមរបាយការណ៍នៃក្រសួងពេទ្យ និងក្រសួងសំគាល់
និងក្រសួងសំគាល់ និងក្រសួងសំគាល់ និងក្រសួងសំគាល់
និងក្រសួងសំគាល់ និងក្រសួងសំគាល់ និងក្រសួងសំគាល់

រដ្ឋាភិបាលរៀនណាម តានជាក់ចេញ
ទូវដែនការមួយ ដើម្បីស្ថាបនាទូវរចនើន
មួយខ្សែដីដែលមានភុម្ពាប់សិបាណន
អូល្យារ និងមានបំពាក់ឧបករណ៍ទាំងបាន
ថែមឡើង ។ គ្រប់នេះ នឹងក្រុបកី
ឡូធានីហាងុយឡាត្រោះទៅទីក្រុងហុងិមិញ
នៅការទាន់ស្ថិត ដោយប្រើប្រាស់រចនើន
មានលើវិនេះ ពើយតែជើងជាក់ចា នឹង
ក្រោរកសាងតែគុណរយៈពេលខ្សោះ ឬត្រូវ
ខ្សោចកលជាស្ថាបាន ។

 យោងតាមសារពីមានមួយចំនួនក្នុងប្រទេសវេរិយាមាយ បានរាយការណ៍ថា ដ្ឋាកិបាល វិវិតធមាមកកំពុងតែរៀបចំដែនការស្ថាបនា ប្រព័ន្ធដូរចេក្តីងលើវិនិយោគមានបំពាក់ ឧបករណ៍ទំនើបក្នុងចម្ងាយ១.៦៣០គីឡូ ម៉ែត្រ ។ ដោយតភ្តាប់រវាងទីក្រុងហាមុយ នៅភាគដើរប្រទេសទៅភាគទីក្រុងហុងិមិត្ត ដែលស្ថិតនៅភាគត្បូងនៃប្រទេស ។ ខ្សោច

ក្រឹងនេះមានលក្ខណៈដូចត្រាគទៅនឹងប្រព័ន្ធនរចំ
ក្រឹងកំពុងបើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេសជីវិនិយោគ
ដែរ តែវាមានសមត្ថភាពអាមេរិកតាមក្នុងលក្ខណ៍
២៥០ ទៅ៣០០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ។

ផ្លូវការជំនាញ

ដោយសារតែខ្សោចត្រូវ មានប្រវិនាប្រព័
ជល់ទ.៦៣០គីឡូរ៉ែម៊ត្រ ហើយរាជក្រឹតាលមដៃ
បានរចនាក្នុងនោះមានបំពាក់បច្ចេកទេសទាំងបី
ដូចនៅប្រទេសវិកចម្រិតដែរ ទីបរិមាណ
តម្រូវប្រព័ន្ធដល ពាណាពន្លេនាមួយរាយការណ៍
អាជ្ញាតរវៀរីតណាម បានអេអាយថា ពេលនេះ
ខ្លួនមិនមានចិត្តការគ្រប់គ្រាន់ទេ តែបានទទួល
ដីនយពីប្រទេសជបុន និងប្រទេសក្នុងខាងត្បៃ
ទាំងដីកម្ពុជា និងបច្ចេកទេស ។ ប្រទេសទាំង
ពីរមានបំណុលឱ្យក្រោមបុន្ណែមកពីប្រទេសរបស់
គ្រោះរៀងទីនាមួយដែលបានអ្នកសាងសង់ដែកនេះ ដោយ

ເຜື່ອກື້ມະນຸຍານສະຫຼຸບຕົວກາຕູ້າບົນ ຍ່

ເຈົ້າມີຢັ້ງເຮັດວຽກ ວຽກຄາມໃໝ່ລຳປັບ
ເຮສເຄົ່າມານບຜູກວິໄງາຮັດຂໍເຫຼຸຍແວໃຫ້ຍ
ມີລາຄາຕະບັດຮອບ ເບີຍເຕັສີ້ມື້ນີ້ ປະເທດເຮສ
ທີ່ນີ້ວຽກງູ້ຕະຫາວເຊີ້ນກໍ່ຕົບບຜູກເຮສ ໂດຍການ
ສູ່ບຄາຜົວໃຈເກີ້ນຕີປະເທດໃໝ່ຕົກຈູ່ຜົນ ।

សូមបញ្ចក់ថា ចំណើនេះមានស្ម័គារិន
មាត្រដានប្រហាក់ប្រហែលត្រានីងមាត្រដាន
រចនាស្រាវប្រមូលចិនដែរ ។

ការបង្កើតរបស់ជន

ផ្លូវចេកភ្លើងដែលមានប្រាប់នៅប្រទេស
ដំពូកណាម នាថេលបច្ចុប្បន្ន កសាងឡើងតាំង
ពីសម្រាប់អាណាពិតមនិយមារាជក្តីរដូចនេះវិញ
ដ្ឋានៗដែលមកដោះ (មានរយៈពេលជាន់១២០
ឆ្នាំ) ហើយនៅនេះវាមានសភាពថាសំប្លែក
ក្រោមណាស់ទៅហើយ ដែលត្រូវការរៀបចំឱ្យ
បានល្អប្រសិរីជាងមុន ស្របតាមការវិកចំរើន
សេដ្ឋកិច្ចដៃត្រូកណាម ។

ម្យ៉ាងវិញ្ញាខ្សែត ផ្លូវរចក្រឹងថាសំដើមីរួមអ្នក
ដៃលីរចំណាយពេលរបុគ្គលិកសំណើនៅខេត្តកំពង់ចាម ដើម្បី
ធ្វើជាលើរពីភាពខាងដើមទៅភាពខាងក្រោមនៃ
ប្រទេស ។ ចំណោកផ្លូវរចក្រឹងត្រឹមនេះ នឹងការតែងតាំង
បន្ទូយពេលវេលាដើម្បីដៃលីរចំណាយនៅសំណើនៅខេត្តកំពង់ចាម១០
ម៉ោងប្រហែល ។

គ្នារឹងកំដែរថា ផ្លូវរថភ្លើងនៅវេតណាម
ជាដួងវីដីនៃមួយគ្តុងចំណោមផ្លូវរថភ្លើងនៃខេត្ត
នៅលិខិតភាពលាក ប្រាជៈវាមានប្រវិស័យរបៀប
៩.៦០០គីឡូម៉ែត្រ (ស្អើនៅ ៩,០០០ម៉ោលយ៉ែ) ។

ເຜົ້າຍເຕີນ ຮສວິ

យានដិសីធ្វើចរចាយណ៍ថ្លែងនៅតាមដៃអ្នកទូរគម្ពុជា និងធ្វើឱ្យខ្សោះអាកាសមានលក្ខណៈប្រជុំជាងមុនៗ៤០% នេះបើយោងតាមប្រភពព័ត៌មានរបស់សាជីវកម្មផ្សេងៗរបស់ពីមានអង់គ្លេស (BBC) ។ នៅក្នុងការសាកល្បងមួយដឹងឯកពិនិត្យមិនមែនស្ថានភាពនៃខ្សោះដែលមានជាតិពុល អ្នកតាំងទិន្នន័យនៅក្នុងទីក្រុងបែកការងនឹងត្រូវបង្កើតឱ្យធ្វើដែករតាមរចនាយកដិសីកជាប្រព័ន្ធសាធារណៈ ។

អ្នករោចនាកំពុងទេរលាក ហ្មាយ យ៉ាន
(Zhang Yan) បាននិយាយថា “ជាការពិតខ្ល័ត្តកំពូល
គម្រោងពីសារធែន់នៅ ហើយវាគ្មែរបានឡើង
សម្រាប់ផែកឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីពិភាក្សាបាន ។ ប្រសិនការ
កក់សម្រាប់រាជរដ្ឋរាជរដ្ឋនៃក្រុងក្រុងរាជរដ្ឋនៃក្រុង
និងមិនដាក់លើដែលបានកិច្ចរដ្ឋមន្ត្រីពិភាក្សីយ” ។

ពោកបានហើនមចា ” ខោដាករស្រី
ប្រសិទ្ធភាពយដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ មន
សុវត្ថានភាពស្អុកសុខស្សុលតី យិងត្រូវតែ
ស្រីវា ។ យិងមានរួមយន្តលួយ រថយន្តជីក
អកដៃរីនដៅ និងវរការដីជាប្រើប្រាយ ” ។

អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកដំឡើកដីកងត្បូនប្រចាំ
ពីក្រុងបេកាគំ បានឱ្យដឹងថា ក្រុងបេកាគំ
មានយោនជនិស់ចិំ ជាម៉ោង១០០០ភ្លើង ដែលបាន
ចេបកើងរវាំនាក់ចៅ ។

លោក ហូ យេ (Zhou Ye) អ្នកបើបរ
រចយន្តទៅគុងក្រឡប់កាំងបាននិយាយថា អ្នក
សានសង្គមដូរតាមលទ្ធការណ៍ប់ស្ថាតចំនួនយាន
យន្តដែលចេញពេកនៅទីនេះទេ ។

ក្នុងរ៉ូមាណាពលដ្ឋាន ពោកស្តាបគ្រប់រម្យយុរឹប
ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងក្រុងប្រភេទកំងចាន់ដើម្បីយកប
ឡើនិងបញ្ជីនេះថា “ការកកស្សីចោរយណីនឹងអាមេរិ
ក្រុមហ៊ុមកិត្ត ប្រជិតិបិត្តក្រុងបៀវកំងខេខាង
មិនបានធ្វើឡាតាមដីនការបសនា នៅលោក
ពេលដែលការប្រកួតកិច្ចរដ្ឋម្ម្យកំពិកចាប់ដីលីរ
របស់ខ្លួន”។

ពេជ្យូនិវាមុខនៃព្រៃនាំរៀបចំព្រមទាំង
ការក្រសួងនៃក្រសួងពេជ្យូនិវាមុខ

លោកស្រីមិឆុនី (Michał Krzyzanowski) អ្នកប្រចាំឆ្នាំអង្គភាព សូខាតពិភពលោកស្រីមិយ៉ាយថា “ក្នុងទីអាមេរិកអាមេរិក មានឡើងទីបញ្ហាផ្លូវដែលដៃសុខភាព ។ ប្រជាជនដែលមានបញ្ហាបែងច្រៀងត្រូវរាយការជាតិពិចារណាថែរដីរបស់ពាក្យ” ។

ទីក្រុងចិនជាថ្មីនៃក្រុវ៉ានដាក់ឈ្មោះថា
ជាទីក្រុងដែលមានដឹងអីក្នុងក្នុករំបៀបដូចតាំ
នៅលើពិភពលោក ។ យោងតាមរបាយការណ៍
របស់នាយករាជពិភពលោកនានាយុដឹងថា ទីក្រុង^១
ចំនួន១៦របស់ប្រទេសចិន ត្រូវបានរកយើត្សាទា
មានដឹងក្នុករំបៀបដាក់ឈ្មោះក្នុងចំណោម
ទីក្រុង២០ ដែលមានភាពក្នុករំបៀបដូចតាំដែរ នៅ
លើរាជធានីខែនេះ ។

បន្លេមទ្រព្យិតចា "នៅក្នុងថ្មាមទីក្រុងជាប្រើប្រាស់
រស់ចិន ក្រោមបៀកកាំងជាទីក្រុងដែលមានផ្លូវ
ពាលរចិនក្នុងខេត្តឈឺ "។

ប្រធានគណៈកម្មាធិការគឺឆ្លងអ្នកវាតិកក
អនុរាជាតិ លោកហ្មាកគុយស៊ែ រ៉ូហ្សេ
(Jacques Rogge) បាននិយាយថាព្រៃតិការណ៍
គឺឆ្លាន់ខ្លះ អាថីនឹងត្រូវបានពន្លារាល់ប្រសិទ្ធភី
លក្ខខណ្ឌដែលបិរយាកាសមិនមានភាពល្អប្រចើល ។
ប្រចើលដាច់ប្រើនឹងបញ្ជីនឹងត្រូវករបស់ពួកគេ
មកការនៅត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ពាយឱក្រារ ដើម្បី
បញ្ចូលសន្យារារនប់បាន់ដោយផ្លូវការក្នុង
នេះ ។

យុទ្ធសាស្ត្រាពេជ្យរដ្ឋកម្មកំណត់ របស់ខ្លួនខ្លួន

ម្ចីក្រោងបែកាំងជាប្រើនសង្កែមចា ពួក
គេនឹងអាជាកាត់បន្ថយការករស្សែចាមរណីទៅ
តាមដុំផ្លូវជាប្រើន ដើម្បីទូប់ស្ថាត់ដៃងុងកខ្លក
ដែលអាចបន្ថយឱ្យមានផលអារក្រកដែលការប្រកុត
គិទ្យាអនុវត្តិកស្ថោ ១០០៨ ។

ពេកគំពើងថា ការដាក់ប្រមាណមិនឱ្យមាន

ចងក្រង់ដោយ: ហិរ សុខិត្ត

លោកស្រីមេខ្មោនថា នឹងត្រួតពិនិត្យការណ៍ទូរស្សន៍ និងផែនការអំណោចនិញ្ញ

អតិថជ្រាវាជិបតិតណ្ហុលេសិ លោកស្រីមេហ្ឌារាជិ ស៊ូកាលុរូទ្រី (Megawati Soekarnoputri) នាយកដ្ឋានយកការវេតិងតាំងពិភាក្សាប្រជាពិបាទយុត្តិធម៌លេសិ (PDI-P) ដើម្បីយករដ្ឋបានជាបេក្ខជនប្រជាវាជិបតិ សម្រាប់ការពារៈខ្លួនតាមច្បាស់ ២០០៩ ។ ការសម្រេចចិត្តនេះ ត្រូវបានប្រកាសឡើងនៅក្នុងពិធីសមាជិកគិត របស់គណបក្សក្រោមពីដើមខែ កញ្ញាក្នុងនៅឡើងនេះ ។

មេហ្ឌកវាតិ បានចែងនៅក្នុងពិធីសមាជ
ជាតិបក្សកាលពីថ្ងៃចុឡិទេទទួលទៅ ថា "យោងតាម^៣
ការផ្តើសុវត្ថិភាពរបស់គណបក្សទាំងមួល និងក្រសាយ
ខ្ញុំជាប្រធានគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យសរុបរបាយការណ៍^៤

ខ្ញុំចាប់តាំងព្រៀមដូចនេរជាប្រធានបទិយ ដើម្បីយករណ៍
ឈ្មោះជាបេក្ខជនប្រជាធិបតេយ្យប្រាប់ការពារ
ផែនការនៅលើខាងមុខ”។

ការយល់ព្រមទទួលការវេតនការបំរស់
លោកស្រីមេហ្ឌាវារី ព្រៃណនទទួលគោលឆំផ្លូវ
និងការតសរសិរីសមាជិកសមាជិកក្នុង
គណៈកម្មការប្រពិបត្តិគណបក្សចំនួន១៦,០០០
នាក់ទូទាំងប្រទេសមកដូចជាក្រុងពិធីនៅ
ដោយមានការថ្វែងថ្វែងស្ថិកជាពិធី
ក្នុងសមាជិកបក្សនេះដឹងដើរ មានអ្នកតាំង
បក្សយ៉ាងច្រើននិស់លីប៊ីក្រប់តំបន់បានចូល
រួមដើម្បីបង្ហាញពីការតាំងនៃក្រសួង

ចំពោះលោកស្សី ។ លើសពិនេះទៅទៀត ក៏
មានការដូរបង្កាញយកព្រៃត ដែលមានមនុស្ស
ជាង ១៥០០នាក់ ទៅថ្មីនសហបីដើម្បីការប្រើ
លោកស្សីមេហ្ឌរាជ ហនិមទៀត ។

លោកកួតុបីក គិមាស (Taufik Kiemas) ជាស្មាគិ និងជាថ្នាក់ដើរកន្លែងខ្លះមួយរបស្ថុបញ្ជូន បានចាំបាច់ និងបង្ហាញពីភាពព្រៃកអរយោងខ្លះដែល ចំពោះការផែងតាំងកិរិយារបស់កាត់ បន្ទាប់ពី មានការកាំប្លែងពិសមាជិកក្រុមប្រព័ន្ធដែលក្រោប់ ស្រុកឡូទៅប្រាយស ។ លោកបាននិយាយថា សមាជិកក្រុមប្រព័ន្ធ និងសមាជិកក្រុមនិតិ ឲ្យពួកគ៺ប្រាយថា "ស្រុកនឹងមួយទៅដីរដែលមាន របស់យុទ្ធភាពការបក្សនេយោាយមួយ ក្នុងការ ហេដឆ្លោតប្រជាសាធិបតី" ។ លោកកួតុបីក គិមាស និយាយថា "យើងនឹងមិនអនុញ្ញាតគឺវា ការបរាជ័យការឈ្មោះ ២០០៤ តើតើមីនាបានបីទីមួយដែរទេ" ។ លោក កួតុបីក គិមាស បាន អំពារទានវិញ្ញាប់សមាជិកគណបក្សទាំងអស់ ទិន្នន័យប្រើប្រាស់និងអនុញ្ញាតដោយនេះ ដើម្បីយើង

លោកស្រី មេហាវិថី សុភាគណ្ឌទី នទ្ទូលការកែងកាំងឈរយោបេរោចជនប្រជាធិបតេយ្យ

លោកស្រី មេហ្ឌាក់ទី ជួបជាមួយលោកអគ្គនាយកដៃការសហគ្រប់ជាតិ

ទេវករដីយជីនេះ ការពេប់ផ្លាសាច់តាមចំណាំដែល
និងមកដល់រយៈពេលពីរស្ថាបានអុខនេះ ពាណិជ្ជ
សាមគ្គិត ភាពពាហបក្សដើម្បីផ្លោះទេវករការ
បេបផ្លាសាច់ប្រជាការជិបតីប៉ែន្ទមទ្រួត ។

ប្រធានគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យសំណង់
ណោសី ប្រចាំអង្គភីពិប្បញ្ញត្តិរបស់តណ្ហាទោសុ
លោក ត្បាចូ កុមូ (Tj-a hjo Kumolo) បាន
និយាយថា តាត់មានមេដទនភាពចំពោះការទទួល
យកការដែលតាំងរបស់លោកប្រើ មេហ្ឌាវារី ។
លោកបានយល់ព្រមចំពោះការដែលលើកឡើង
ឱ្យសមាជិករបស់បក្សចិំងអប់ផ្ទើកខ្លួនខ្លាំង
ការជាមួយ ដើម្បីរៀបចំយនការគណបក្សនៅ

ខេរក្រសី មេប្រាក់ដី នៅភាគណ៍បាត់ប្រឈម

- ជាប្រធានាជិតិទី៤ និងជាប្រធានាជិបតិ ស្រីទី១ របស់ប្រធោែសតណ្ហូណែសី ។
 - តាត់ការសំណេះជាប្រធានាជិបតិ ពីវិថីខេះ កភ្នា ឆ្នាំ ២០០១ ដល់ថ្ងៃខែ ៣០ តុលា ឆ្នាំ ២០០៤ ។
 - បន្ទើពិលាកប្រធានាជិបតិ ហាមហ្សាត ហារ (Hamzah Haz)
 - លោកស្រី កែវិតនៅវិថីខេះ មករា ឆ្នាំ១៩៨៧ នៅទីក្រុងផ្ទះចាកាតា (Jogjakarta) ប្រទេសតណ្ហូណែសី ។
 - លោកស្រី មេហ្សារ៉ានី ជាកួនស្រីរបស់ប្រធានាជិបតិទី១របស់តណ្ហូណែសី តីលោកស្រីកាហណុ (Sukarno) ។
 - លោកស្រីជាប្រធានគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យតណ្ហូណែសី (PDI-P) ។
 - ស្ថាវិរស់លោកស្រី មេហ្សារ៉ានី តីលោកកុពិក តីម៉ាស (Taufik Kiemas) ជាថ្នាក់ដឹកនាំសំខាន់ម្នាក់ក្នុងបក្ស និងមានកុងបិនាក់ ។
 - លោកស្រីមេហ្សារ៉ានី គារពាល់រាជក្រឹត្តិម ។

លោកស្រី មេហានាគិត កាលនៅជាប្រធានាជីបគិត

នេះ ជាពោលរៀបចំដឹងឯស្រាប់លោកស្រី
មេហ្ឌារាជី គ្នា និងការវិលទេរកការការអំណោច
ឡើងវិញ បុំណុំភាពធោតាដីយរបស់បាត្រូនេះពីនឹង
ដើរកាលិសកម្មភាពរបស់សមាជិកនៅត្រប់តំបន់
គ្នា និងការរោងចាយតាមធនធានិតិប្បញ្ញត្តិ ។ អ្នកសង្គមតុល
ការនយោបាយរូបនេះនិយាយថា “ ស្រីនិស្ស
គណករ្តូ PDI-P និងទួលិនិយោបាយនៃការគ្រឿន
នេះ គឺរាជតែងតាំងប្រធានាណាពិបាតិ និងអនុ
ប្រធានាណាពិបាតិធម្មតាធិការប្រកួខ្លន់តែមួយ បុំណុំនឹង
ប្រសិនបើទួលិនិយោបាយទិន្នន័យបាន ពីឆ្នាំ ២០០៤នេះ គឺទំនងជាផ្លូវបង្កើតរដ្ឋាភិបាល
ចំរែងជាមួយគណករ្តូដើម្បីទទួលិនិយោបាយ ” ។

សូមបញ្ជាក់ថា លោកស្រី មេហ្ឌាហីដី
សុភាណណុរីត្រី ធ្វាប់ជាប្រធានាជនតិសណុយ៍រោសី
ពីឆ្នាំ២០០១ ដល់ឆ្នាំ២០០៤ នៅថ្ងៃចុងឆ្នាំ២០០៤
លោកស្រី បានចាត់ផ្លាត់លោកស្សីឱ្យ បាន
ចាំង យុហុយុណុ (Susilo Bambang
Yudhoyono) មកពីគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យ
(Democratic Party) និងជួលសិហ កាលោ (Jusuf
Kalla) មកពីគណបក្ស Party of the Functional
Groups កាលពីការបង់ប្រជាសាធារណៈបិទិជី
ទីពីរ ។

ដោយធំន សុខ

ក្រសួងពេទ្យ

ជាមុនខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩

កាលពីខែ កញ្ញាឆ្នាំ ២០០០ មេដឹកនាំមកពីប្រទេសទទួល តូចៗនៅក្នុងមានប្រទេសកម្មជាជនដៃរ ពាណិជ្ជកម្មបច្ចុប្បន្ននៃគោលបំណងអនុម័តលើគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សរស្តី (The Millennium Development Goals) ក្រោមកំទិកផ្លូវធ្វើមរបស់អង្គភាពរបាយការណ៍ ។ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សរស្តីបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយបង្កើតការណ៍ និងការរំភេទមានស្ថិកភាព សមភាព និងភាពលម្អឺសហប្រជាធិបតេយ្យ ។ ប្រទេសជាសមាជិកម្នាក់ ពាយិលេខាដែលរាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥ ។ រហូតមកដល់ពេលនេះ មានរយៈពេលជាមួយ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ទេះ ហាកំចិត្តចងារទៅតែការស្រីស្រីមួយរបស់បណ្តាលប្រទេសត្រីក្រោមនៅក្នុងប្រទេសកម្មជាជនដៃរ ។

■ ■ យោងតាមរបាយការណ៍ពិសេសរបស់
ជនភាគពិភពលោក ពេលបច្ចុប្បន្នមានមនុស្ស
ជាមួយ០០លាននាក់ នៅបណ្តុប្បន្នភាគច្រើន
នៅឯធមូរាប្រើរាប្រាសី និងមួយចំនួនឡើតនៅ
អាមេរិកឥឡូវនឹង កំពុងសែន្តូរដីរាជាព្យារ
តាកម្មាកដោយពុំមានអាបារធ្លឹតតែផ្ទុងគ្រប់
គ្រាន់ ហើយជនភាគពិភពលោកពីនាទី
ជាការសែន្តូរដីសែន្តូរទេនា ។

ក្រារនៅតែម្ខាកំដ្ឋីចម្បូយដើម ដែលគេប្រើ
សម្រាប់ការង្រៀនត្រា មានតម្លៃអាមេរិកសិល្បៈពី
ក្រុងសាលាប័ណ្ណមនុស្សក្នុងការទិញបាយ
ហួបថ្វីត្រង់បានរយៈពេលខ្ពស់ ។ រយៈពេល
មួយទីសវត្ថិភាពខ្ពស់ទៅ មានកុមារជាង១០០
លាននាក់ទៅលើពិភពលោកបានផ្តាប់ដោយ
សារដីផ្លូវ ដែលបណ្តាលមកពិភាក្សាបុប្ផុទ
អាបារមិនគ្រប់ត្រាន់ ។ ជីវិតកុមារទាំងនេះ
គេប្រាកដជាអាមេរិកស្របខ្លោះបានដោយត្រាន់
តែចំណាយស្ទឹកនឹងការទិញបាយនៅហេរប៉ុងបាយ
បំបាត់ការង្រៀនទៅក្នុងក្រុងការ ដែលបានក្រុងការ
ចំណាយទៅលើវិស័យយោបាយនៅត្រូវចាប់
ពិភពលោកទៅយោបាយពេល២ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។

អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) បាន
ធ្វើការចាត់ទីប្រមាណណា ក្នុងចំណោមប្រជាជន
ពិភពលោកជាមួយគោរពនៃទំនាក់ទំនាក់ទំនាក់ទំនាក់
មានតំបន់ប្រជាជន១ភាគពីនេះប្រជាជនពិភពលោក
ដែលមានអាហាររហូបត្រាប់ត្រាន់ ខណៈពេល
ដែល១ភាគពីនេះមានអាហាររបីវារាងទាំងអស់មុន
ទៅក្រោម ហើយមនុស្ស១ភាគពាន់ត្រូវត្រូវនៅ
ក្នុងសាការអតិថិជន ។ នៅឆ្នាំ ២០០៧នេះមាន
មនុស្ស៤៨លាននាក់នៃប្រជាធិបតេយ្យដែលមាន
ស្អាប់ជោយចុំមានអាហាររហូបត្រាន់ ។ មនុស្ស
១នាក់ក្នុងចំណោម១២នាក់នៅលើនេះដែនដឹង
ទូទៅនៃប្រភេទជំនួយនៃប្រជាធិបតេយ្យសុខភាព
ជោយការងារខ្លួន ។

របាយការណ៍នេះ បានបង្ហាញឡើតម្ចាត់
ជិតពាករកស្ថាលនៃប្រជាដុំដូចបាតអតិថិជ្រាវ
នៅលើពិភពលោកដើម្បីកម្រិតមានខ្សែងខ្សោយ
ប្រទេសកណ្តាល ដែលមានប្រជាដុំជិត១.៨០០
លាននាក់ ។ ហើយការគណនានាបសនីការ
យុវជនសហ (UNICEF) ប្រជាដុំនៅលើពិភព
លោក១នាក់ត្រូវបានរៀបចំឡាយនៅក្នុងរដ្ឋបាល

ពាន់លាងនាករស់នៅក្នុងដីវាគាតព្រីក្រដោយ អាមេរិកចំណូលបានតិចជានេះទុកដ្ឋានអាមេរិក ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

លើសពីនេះទៅម៉ោង ភាពព្រីក្រកំបណ្តុល មកពីគ្មានបាយខ្សោះ រវាងត្រព្យសម្បត្តិរបស់ អ្នកក្រ និងត្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកមាន ។ មហាសេដ្ឋិជ្ជរម្ពុប្របស់ពិភពលោកចំនួនពាយការ មាន ត្រព្យសម្បត្តិសរុបថ្វិនជានេះចំណូលប្រចាំឆ្នាំ របស់មនុស្សមានដីវាគាតចម្លាតចំនួន ៤៨% នឹង ពិភពលោក ។

នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ទីក្រុងវាសិនតានរបស់ សហរដ្ឋអាមេរិក បានធ្វើការចាប់ផ្តើមប្រាការជាមុនស្ថាស់នៅក្នុងចំណោមមនុស្សមាន នាក់នៅទីឬអាមេរិកមានអាបារបញ្ចីនិងត្រព្យសម្បត្តិសរុបនៃការប្រើប្រាស់សាធារណៈ ស្ថិតិសហរដ្ឋអាមេរិក ជាប្រទេស ដែលមានជានេះគេនៅទីពិភពលោកកំដោយ ។ នៅឆ្នាំ១៩៩១ ដោយសារតំភាពព្រីក្រក្តុមាន ដែលក្នុងខ្សោះចំនួន ៤៦% ដូចប្រចែននឹងការអត់យ្យាន ជាប្រចាំ ។ ចំណោក កុមារនៅក្រោមឯកទ្វាតិន ជានេះ ៥០% ដូចប្រចែនការខ្លះខាតអាបារ ខណោះ ពេលដែលក្នុមារនៅដែលក្នុងខ្សោះចំនួន ១៦% ប៉ុណ្ណោះ ដែលដូចប្រចែននឹងបញ្ហានេះ ។ ក្នុមារម្នាក់ក្នុង ចំណោមក្នុមារម្នាក់នាក់នៅទីឬអាមេរិក អាយុប្រាម១២ឆ្នាំដែកបូបចំណូលរបស់ ការបុប្ផិនប្រចាំឆ្នាំ ។

ការស្វែប្របស់ក្នុមារក្រាយពេលវិត មាន

ក្នុមារជាតិស្វែកខ្លួនដែលកំណុងប្រជាមុន នឹងការអត់យ្យាន

ការពាក់ព័ន្ធបាយខ្សោះចំនួនរបបរាបារ និងតំបន់ ទៅសុខភាពរបស់ម្នាយដែលកំពុងមាននៅផ្ទះពេះ ។ សហរដ្ឋអាមេរិក ស្ថិតិនៅលេខប្រចាំពាណិជ្ជកម្ម ចំណោមប្រចែនខ្សោះបាកម្បីរកចំឡើងដែល មានអត្រាភារកស្សាប់ថ្វិនជានេះ ។ នេះបី យោងតាមអង្គការសុខភាពពិភពលោក អត្រាភារកស្សាប់របស់ទាក់ទងស្វែកខ្លួនដែលអត្រាភារកស្សាប់ បានដែលនៅបណ្តាប្រទេសក្រីក្រប់ដូចជាអនុម័យ បញ្ចូលត្រូវក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងរយៈពេលពេះ ៣.៨វិនាទិបុណ្ណោះ មានមនុស្សម្នាក់ស្សាប់ដោយ ការអត់យ្យាន ។ ធនាគារពិភពលោកបានធ្វើ ការចាប់ផ្តើមប្រាការឡើងតាម បច្ចុប្បន្នមានមនុស្ស ប្រហែលជំនាញនាក់ នៅទីពិភពលោកមាន សុខភាពច្រើនខ្លះប្រចាំឆ្នាំដោយការបុប្ផិនប្រចាំឆ្នាំ ។

ដើម្បីផ្តល់សេវាកម្មដែលសាស្ត្រ និងសេវា នូវការគួរឱ្យបានប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងកម្រិតអប្បរមាត ពិភពលោកទាំងមួលត្រូវការថិការត្រីការត្រីមំតែ

ទៅពាក់ព័ន្ធបាយខ្សោះចំនួនរបបរាបារ និងតំបន់ ទៅសុខភាពរបស់ម្នាយដែលកំពុងមាននៅផ្ទះពេះ ។ ប្រចែននឹងក្រីក្រប់ នៅស្ថិតិនៅលេខប្រចាំពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងត្រូវការចំណាយទិញទិន្នន័យ ការបុប្ផិនប្រចែនខ្សោះបាកម្បីរកចំឡើងដែល មានអត្រាភារកស្សាប់ថ្វិនជានេះ ។ នេះបី យោងតាមអង្គការសុខភាពពិភពលោក អត្រាភារកស្សាប់របស់ទាក់ទងស្វែកខ្លួនដែលអត្រាភារកស្សាប់ បានដែលនៅបណ្តាប្រទេសក្រីក្រប់ដូចជាអនុម័យ បញ្ចូលត្រូវក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងរយៈពេលពេះ ៣.៨វិនាទិបុណ្ណោះ មានមនុស្សម្នាក់ស្សាប់ដោយ ការអត់យ្យាន ។ ធនាគារពិភពលោកបានធ្វើ ការចាប់ផ្តើមប្រាការឡើងតាម បច្ចុប្បន្នមានមនុស្ស ប្រហែលជំនាញនាក់ នៅទីពិភពលោកមាន សុខភាពច្រើនខ្លះប្រចាំឆ្នាំដោយការបុប្ផិនប្រចាំឆ្នាំ ។

ចងក្រោនដោយ ផែន ស្រី

ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងទីការដោះស្រាយដីវាគាតទូទៅ

អ្នកស្ថិតិនៅទីការដោះស្រាយដីវាគាតទូទៅ

កាហិនាលោបាបុណ្ណោតីកក្រុមដែល
ពួនិចនិត្យជាអនុប្រធាននៃត្រូវឈរ
និងបានបានក្នុងក្រុងក្រុង

■ កបិទាន គឺជាបុណ្យសាសនាដែលមួយដែល
មានការកំណត់រយៈពេលច្បាស់លាស់ពីរាជធ្លើ
នៅពេលណាមួយនៃប្រជុំនិងតួនាទី ។ បុណ្យ
នេះ ត្រូវបិស់និងព្រះសង្ឃ័ំពេនប្រាការពីចាប់
តាំងពីថ្ងៃ ១រោច ខែ អស្សុដ ឆល់ថ្ងៃទី១៨ រាជ
ខែ កត្តិក នៅទួទិន្នន័យនៃប្រទេស ដើម្បីរៀបចំគ្រឿង
រណ្ឌាប់ សម្រាប់ និងបង្កើតឱ្យទៅប្រគល់ព្រះសង្ឃ័ំ
ដែលគឺជាប្រះសុភាពនៅតាមវត្ថុរាយការណានា
យ៉ាងគិចណាមីនេះ ។ នៅរដ្ឋកម្មិននេះពួក
បិស់ទៅ មន្ត្រីរាជការ និងព្រះសង្ឃ័ំ បានមូលមតិ
ត្រូវឲ្យដើម្បីរៀបចំបុណ្យ តាមចំនួនមួយប៉ែពេ
ណីព្រះពេទេសាសនាឌីជាឌែលខាងក្រោមនេះ ។

បុណ្យកិច្ចាន ត្រូវបានគេចាត់ទួរជាប្រភេទបុណ្យដឹងកម្រម្មយ ដែលបានកំណត់ពេល
នៃឈានផ្សាយសំណាល់ គីមានរយៈពេលវិតេអនុញ្ញើថ្វី
បុណ្យការ ។ ហើយសិរីពេលដែលបានកំណត់ខាង
នីមួយៗ ឡាយបិមានឈុយប្រើប្រាស់មានអំណែងយ៉ាង
លាក់កើតិនអារម្មណីបានដោយ ។ ចំណោកង្ហោះ

សង្ឃឹមដែតង់ចាំព្រះវិស្សារនៅតាមវិត្តុអាហារមក
ក៏មិនអាចទទួលកបីនទានបានឡើតិចព្រះខ្ពស់
និងពួកប្បញ្ញត្តិ ។ តាមពួកប្បញ្ញត្តិបានកំណត់ថា
នៅក្នុងទីអាកាសណាក់ដោយ ហើយត្រូវប្រាកិកកូដ់
ចាំរិស្សរយៈពេលពាន់ខេត្តទេ កបិនមិនអាច
ហែករូលបានឡើយ ។ ហើយទៅបីវិត្តុអាហារនៅ
មានសាមណៈរកង់ចាំព្រះវិស្សារអស់រយៈពេល
យុរូយាយ៉ាងណាក់ដោយ ។ ហើយមានកសារខ្លួនថា
បុណ្យកបិនកើតតាំងពីសម្រាយព្រះពួកជាម្មាស់
គោននៅឡើង ។ តែខ្លះឡើតាកើតមួយព្រះពួកជាម្មាស់
ជាម្មាស់ទៅឡើត ដែលបុណ្យនេះគឺជីឡើង
សម្រាប់យកស្អែងចិវរ សង្គាថីសម្រាប់ប្រគល់
ចាំពេះព្រះសង្គ់ ហើយប្រាស់គោនង់ចាំព្រះវិស្សារអស់
រយៈកាលដីយោ ។

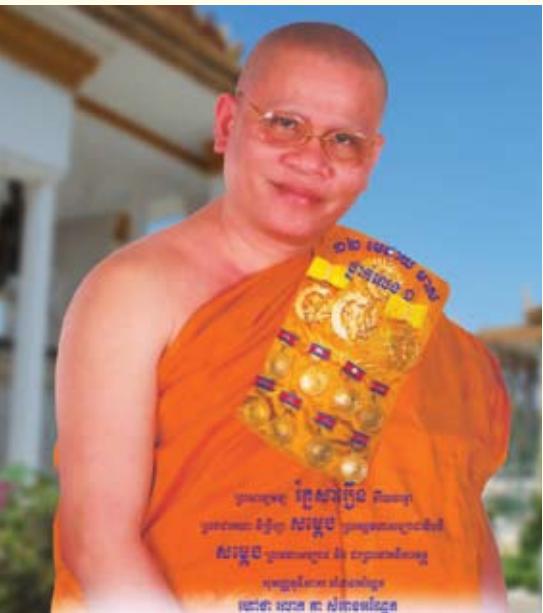
ស្រុកត្បូងស្រីបុរិយោគ

ຕາກໍຕືລະນີ້ແມ່ນເປົ້າໃຫຍ່ຕົວຢ່າງກົດໝາຍ

តាមធនកសារព្រ៵ និងជីវិតខ្លួរបស់អ្នកស្រី
កែវ ណារាំ បានបញ្ចក់ថា ក្នុងបច្ចេកទេដិកាល
ព្រះបារមសាស្ត្រប្រចាំខែក្នុងប្រើប្រាស់ពេលឆ្នាំ
ក្នុងថ្ងៃ គឺតុំអនុញ្ញាតឱ្យបានបាតិចិវរនៅ
ឡើយទេ ។ នៅលម្អិយមួយកាលពេលដែល
ព្រះពុទ្ធដាម្បាស់ប្រចំគំនិតនៅវត្ថុដែលពន្លឹង គឺជាតិ
ដល់ថ្វូប្រព្រះវិស្សារ មានកិត្តិាងនៅអង្គ នៅឯករាជ
ហានា ចង់មកធ្វាយបង្កែតប្រែងអនុវិញ្ញានអនុវត្តថ្ងៃ
ផ្ទុលប្រោះវិស្សារ តែដើម្បីកិច្ចនានាតំរីផ្ទុល
វិស្សារនៅពាក់កណ្តាលថ្មីនៅដីបទមួយ ។
ឈុំដល់ពេលចេញវិស្សារទៅបានកិត្តិាងនៅពាក់
អង្គនៅនៅនិមន្តមកឡើត ។ ពេលនោះមាន
ភ្លើងធ្លាក់យ៉ាងខ្សោះ កិត្តិាងនៅឡើងដោយ
អស់ស្សានិចិវ តែដោយរោគតុវត្ថុដែលបើយិត្តព្រះ
ពុទ្ធអង្គភាប់ កំនោត្រូវឱ្យចោរបង្កែតប្រែងប្រែង
ទាំងទីកដោកកំពេមុង ។ ព្រះអង្គនៅឡើង
ដូច្នោះ កំប្រចំប្រោះមេត្តាប្រាសិរីអនុញ្ញាតឱ្យកិត្តិា
កិត្តិាងព្រះពុទ្ធសាសនាទាំងអស់ទូទៅសំព័ត៌កបិន
ទាន់ដែលជាពប្លឹងបាតិចិវរនានា ហើយប្រចំអនុញ្ញាត
ឱ្យកិត្តិាងដែលបានក្រាលព្រមនៅទូទៅអនុមេទ
នាកបិននៅនោះនូវអនិស្សាយប្រការ ។ ដោយមាន
ពុទ្ធអនុញ្ញាតនេះ កិត្តិាងព្រះពុទ្ធសាសនាកំបាន
ទូទៅកបិនិចិវ និងកបបាតិចិវនាទាំងពេញប៉ា
តាំងពីពេលនោះមកដែលដល់សាត់ចំនេះ ។

ចំណោកព្រះនាក្យវិញ្ញុ វិត្ត សារេរី
វិរិយជម្លាប្រាប់រាជការណ៍ ទីបីក្រុងមេដចប្រាប់
អគ្គុមហាសង្គរាជជិបិសមេដចមេហាសង្គរាជ
និងជាប្រាប់ថា អធិការវត្ថុសុវណ្ណមុនិសាតវ
សំរាប់អំណើតបានមានសង្គមិភាព បុណ្យ
កបិនទានមានប្រវត្តិតាមព្រមទាំងមុនិត្រូវ
មិនទាន់ត្រាសំដើរទៅឡើត ។ ការលទ្ធផល
ស្ថិមិម៉ោយម្នាក់ ដែលមានគិដោយគ្នានឹង
ត្រីមត្រីរាមទំន្វេមទម្រាប់ប្រព័ណិត ហើយ
ត្រីមត្រីរាមទំន្វេមទម្រាប់ប្រព័ណិត ហើយ
នាក់រាមទំន្វេមទម្រាប់ប្រព័ណិត ហើយ

ព្រះនេជគុណា វ៉ត្ថុ សាប្រិទ បានមាន
សង្ឃឹមឱកាបន្ទូចា ពេលដែលនាងរស់នៅក្នុងថ្វី
នៅ៖ មានតាបសុខាកំចង់បាននាងឱ្យទៅនៅ
ជាមួយបានជាត្រាកំឱ្យរស់នៅកំសត់តែម្នាកំងង
ដូចដេះ ។ ចំណោកសុខរមាយដែលរស់នៅទីនោះ
កំចង់នាងនោះមានធ្វើជាម្នាយដីដែរ វិនាង
កំសត់នោះពីហាកញ្ចុំការសម្រេចិត្តខាងណាស់ ។
គ្រាល់នោះតាបស និងសុខរមាយ បានដឹងដោយ
មិនជាចំព្រោចកំពុងលំត្រីរស់ ដែលព្រះពុទ្ធដារ
ម្នាស់យកកំណើនិតានជួយធ្វើអនុវត្តមនីជោយ
កាត់សេចក្តីមា នៅពេលដែលនាងសម្រាលក្នុង
ថ្វីឱ្យទៅតាបសចិត្តឯម ហើយនាងត្រូវធ្វើជាម្នាយដីរបស់រមាយ ។ ដីណាងៗស្រាយនេះត្រូវ
បានតាបស និងសុខរមាយទុលាលួយក ។ នៅពេល
ដែលនាងសម្រាលក្នុងកន្លែងក្រោមផែនក្នុង

ຕາບສ ພາກສູງມູນຍິ່ງເປັນກົດໆ “ກົມືອ້າ” ເປີຍ
ຕາບສທານຂີ່ງເພື່ອວະກາດເກຣະເຈົ້າ “ກົມືອ້າກົມາ” ຍ່
ລູ່ເຫັນເຫັນກົມືອ້າມາຮັດເຫັນວ່າ ເຫັນບຸລັດຜົນສູງ
ເຫັນເຫັນ ທີ່ມີຄຸນຫຼັງເປົາເຕັກໃຫຍ່ ພົມສູງໜີ້ວິໄລ
ຮັດ ແກ້ວຂັ້ນທານກາງຊາວສະເໝົ່າ ເຕີມີອບົາກ
ເຫັນເຫັນຫຼັງທາຕເຮົາ ຕີ່ຜົນຂີ່ຕຸກກັດຕ່າຍກຽບຫາຍ
ໂຄກແສ່ງຮຍະເຫັນໄຍ້ບໍ່ ອີ້ນໄດ້ເຜົ່າ ຢ່ານດ:
ເຄົາ: ພາກສູງມູນຍິ່ງເປັນກົດໆບໍ່ເປີຍສູງຮັດ
ມູນກົນນັດມະນຸຍົງບູນຕະສູງ ເຫັນເຄົາສູງໜີ້ວິໄລ
ກົມືອ້າທານສູງຜົນກົມືອ້າເຈົ້າ ມາຕູ້ຜົນສູງໜີ້ວິໄລ
ເປົາເຕັກໃຫຍ່ ພົມສູງໜີ້ວິໄລຮັດ ເຕີມີອບົາກ
ບົມືອ້າທາຕກົດຕ່າຍຜົນເປົາເຕັກໃຫຍ່ ແກ້ວຂັ້ນ
ຮັດ ເກົ່າກະໂນໂສເສີມກົດໆ ປິດ້ວ່າຄຸນກາງເຫັນເຫັນຫຼັງ
ເຄົາ: ທານເຫັນເຫັນເຫັນຫຼັງທາຕເຮົາ ຕີ່ຜົນຂີ່ຕຸກກັດຕ່າຍ
ກົມືອ້າກົມືອ້າກົມືອ້າກົມືອ້າກົມືອ້າກົມືອ້າກົມືອ້າກົມືອ້າ

សាខរប្បញ្ញមេនីតិវិការដៃចុះឆ្នាំក្រឡើន

ការធ្វើបុណ្យតែងទទួលបានវា អាណិសង្ឃ ឡើតាមកម្មដំសង្គមប្រែច្បាស់រៀងទីខ្លួន ។ ចំណោកបុណ្យកិច្ចដែលជាបុណ្យប្រចិត្តកម្រមួយរបស់ពួក សាសនិភ័យខ្លួនត្រូវបានប្រព័ន្ធដែលគឺសារពិនិត្យប្រព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធផ្លូវការ ដូលបុណ្យនេះការធ្វើកិច្ចនៃការប្រព័ន្ធដែលបាននៅជាតិក្រោយនឹងធ្វើឱ្យមាស់ទាន មានរូបសម្រាតិស្រប់ស្ថាតផ្លូវដែង មានព្រឹត្តិតិចត្រួតព្រាតព័រ របៀបនាការនៃតែប្រើបាន មានភាពសម្រាតិសម្បញ្ញ ហូរបេវរ រួចធុកពីទួកទោសចំប្រែដែលបែរីត បៀវន និងភោគពាក្យដិកុងខ្លួន ។ ការធ្វើទាន កិច្ចនេះវាការស្រួលបើចិត្តកិច្ចនីតិវបស់មនុស្ស ឡើងតែមានលេចកូវប្រើប្រាស់ គឺមាក់សងក៍រាជ ធ្វើបុណ្យនេះបានដែរ ។ បីនេះបើមានគិត្តប្រើបាន វាការនៃតែប្រើបាន ព្រះវាទានបង្ហាញពីការរួបរួមសាមគ្គត្រារបស់ពួកបានឯកសារឯកសារ ព្រមទាំងការប្រើបានការណ៍ គឺទី១-ប្រព័ន្ធសង្ឃមាននិមួន គ្រោកសងក៍នៃដែនិកការណ៍ គឺទី២-ប្រព័ន្ធសង្ឃមាននិមួន

ឡើយ ។ ២-ព្រះសង្ឃឹមនូទេទិណាគមិនចាំបាច់យកតែចិនរបស់ប្រជាប់ទៅជាមួយបាន ។ ៣-ព្រះសង្ឃឹមនាន់ហាងនីបាន ។ ៤-ព្រះសង្ឃឹមដាក់អនុករិនីវរបានតាមត្រូវការ និងទិន្នន័យរបស់គឺត្រូវការពិនិត្យក្នុងភាពវាសន៍នៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ។

ព្រៃនីរាជនាចក្របានអណ្ឌតមិន

ក្នុងពិធីបុណ្យនៅថ្ងៃទី១ ពួកបិសត្រូវ
ទៅជួលបង្ការរួមចិត្ត និងសាប់ព្រះសង្គមនេះនា
នៅក្រោមបានមានមុខរបៀបដឹងទាន់ រួចឈានការដោយ
ហារ ព្រមទាំងចូលបង្វឹងតាមកម្មាធង់សម្រាប់
ផ្លាស់បន្ថែមទី២ ឬ ឈុំនៅលើពីការឡើងចាប់ដំឡើ
អងគភិទនៅក្នុងមនុស្សជាមុន និងបានបង្ហាញប្រើប្រាស់
ដោយមានភ្លែងផែលបានប្រចាំរយៈពេលបិយាយ
ការសិក្សាការនៃពេលប្រាប់រួមទៅការយុទ្ធសាស្ត្រ ក្នុង
ថ្ងៃទី៣ ឬ នៅពេលទៅដំឡើក្នុងក្រោមដំឡើ
ប្រទេសក្នុងពីការ និងបង្ហាញប្រចាំរយៈពេលបិយាយ
ប្រគល់ចំពោះព្រះសង្គម ហើយបង្វឹងតាមការដោយ
ដែលបានពិធីនៅ ព្រះវរណ៍: កម្ពុជាការអាមេរិក-ក្រុង
ឯកសារបង្ហាញប្រចាំរយៈពេលបិយាយ និងទី៤ ក្នុង
និងបង្ហាញប្រចាំរយៈពេលបិយាយ និងទី៥ ក្នុង

ពេលខ្សោយបានបង្ហាញ ការណត្តិរបៀបដែល

តាមការពិត្យិនដំឡើមកើតឡើងពីកម្មបែកបានរាជការដែលជាប់ក្នុងមាត់ ហើយបានដោយចាប់ពីការពិត្យិនដំឡើមកើតឡើង ។ មួយលេខតូដែលបានដោឡើងឡើពីមានដូចជាសុខភាពមាត់មិនល្អ ការងុំសម្ងាត់ដែឡើល្អ មិនបានល្អ ហានឹងអញ្ចប់បានល្អ និងមកពីសារជាតុបារី និងសុវា ហើយពិត្យិនដំឡើមកើតឡើងដែលជាសម្ងាត់ដែរ ។

ស្ថានភាពមួយទេវតែដែលបណ្តាលឱ្យមាន
គូនដើម្បីមាននេះ គឺដោយសារមាតាំស្ម័រ ។ ការថែប្រឈម
ចុះថែទីកម្មាត់ដែលជាក្រោកកំងាររបាយសម្ងាត់ ។
ទីកម្មាត់ គឺជាក្រោកកំងាររបាយសម្ងាត់ដូចម្នាចាតិ ដែល
ធ្វើក្នុងវិសាទាតុការបំប្លែយបាក់ពីវន្តក្នុងមាតាំ ។
សារជាតុអាចបំកូលបាក់ពីវន្តក្នុងមាតាំ ។
ដើម្បីមានការបំប្លែយបាក់ពីវន្តសម្រេច ប្រការខុសទិន្នន័យ
ក្រោពញទីកម្មាត់ គឺជាបញ្ហាដែលបណ្តាលមាតាំ
ស្ម័រ ។

ទំនួន: តីជាដឹកនាំស្រាយដែលអាច

ជំយអ្នកបានជំចជា៖

១. ដុះធ្លាស្រីនិងសម្ងាតមាត្រាតំរបស់អ្នកវិញ្ញាតត្រប់ខ្លោះ រៀងរាល់ពេលក្រោយពិទទេលទានចំណុចជាបាយការដើម្បីឈានសម្ងាតកម្រួចអាបាយការចេញពីមាត្រា ។
 ២. នៅពេលដែលអ្នកដូចធ្លាស្រី ត្រូវដូសសម្ងាតអណ្តាលរបស់អ្នកដឹងដែរ ព្រះម៉ា វាគ្របដណ្តូប់ដោយព្រឹកចិញ្ចាញរប់ពេលអាថត្រងយកហាកំពើ ។
 ៣. ពិនិត្យសុខភាពធ្លាស្រីនឹងការធ្លាស្រីជាប្រាំ ដើម្បីទទួលបាយការណែនាំអំពីការទំនាក់ទំនាក់ស្ថុរកាស្សី ដើម្បីផ្តល់បានបុណ្យរាជាតុអាបាយការចេញពីប្រហែល បុគ្គលូមជ្រាប ។
 ៤. ទំនាក់ស្ថុរកាស្សីដែលមានជាតិស្ថុរតិច និងគុលិការដែលមានជាតិស្ថុរតិច ដើម្បីដោឡើងកម្រិតការប្រុរៈនឹងកម្រាត ។
 ៥. បើសិនជាមាត្រាតំរបស់អ្នកស្ថុត្រោះ ត្រូវទទួល

ទន្លឹកឱ្យបានថ្វីន ដោយព្រាយាមខ្ពស់
ទិកភុងមាត់យ៉ាងហេរណុលសំខាន់ខ្លាត់
អូនដើម្បីកាត់បន្ទូយកមេចអាហារដែល
អាចធ្វើឱ្យកើតបាក់តែវិ។

៦. ថ្វីសវាងការចំពោះស្ថារកោសូ និងប្រើទឹកខ្សែមានតំបន់រាយការណ៍ ដើម្បីបង្កើតផែលមានជាតិអាមេរិក ឬ មិនត្រឹមតែមិនអាចដួរយកនៅទេ ដែលមានការបង្កើតផែលមិនត្រឹមតែជាពេលខ្លួន ឬ ការអាចបង្កើតក្នុងពេលខ្លួនប៉ុណ្ណោះ គឺវាទីត្រឹមត្រូវមានរបស់យើងការសែន្លែន និងបង្កើតផែលមានជាតិ ។

៧. ទទួលទានហ៊ែន ដូចជាបេន្ទូន ប្រាការុត ដែលអាចបង្កើតផែលមិនត្រឹមតែជាពេលខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ។

៨. ប្រសិនបើយើងមានការប្រជុំ ប្លើនូវបស់ខ្លះ យើងគូរវាថ្វីសវាងការបារាយដែលអាចបង្កើតផែលមិនត្រឹមតែជាបេន្ទូនដូចជាអីមាភារិន និងខ្លួន ។

៩. ថ្វីសវាងទទួលទានជាតិអាមេរិក និងការប្រជុំដែលមានសារធាតុធ្វើឱ្យមានស្ថុត ។

១០. បញ្ជូនប៉ារាជដកបី ព្រះថា សារធាតុ និងក្បួន អាចមកត្រូវបានលើផ្ទៃ អណ្តាត និងអគ្គិភ័យ ដែលអាចធ្វើឱ្យមានស្ថុត និងប៉ាស្ថាត់ការរហូតនៃទឹកមាត់ ។

១១. ទទួលទានហ៊ែនពីក្រុងបែបតង ព្រះវាមានសារធាតុប៉ែបតង ក្នុងបីរីល ដម្លែជាតិ ដែលធ្វើឱ្យខ្សែដឹងបីរីស្ថុទូទៅ ។

១២. លាបប្រែងទែនីអង្គាមដម្លែជាតិ ប្រាញធម៌ តែលើអណ្តាត ប្រចាស់ដែលផ្ទៃជាបីរីស្ថុយឱ្យខ្សែដឹងបីរីស្ថុទូទៅ ។ សារធាតុបស្ថុទូទៅដម្លែជាតិ ទំនំនេះ មានសារធាតុការពារ និងកំចាត់បាក់តែ ។

១៣. សារធាតុស្ថុដ្ឋែម ឬការូណាត (Sodium bicarbonate) មានប្រវត្តិជាយុររណាស់មកហើយក្នុងការថែរក្សាសុខភាពមាត់ផ្ទៃ និងប៉ាស្ថាត់ដឹងក្បួនដឹងបីម៌ ។

១៤. បន្ទូនទែសារធាតុកំចាត់បាក់តែ ហាយត្រូវដែន(Hydrogen) ៥០% និងទីកនៅ០% អាចយកមកប្រើជាផីកុំលម្អាត ដែលអាចកម្មាត់បាក់តែវិបាទ ។

ចងក្រង់ដោយ ពេជ្ជម ធម្មិន

ការប្រកួតរែមយន្តបញ្ជាផោយខ្លួនឯងជាមុន

គេហទ័រស័ព្ទ

នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៣

■ ရဒ္ဓယန္တခံစီပွဲမှုကမ္မယ ပြေဂောက်ဖော်
စီပွဲနေဂျာနယ်များ၊ ပို့ယာမာနာဏာ
ကာမြို့ကဗျာချုပ်နှင့် အောယ်ဆုံးယူပြုခြင်းများ
ကြော်လောက်သွေးပေးပို့ ပြေဂောက်ပြောနေရာ
ပါရီရေမှတ်ချက် ပြောနေရာ ၅

ក្នុងពិធីនេះ មានការចូលរួមអបអរសាធារណ៍ទៅ
មនុស្សម្នាមូលដ្ឋានត្រឹមគុករវ ជាពិសេសក្រុមអ្នក
វិឡាកោត្រូវដែកកាំពុំថ្វីរវយក្រោង ចូលរួមតាម
ដានខិលិបាយដៃស្អែកស្អែកស្អាត់ ដើម្បីស្ថិតិខិល
ពីប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋយន្ត ។

លោក បេន អាប់ត្រូយ (Ben Upcroft) សហប្រធានដឹកនាំការប្រកួត នានានិយាយថា “ពេលខ្លួនយើងនិយាយទៅរវាងប្រជុំដែលជាក្រុងផែវិសដែម្តាមកិច្ចិន” ។ រចយនុនេះវាបានធ្វើឡើងនៅដោយឱ្យពាយឲ្យទៅមុខ ហើយវាអាចការចំណេះតបតចុះឡើងដោយខ្លួនឯងបាន តែវាមិនសុវត្ថមានលើកនេះទេ គឺប្រជុំដែលជាអ្នកដែល ទើបតែរៀបចំបីកបរិច្ឆេទមិនសូវបានជាន់ដូចជាប្រជុំដែរ ។ បើត្រូវ រចយនុប្រភេទនេះមានចំណុចពិសេសគ្រប់ថា វាអាចបញ្ជាក់

ហេកបរិនងង ដោយគានមនុស្សអង្គយទេក្តុង
រចយននោះទេ ។

ការប្រកួតនេះរស្សរបច្ឆេង ដោយក្រុម
អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ នៅបិវិធីរោមនឹងរបៀបង់តាមប្រាក់
សហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍រចនាយក្រុមប្រជាធិបតេយ្យ
នៃ សម្រាប់បច្ចុប្បន្នសង្គមនិស័យយោជា ហើយ
រហូតមកដល់ពេលនេះមានអ្នក ចូលរួមប្រកួត
រចនាយក្រុម ដែលអាចបញ្ចូរការបិកបានខ្ពស់បានដោយ
៥០ក្រុមហើយ តែគ្រែពិនិត្យថា ៥០ក្រុមដីបូង
និងចាប់ដើមទន្លេ ។

រចយន្តទាំងនេះនឹងធ្វើចាប់ ដោយខ្លួនឯង
 ដូចជា បញ្ហាគិត្យការបើកបរនៅលើផ្លូវផ្លូវមុត្តា
 ការបន្ទោះសារចំណេះចំណេះទៅត្រួត ការគេចចេញ
 ពីកន្លែងកកសុះចាប់ ហើយរចយន្តទាំងនេះ
 និងដាក់លក្ខិប្រើប្រាល់ នៅពេលអនាគត ។

ចងក្រង់ដោយ វិន សុជា

ទម្រង់ទិន្នន័យអាជ្ញាធម្ម៌ត្រួតពិនិត្យបញ្ជាក់របាយការណ៍ CINZEN និងលក្ខណៈ

នៅសង្គមភាពភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃអង្គរ
ទី១៦ តុលា មជ្ឈមណ្ឌលនាថ្វីការសិសបានរៀប
ចំឡើសិក្សាសាលាបង្ហាញនាថ្វីការម៉ាក CITIZEN
ចំនួន២ប្រភេទ ដែលមានគុណភាពខ្ពស់បច្ចេក
វិញ្ញាតំនើបច្ចនាមួយដាន់សម្រាប់បង្កើតនៅ
ឯមូលសរមាប់អកបីបានសង្គម។

លោក គុច ណារ៉ាវ នាយកម្មដ្ឋាមណ្ឌលនា
ទីកាសីសិស បានមានប្រព័ន្ធនឹងដឹងថា បច្ចុប្បន្ន
នាទីការម៉ាក CITIZEN ទាំងមួយដែលនេះ បាន
ការងារលម្អិតការកំណត់ឡើង និងប្រព័ន្ធដែលនេះ
កម្ពុជាយើង ។ សម្រាប់គោលបំណងនេះ
សិក្សាសាស្ត្រ និងម្ចាស់ទីការជូនជូនយ
ឱ្យបានទូលំទូលាយដល់អតិថិជនទៅទៀត ដែល
មានបំណងចង់ជាវរកទៅប្រើប្រាស់ឱ្យតាត់
បានយល់ និងស្អាល់ឱ្យបានពិតប្រាកដនូវលក្ខណៈ
ពិសេសរបស់វា ថាគ្នុងទីការម៉ាក CITIZEN
ទាំងមួយនេះមានគុណប្រយោជន៍ខ្លះបែប
ធម៌ៗ ។

លោក Lam Ricky នាយកគ្រប់គ្រង

ពិសេសរបស់វាម្យារ៉ាងទេរ្តត គីឡាចពាក់វាម្យដ
ទិកបានដល់នឹងរោម០០ចំត្រូងណោរ៉ា ។ នាក្សិក
ប្រភេទនេះ ត្រូវបានគេដលិតឡើងនៅផ្ទាំង
ទេរ្តត ។

ដោយថ្មីកនាស្ថិកប្រភេទ ECO-
DRIVE វិញដឹងឈើនៅឆ្នាំ៩៨៩ ដែល
មានលក្ខណៈ ពីសេសអាមបើចុះសាករង្វួយក
ពីខិតខាត ពីវិវីតនេះទៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលអាម
បើបានយេរោគដែលយូរអនុម័យពីផុង ។ នាស្ថិក
ប្រភេទ ECO-DRIVE នេះអាចជួយសរុបសំបុះចេ
ង្វាល់ ហើយការប្រើប្រាស់រាយិនីត្រីឱ្យមានការ
បែនបានជាលុសខាត ហើយឈានឡើយ ។

គ្រប់ពេញកំដងដែរថា នាថ្នូរការម៉ាក CITI
ZEN ទាំងពេលប្រភេទនេះមិនត្រឹមបាននាថ្នូរការ
ដែលមានគុណភាពខ្ពស់ បច្ចេកវិទ្យាទំនើប
បុណ្យភាពទៅតីថ្មីមកទំនួរទាមឱ្យដៃបានស្រស់ស្អាត
គ្នាបានទៅពាណិជ្ជកម្មសំរាប់មនុស្សដំឡានថ្មី ។

អត្ថបទក្រមហ៊ុន

ការថែរក្សាថ្មីបច្ចេក

ក្រចេក គិតជាអ្នកមួយនៃភាគងារយ
បុគ្គលិកមិនទាមទារការរំខាន់ប្រើបាយពីអ្នក
ដូចជាប្រឈម្បញ្ញត្រវិធីសម្រាតការណ៍ប៉ូត និង
ក្រចេកដែលការតាំងប្រចាំឆ្នាំទៅ ។ វាប្រើ
ការសម្ងាត់ស្រាល់ពេលវេលាដឹក ដោយ
អ្នកប្រើប្រាស់សាយប្រឈម្បញ្ញត្របុណ្យភាពៗ។

ភាគពិនិត្យបង្កេត់នាមចម្លៃក្នុងប្រទេស

អ្នកប្រហែលជាអេវីងសន្តល់អំពីអាមេរិក
ត្រឡប់ក ថាគើតវាត្វូរតែសមាតមទេប្រចាំថ្ងៃ ។ តាម
ពិតជៅ ធ្វើដឹងពីអាមេរិកត្រឡប់កមិលជោគឱ្យ
ខ្លួន តែវាមានអត្ថប្រយោជន៍ ។ នូវត្រឡប់ក
បង្កើតអាមេរិកត្រឡប់ក ដើម្បីការពារត្រឡប់ក ។
បន្ទាប់ពីដឹកការកំណត់នេះ វានឹងបើកដូរត្រឡប់ក
យើតទៅ ដេញប្រាប្រើប្រាស់ត្រូវបានយកចេញ ។ អ្នក
អាមេរិកវាទីមួយជាមួយសំគិទេទន៍ ។

ត្រឡប់ការនៃថ្ងៃទូលារដ្ឋានក្នុងត្រឡប់ក ដែល
អាចស្ថិតនៅខេណ្ឌរាយ ហើយការរួចរាល់
ថ្ងៃអាចចិត្តជីវិតជាបន្ទាន់ទៀតដែង ។

ភាសាខ័ែនក្នុងប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន

ការចេះត្រឡប់កដើម្បីន ដើម្បីបង្កិន
សម្រស បុំណែនវាត្រូវការថែរក្សាយាមខ្លាំង ។ ហើយ
មិនធ្វេចឡានេះទេ វាអាមីនដើម្បីការពិនិត្យភាពកៅត
ឡើង ។ ប្រសិនអ្នកទិន្នន័យចេះត្រឡប់កនោះ
អ្នកត្រូវនៅក្នុងគ្រឿង រហូតដល់មុខរបួសជាសេះ
សិរីយ ដើម្បីបង្កិនការជិតនានានេះទៅពីរ ។
ជាតិសេសទៅប្រែកនោះ ដើម្បីបង្កិនវារំភារ
ភ្លាយ អ្នកគូរតែលាឃសម្ងាត់ដើម្បីបានភ្នាក់មុន
និងប៉ះកនៃខ្លួនដែលទិន្នន័យចេះត្រឡប់កនោះ ហើយអ្នកគូរតែ

នៅពេលដែលត្រឡប់កម្ពុជាក្នុងដោយ
ហើរពណិករបាយក្រុង និងឈើចាប់នោះ វានឹង
ធ្វើឡើង ដាសញ្ញាដែលអ្នកមិនគ្នទុកវាទោល
ទេ គឺត្រូវធ្លូលការព្យាបាល ហើយនូចចោះទេ
វានឹងរាយដ៏ល្អជីវិកអកលើ ។

សន្លឹះគិតថយប័ណ្ណទំនាក់ទំនង

ເຕັມຂະໜາກວ່າມີຄວາມສົງລົງໃນການ
ແພັນໄດ້ຈະເປັນໄດ້ຢ່າງດີເຊື້ອງ
ແລ້ວມີຄວາມສົງລົງໃນການ
ແພັນໄດ້ຈະເປັນໄດ້ຢ່າງດີເຊື້ອງ

ដើម្បីការពារភាពយនេះ អ្នកត្រូវសម្ងាត់
ត្រឡប់របស់អ្នករាល់ពេលបើលទ្ធផ្សាយ និង
អង្គភាពចេញផ្សាយទីកន្លែងបុរាណ នៅពេលដែល
អ្នកដឹងថា ទីកន្លែងនេះក្នុងនគរបាយក អ្នក
អាមេរិកអាមេរិកអាមេរិក និងការដឹងទី
សម្បតីកន្លែង ។

ក្រុមពេទ្យរៀនដែលបានបង្ហាញ

អូកបានដឹងហើយអំពីការថែរក្សាថ្មោះ
ក្នុងទីក ចុះសោរពេលអ្នកចេញទៅត្រូវការម៉ោនិត្យ
នៅ៖ ? នៅពេលដំឡើងការណ៍ អ្នកត្រូវ
ប្រឈមមុខនោះ ក្នុងតេឡាបាលេសោលើគ្រែថ្មោះ
របស់អ្នក ប្រាក់ម្យក ដើម្បីកិច្ចរាជខោច ។ នៅ
ពេលដំឡើរដួរវិគ្រជាក់ចូលមកដល់ អ្នកត្រូវ
បាំងរាយឯធមិត្តក្នុងម្យកកុំវិរិយិចាប់ បុក្រុកអាចកក
នៅតែបំផាក់ពីឱ្យ ។

ចងក្រង់ដោយ ផ្សំម ជលិន

Digital Printing

អាមេរិក និង ឥណទាន ក្រុមហ៊ុនផលិតផល

IMAGIST'S VISION DIGITAL PRINTING

ក្រុមហ៊ុនផលិតផល

5,5m

FROM -600 Dpi → 1200 Dpi

Billboard, Light box, Banner -
Poster, P.P.Paper, Photo Paper -
Sticker out door and in door -

បច្ចេកវិទ្យាក្រុមហ៊ុនផលិតផល
ជំនួយ សម្រាប់ ផ្ទះលោក

ផ្លូវលេខ ១៣ ផ្លូវលេខ ២០៥
សង្កាត់ទួលស្វោគ ២ ខណ្ឌចំការមន ភ្នំពេញ

E-mail : ivprinting@online.com.kh

ទូរសព្ទ : 012 722 629, 012 231 440

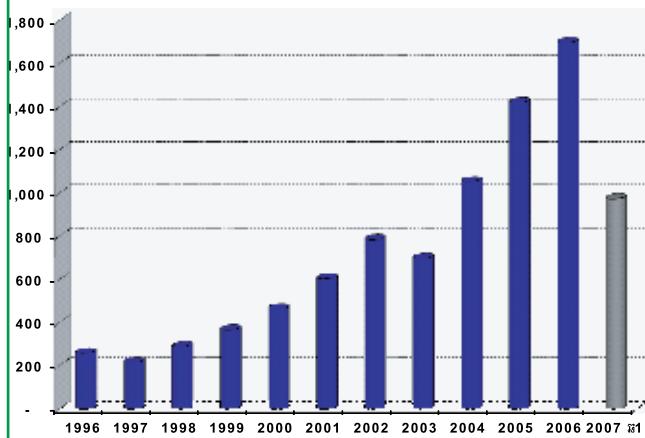
(855-23) 994 078

ទូរសារ : (855)23 994 078

ទេសចរណ៍ទៅខ្លួន ២០% ដល់ ១០០ៗ

បើយោងតាមស្ថិតិ ក្រសួងទេសចរណ៍ ថានបញ្ចាក់ ថាគំនុះនគ្គរំវ៉ា ទេសចរណ៍ដែលមកទស្សនាប្រទេសកម្ពុជាបានកែនកម្ពិះ ដែលបាន ២០% នៅ សមាសទី១ឆ្នាំ២០០៣ ប្រសើនប់ជាន់លាននាក់ ។ ក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ចុងក្រោយនេះ ក្រែរទេសចរណ៍កែនកម្ពុជាដែលត្រូវការកំណត់សម្រាប់ដែលក្នុងអត្រាបានកែនកម្ពិះជាប់រហូតដល់ ១,៩៧៨លាននាក់នៅឆ្នាំ២០០៦ ដែលកាលពី ១០ឆ្នាំមុនមានតែជាន់ ២៦ មីនានាក់ប៉ុណ្ណោះ ។

ចំនួនក្រែរទេសចរណ៍ស្ថិតិកម្ពុជា (ពាន់នាក់)

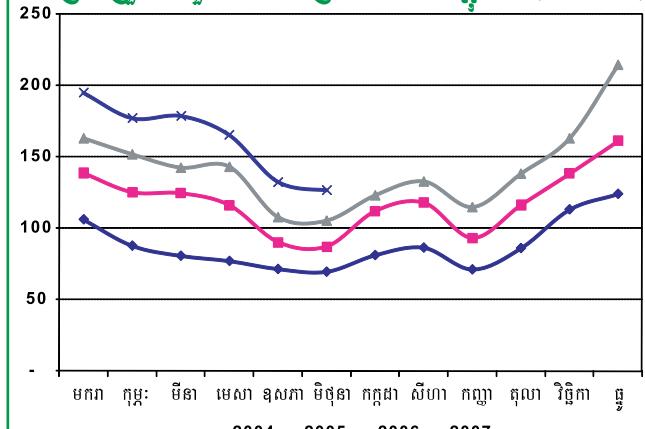

ប្រភព: រាយការណ៍ស្ថិតិកម្ពុជាក្រសួងទេសចរណ៍

វិស័យទេសចរណ៍ បាននិងកំពុងក្រាយជាថម្ខរករកំណើនសេដ្ឋកិច្ច មួយប្រចាំឆ្នាំ និងកសិកម្ម ។ នៅឆ្នាំ២០០៦ ទេសចរណ៍បានផ្តល់ប្រាក់ចំណុល ប្រជាសាស្ត្រ ៣១៣ លានដុល្លារ ប្រសើនប់ ៤.៤% នៃជ.ស.ស ។

កំនុះនគ្គរំវ៉ា ទេសចរណ៍ដែលមកទស្សនាប្រទេសកម្ពុជាបានការប្រើប្រាស់និងកំណើនក្រែរទេសចរណ៍ និងកសិកម្ម ។ បន្ថែមទាំងធីឱ្យប្រទេសកម្ពុជាដូចជាប្រទេសនូវរដ្ឋូវក្រុងក្រសួងទេសចរណ៍ ពីរ គឺក្នុងអំឡុង ខេត្តសកោ និងមិចិទា និងបន្ទាន់ខែលិបា និងកញ្ញា ។

ចំណេះប្រចាំឆ្នាំនៃទេសចរណ៍ប្រចាំខែកម្ពុជា (ពាន់នាក់)

ប្រភព: រាយការណ៍ស្ថិតិកម្ពុជាក្រសួងទេសចរណ៍

តំបន់ប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាឌ្លាស់

តំបន់ប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាឌ្លាស់	ពាន់ នាក់	មួយឆ្នាំមុន
សំង (សៀមរាប/សៀមរាប)	4,100	4,200
អង្គភាព (សៀមរាប/ត.ក)	1,900	1,500
ព្រឹ (សៀមរាប/ត.ក)	14,000	11,000
សាច់គោ (សៀមរាប/ត.ក)	17,800	17,300
សាច់ដួង (សៀមរាប/ត.ក)	15,000	11,100
សាច់មាន (សៀមរាប/ត.ក)	13,500	11,300

ប្រភព: អង្គភាពរបៀប ន.ស.ក. នៃពាណិជ្ជកម្មក្នុងប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា

ពាណិជ្ជកម្មប្រជាធិបតេយ្យ (សុវិ ១២ ខ) ក្នុងជាហ៍	ក្រុងជាហ៍ ០ពី	មួយឆ្នាំមុន
នាំចេញសរុប (លាងដុល្លារ)	2,983	2,637
នាំចេញសម្រៀកបំពេក (លាងដុល្លារ)	2,793	2,454
នាំចេញក្រោសី (ពាន់គោន)	27.8	25.5
នាំចេញសរុប (លាងដុល្លារ)	3,385	2,898
នាំចេញសាំង (ពាន់គោន)	210	147
នាំចេញម៉ាសីតិ (ពាន់គោន)	479	421
នាំចេញសុធម៌តិ (ពាន់គោន)	1,366	1,282
នាំចេញដែក (ពាន់គោន)	139	125
នាំចេញរមយន្ត (ពាន់គ្រឿង)	14.8	13.2
នាំចេញទេរក្របាយយន្ត (ពាន់គ្រឿង)	188.8	148.6

ប្រភព: ទីចាត់ការគិយោគ និងដ្ឋាករ

វិនិយោគទុនច្នាល់ប្រទេស (សុវិ ១២ ខ) ក្នុងជាហ៍ ០ពី	មួយឆ្នាំមុន
វិនិយោគទុនសរុប (លាងដុល្លារ)	2,229
វិស័យរោងចក្រកាត់ដេរ	244
វិស័យសម្រាប់គារ	33
វិស័យដោរនៅទីតាំង	1,953

ប្រភព: ក្រមប្រើក្រាសកិរីវិកម្មកម្ពុជា

អតិថិជន (ការរួម) ក្នុងជាហ៍ ០ពី	មួយឆ្នាំមុន
សុវិ (ការរួម)	6.4
មួបអាហារ	12.8
ដឹកជញ្ជូន	2.0

ប្រភព: វិញ្ញាស្ថានជាតិគិតិ

សុចនាករសង្គមកិច្ចសំខាន់ៗ ២០០៧ - ២០០៨	២០០៧	២០០៨
ជ.ស.ស. (លាងដុល្លារ)	8,251	7,265
ជ.ស.ស. ក្នុងប្រជាដុំជាមួយ (ដុល្លារ)	571	513
កំណើនសង្គមកិច្ច	8.5%	10.8%
អត្រាអនិជន (ផ្ទុ/ផ្ទុ)	6.2%	2.8%

ប្រភព: ២០០៨ - វិញ្ញាស្ថានជាតិគិតិ ២០០៧ - ព្រាករណីរបស់ ន.ស.ក.

ព័ត៌មានបន្ថែម <http://data.eicambodia.org>

សូចតាមនេះដើម្បីកិច្ចសំខាន់ក្នុងតម្លៃ		
អតិថិជន (ភាគរយ)	ពាក្យ ២០០៧	២០០៦
ចំនួន	2.1	2.7
វេភពណាម	8.8	6.9
ចិន*	6.5	1.3
ក្រុង	2.3	2.4
ជប៉ឺន**	0.0	0.30
អាមេរិក*	2.0	3.8

ប្រកាស: ការផ្តល់សម្រាប់ * សិរី ** ក្រុងជាន់

ផ.ស.ស. (ពាក្យលាងដុល្លារ)	២០០៧	២០០៦
ចំនួន	219	197
វេភពណាម	71	64
ចិន	2,868	2,477
ក្រុង	972	853
ជប៉ឺន	4,321	4,348
អាមេរិក	13,894	13,350

ផ.ស.ស. ក្នុងប្រជាពលម្មាក់ (ដុល្លារ)	២០០៧	២០០៦
ចំនួន	3,350	3,039
វេភពណាម	822	748
ចិន	2,152	1,871
ក្រុង	20,155	17,756
ជប៉ឺន	33,768	33,953
អាមេរិក	45,817	44,392

កំណើនសេដ្ឋកិច្ច (ភាគរយ)	២០០៧	២០០៦
ចំនួន	4.5	5.3
វេភពណាម	8.0	8.2
ចិន	9.6	10.7
ក្រុង	4.4	5.1
ជប៉ឺន	2.3	2.2
អាមេរិក	1.9	3.3

ប្រកាស: ជនាគារពីភាពលេក

តំតែងនេះដើម្បីកិច្ចក្នុងតម្លៃ		
អត្រាប្រចាំក្នុង ១ ដុល្លារអាមេរិក	២៣ គុណា	មួយឆ្នាំម៉ឺន
រៀល ខ្លួន	4,077	4,186
បាត ចំនួន	34.1	37.3
ដុល្លារ វេភពណាម	16,140	16,078
ដុល្លារ សិង្ឋបី	1.46	1.58
ហាង ចិន	7.51	7.90
យេរោង ជប៉ឺន	114	119
វិនិយោគ	915	955
បូរី អីរូប	0.71	0.79
ធាន់ អង់គ្លេស	0.49	0.53
តំបន់ជិតជាលម្អិតចំនួន	ពាក្យ ០៧	មួយឆ្នាំម៉ឺន
សំងសម្រាប់ទាំងពីរ (ដុល្លារ/ឈីត្រ)	0.52	0.42
ប្រឹងប៊ែ (ដុល្លារ/ជុង)	73.3	59.8
សំណើក (ដុល្លារ/តោន)	430	257
តាត់ (ដុល្លារ/តោន)	160	122
អន្តរចំនួន (ដុល្លារ/តោន)	325	309
ជីវកោសី (ដុល្លារ/តោន)	2,180	1,846
ជុងប្រឹង (ដុល្លារ/តោន)	829	497
មាស (ដុល្លារ/តម្លៃ)	855	718
ប្រកាស: មួយនិច្ចិវិយាទិកអន្តរជាតិ និងទោរាភិភាគភាគ		
អត្រាប្រចាំសម្រាប់ទាំងអស់ (ភាគរយ)	២៣ គុណា	មួយឆ្នាំម៉ឺន
កម្មជាតិ (NBC)*	16.55	16.26
អង់គ្លេស (LIBOR)	4.71	5.44
សិង្ឋបី (SIBOR)	4.75	5.42
អាមេរិក (Federal Fund)	4.75	5.25
ប្រកាស: ជនាគារពីភាពលេក និងរយៈទៀត		
សម្រាប់តម្លៃបច្ចុប្បន្នពេលដ្ឋានបច្ចេកទេស	២៣ គុណា	មួយឆ្នាំម៉ឺន
ភាមិក (Dow Jones Indus)	13,566.97	12,116.91
ភាមិក (NASDAQ Composite)	2,753.93	2,355.56
អង់គ្លេស (FTSE 100)	6,459.30	6,166.10
បាតវំជាន (CAC 40)	5,661.27	5,411.81
ចិន (Shanghai SE Composite)	5,667.33	1,759.39
ជប៉ឺន (NIKKEI 225)	16,438.47	16,788.82
បុងកុង (Hang Seng)	28,373.63	18,089.85
ក្រុង (KRX 100)	3,818.94	2,832.37
វេភពណាម (Ho Chi Minh Stock)	1,085.74	525.92
ចំនួន (SET 50)	631.14	511.29
សិង្ឋបី (Straits Times)	3,642.64	2,691.61
ប្រកាស: Bloomberg		

ចាគតំបន់មិនជ័យ ចាត់មុខ

CHAKTOMUK DENTAL CLINIC

- ទូលាបព្រោះដីមាត់ - ចេញដោយគិតគិតឡើង
- ទូលាបព្រោះដំណាក់សាក់ និងមានបន្ទិតសេរីយុទ្ធសាស្ត្រ
- មានជាក់ផ្លូវ Ceramic, Empress II, Cercon (ពីប្រទេសអាយីម៉ាន់), Attachment
- ជាក់ផ្លូវ Partial Denture, Complet Denture ដោយទូលាបណិត ជាក់អនុបណិតមកពីប្រទេសឡើង
- មានជាប់ថ្មានចេញក្នុងដឹង Implant (បច្ចេកទេសមកពីប្រទេសសិន)
- ទូលាបណិតប្រការខ្លួនបែន្ទូវឯសិលជម៌ អភាពយោ គុណភាព និងលោកស្រីភាព
- ធ្វើផ្លូវការ ស ស្ថាតកុងរយៈពេលទៅ ១ ម៉ោង
- ទីតាំងពេលវេលាយុទ្ធតែមួយ និងមានសវនិកភាព
- ទូលាបណិតបានបន្ទាន់សិក្សាដៃប្រទេសឡើង ស្តីស និងសហរដ្ឋអាមេរិក

ចាត់មុខចំណេះគ្រូជ័យ គ្មានបេងការអភិវឌ្ឍន៍

សំវាទ់គារងារតែទីមួយទៅតុលាបណិត:

- ទូរ. លោក អូន : 012 922 695 / 011 414 111
- ទូរ. ស្រី ហេង : 012 966 996 / 011 423 333
- ទូរ. លី មកក : 012 937 699 / 011 937 699
- ទូរ. ឡូន ធីម : 016 258 259
- ទូរ. ម៉ោ កិរុណា : 012 682 002

អាសយដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ០៨, ផ្លូវ ២៩៤, សង្កាត់ ជំយដុំនេះ, ឧណ្ណមូនពេញ, ភ្នំពេញ (ខាងក្រោមសាលាថុមុខ)

ទូរស័ព្ទ: 023 992 592, E-mail: chdc_clinic@yahoo.com

Danica Patrick, IndyCar® Series Driver

More than a watch

Tissot, Innovators by Tradition.

316L stainless steel, 60 diamonds Top Wesselton VS/SI, Scratchproof sapphire Swiss ETA
chronograph movement, Water resistant to 100m/330ft

PRC 100 DIAMONDS

សាស្ត្របច្ចេកទេស

ឥឡូវបច្ចេន ខាងក្រុងការ 100% នាមីនាទី មានលក្ខណៈជាអាជ្ញាប់ ហើយ ពួកគេ នឹងរកឃើញ

អាជីវកិច្ចរបស់ពួកគេ (ផ្លូវលេខ ៣០ ផែនក្រោម #181-189-191Eo (130) ត្រូវឱ្យដោយភ្លាមៗ និងមានការបញ្ជាក់ថា

Tel: (855-23)72 25 28/22 38 68/42 74 96, Fax: (855-23)21 66 27

Email: ldi.enterprise@online.com.kh, swatchcenter@online.com.kh, P.O BOX: 446

www.tissot.ch

Online Economic Information

<http://data.eicambodia.org>

Cambodia

CPI

GDP

Tourism

Exports

Agriculture

More

More information, please contact
E-mail: support@eicambodia.org

E-Data
Reliable, Fast, Easy...